

Fitnes centri bodo težko preživeli do jeseni **str. 2-3**

Gorenje: »Delavci so bili zavedeni!« **str. 5**

TV SPORED

STOP

75let

novi tednik

Tednik za Savinjsko regijo / št. 25 / Leto 75 / 18. junij 2020 / Cena 2,90 EUR / www.nt-rc.si/novi-tednik

Cepljenje med stroko in teorijami zarote

Ali necepljenih otrok ne bo mogoče vpisati v javne oziroma javno financirane vrtce? Bo cepljenje obvezno za zdravstvene delavce? Stroka predloga zakona skupine poslancev zaenkrat ne komentira. Trenutno je proti gripi v Sloveniji cepljenega le 14 odstotkov zdravstvenega osebja, v Angliji pa kar 63 odstotkov. Del nestrokovne javnosti ima do cepljenja še vedno odpor, del se boji stranskih učinkov. **str. 12-13**

Foto: splet

INTERVJU

Franc Vindišar, strokovni direktor celjske bolnišnice

str. 26-27

KULTURA

Razstava v sodelovanju z Rok muzejem Beograda **str. 10**

str. 48

Simonov zaliv

AKCIJA
ZA NOVE NAROČNIKE NOVEGA TEDNIKA!
UŽIVAJTE BREZPLAČNO NA MORJU VSE POLETNE SOBOTE!

novi tednik radio celje **ATP**

Več v notranjosti časopisa in na www.novitednik.com

ZADETKI

»Skrbi nas predvsem obdobje, ko bi se lahko izbruh novih okužb s covid-19 združil s pojavom gripe. Praktično ju je nemogoče klinično razlikovati, ampak le z mikrobiološko analizo.«

Franc Vindišar, strokovni direktor Splošne bolnišnice Celje

»Glede na to, kar nam je bilo predstavljeno in na to, kar se sedaj dogaja, lahko rečem le, da smo bili delavci zavedeni.«

Žan Zeba, predsednik sindikata Skei Gorenje

»Igralna zgodba Lov na velenjsko svetilko skrivnosti je zasnovana na liku pustolovke Pike, ki igralcem pomaga na poti do skritega zaklada in pri reševanju 18 skrivnosti Velenja.«

Tina Belina, Zavod za turizem Šaleške doline

»Če umetniki leta in leta nagovarjajo neke aktualne vsebine, potem sežejo tudi do občinske oblasti in ustanov, ki lahko prispevajo k spremembam splošnega stanja v mestu.«

Maja Antončič, kustosiinja

»Sanjski rezultat, sanjska naša podoba v Ljubljani. V Murski Soboti smo bili slabi v obrambni in zvezni vrsti. Izgubili smo brez pravega odpora.«

Dušan Kosič, trener NK Celje

Z novinarske konference, na kateri so organizatorji predstavili letošnji program Poletja v Celju. Z leve, Kristijan Erjavec, predstavnik za odnose z javnostmi Zavoda Celeia Celje, mag. Milena Čeko Pungartnik, direktorica Zavoda Celeia Celje, Vlado Kožel, višji svetovalec za kulturno na Mestni občini Celje in Kristian Koželj, vodja pesniškega festivala Izrekanja.

V soboto začetek Poletja v Celju

Okrnjen, a še vedno zelo bogat program

Še kakšen mesec, dva nazaj se je zdelo, da letošnjega Poletja v Celju, knežjem mestu zaradi epidemije koronavirusa ne bo, a je še pravi čas prišlo do rahljanja ukrepov. A je organizatorjem, glavni je Zavod Celeia Celje, kjer so pripravili skoraj polovico dogodkov, vendarle še pravi čas uspelo oblikovati raznovrsten in bogat program glede na aktualne razmere. Od sobote, ko se bodo začele poletne prireditve v Celju, se bo do konca avgusta zvrstilo približno 200 dogodkov.

ROBERT GORJANC

»Preden smo šli v karanteno, smo že imeli pripravljen program Poletja v Celju, a se je izkazalo, da zaradi aktualnih razmer, da tega programa ne bo mogoče izvesti. V začetku maja smo se tako lotili priprave načrta B. Ne glede na okoliščine verjamem, da

je letošnji program dobro zastavljen in občinstvo, ki bo prišlo na naše prireditve, ne bo prikrajšano za užitke,« je o okoliščinah in končni podobi tokratne izvedbe Poletja v Celju povedala mag. **Milena Čeko Pungartnik**, direktorica Zavoda Celeia Celje.

Vsebinsko jedro letošnjih poletnih prireditev v središču knežjega mesta predstavlja sodelovanje lokalnih kulturnih ustvarjalcev. V skladu z dogovorom z Mestno občino Celje so tako v zavodu Celeia v program vključili celotno paleto kulturne produkcije v mestu, ljubiteljsko kulturo, posameznike in ustanove, ki so se s svojimi stvaritvami prijavili na javni razpis za izbiro kulturnih projektov, ki ga sofinancira MOC.

Jedro programa na lokalnih ustvarjalcih

»Na razpis je prispelo 86 prijav, za sofinanciranje projektov pa je bilo na voljo več kot 196 tisoč evrov. Razpis je bil razde-

ljen na šest področij, društvena kulturna dejavnosti, založništvo, plesne dejavnosti, vizualni projekti, dejavnost pevskih zborov in društev ter splošni pogoji delovanja kulturnih zvez in organizacij. V razpisu je določeno, da morajo ustvarjalci del programa, za kar prejmejo sredstva z razpisa, izvesti v okviru poletnih prireditev v Celju. S takšno zavezo te prireditve dobivajo vsebine, hkrati imajo ustvarjalci možnost, da se namesto v telovadnicah in podobnih prostorih lahko javno izrazijo s svojimi stvaritvami v okviru Poletja v Celju in na drugih dogodkih zavoda Celeia,« je povedal **Vlado Kožel**, višji svetovalec za kulturo v celjski občini.

Zaprlj so jih na višku sezone

Fitnes centri bodo težko preživelj do jeseni

Tudi potem ko so v Sloveniji ponovno zaživele številne dejavnosti, so ostali fitnes centri zaprti vse do začetka junija. Mnogi opozarjajo, da tudi sedanje delovanje centrov ne bo nadomestilo večmesečnega izpada prihodkov, saj so v tem času fitnesi že sicer manj obiskani. Kaj to pomeni za delovanje fitnes centrov in kako so se prilagodili novim razmeram, smo spraševali **Natašo Teran**, predsednico Fitnes zveze Slovenije.

TATJANA CVIRN

»Epidemija je bila razglašena ravno v času najvišje sezone za fitnes centre, torej v obdobju pred poletjem in priprav na dopust. S povečanjem dela pred poletno sezono v večini centrov tako nadomestijo poletno izgubo. Žal se bomo morali soočiti s približno šest-

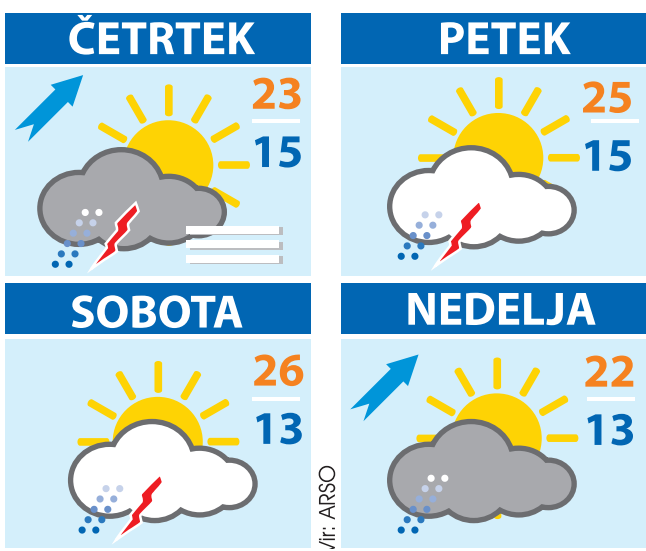
mesečnim izpadom, kar bo nedvomno zelo težko,« ugotavlja **Nataša Teran**. Fitnesi so ob ponovnem odprtju svojih vrat vadečim podaljšali karte za obdobje, ko niso obratovali. »Že samo to predstavlja izgubo, četudi ne bi imeli pred vrati poletne mesece,« opozarja.

Vsi se tudi niso takoj vrnili na vadbo v centre, ko so se ti odprli, saj je še vedno prisoten strah. Bo torej šele jeseni možnost oživitve dejavnosti? Verjetno mnogi ne bodo preživelj do takrat ...

Odzivi centrov so zelo različni. V večjih mestih je upad manjši, a žal je v veliki meri povsod še vedno prisoten strah pred koronavirusom. Kljub temu da je naša dejavnost ena tistih, ki skrbi za splošno zdravje, boljši imunski sistem, je strah tisti, ki je prevladal. Jeseni nekateri napovedujejo nov val bolezni in ukrepe, ki se navezujejo na to. Če bo resnično prišlo do tega, fitnes področje v Sloveniji nima rožnate prihodnosti.

Nataša Teran: »Želimo si, da bi se zmanjšal strah ljudi ter da bi se izboljšalo zavedanje o pomenu redne športne vadbe ter o pomenu naložbe v lastno telo. Radi vlagamo v materialne dobrine, kot so avto, hiša, počitniška hiša, obleke, težko pa se odločimo za naložbo v lastno telo, v zdravje.« (Foto: osebni arhiv)

Raznolik program glasbenih, scenskih in drugih prireditev bo tudi to poletje mogoče spremljati na že uveljavljenih osrednjih prizoriščih, Krekovem in Glavnem trgu, trgu pred Mestnim kinom Metropol, pri Vodnem stolpu, na Mestni plaži in Savinjskem nabrežju, tudi na Starem gradu, čeprav tam letos zaradi znanih razmer večjih dogodkov in koncertov, ki bi privabili tako množično občinstvo kot v minulih letih, ne bo.

Tudi pesniški festival Izrekanja

V okviru Poletja v Celju bo v lapidariju Osrednje knjižnice Celje tudi tretja izvedba festivala Izrekanja, ki postaja stalnica v celjskem in slovenskem kulturnem oziroma literarnem prostoru. »Čeprav bo zaradi spomladanske krize, povezane s pojavom bolezni covid-19, letos v večji meri umanjala mednarodna razsežnost festivala, vrhunski domači gostje zagotavljajo, da program ne bo osiromašen

v smislu kakovosti ponudbe. Posebno vrednost bodo festivalu dali pesniki najmlajše generacije, ki bodo letos s svojo poezijo pomembni soustvarjalci festivalskega dogajanja. Vsebinska usmerjenost letošnjega festivala je jasna in premočrtna, zato letos naslov Brezmejno(st). Pravzaprav bi težko bolje povzeli karakter našega festivala nasploh,« je povedal **Kristian Koželj**, vodja festivala Izrekanja.

Zaradi še vedno prisotnega koronaobdobja, aktualnih zaščitnih ukrepov in smernic NIJZ letos ne bo srednjeveškega dne na Starem gradu in v središču mesta, s katerim se je Poletje v Celju običajno končalo. Iz istih razlogov tudi uradnega odprtja ne bo, temveč bo v soboto ob Poletni muzejski noči več dogodkov na različnih prizoriščih.

V prihodnjih dneh bo Zavod Celeia Celje izdal tudi tradicionalno programsko knjižico, v kateri se bo mogoče podrobneje seznani s posameznimi dogodki.

Foto: SHERPA

Franci, Pavus in Galerija okusov v Michelinovem vodniku

Težko pričakovana razglasitev prejemnikov prvih Michelinovih zvezdic v Sloveniji, ki jih podeljuje najbolj prestižen gastronomski vodnik na svetu, je odmeven uspeh prinesla tudi trem uglednim gostincem s Celjskega. Čeprav niso med dobitniki Michelinovih zvezdic, so se Gostilna Franci iz Celja, Restavracija Pavus iz Laškega in Galerija kusov iz Novega Celja uspele uvrstiti v vodnik kot prejemnice znaka Krožnik Michelin (The Plate Michelin), ki označuje dober obrok, skrbno pripravljen iz svežih surovin.

Michelinovi ocenjevalci te restavracije priporočajo, čeprav niso jim niso podelili zvezdice niti naziva Bib Gourmand, ki označuje dobro razmerje med ceno in kakovostjo.

Bera Slovenije kot novinke po ocenjevanju najzahtevnejših inšpektorjev je naslednja: ena restavracija z dvema zvezdicama (Hiša Franko s slovito chefinjo Ano Roš), pet restavracij z eno zvezdico, devet restavracij z nazivom Bib Gourmand in 37 restavracij z znakom Krožnik Michelin. RG

Glede na to, da redna vadba pripomore k večji odpornosti človeka, ki je pomembna pri spopadanju z virusi, bi pričakovali večjo spodbudo pristojnih za rekreacijo tudi v času karantene, a je bilo prej obratno. Kako ocenjujete tisti čas?

Vsi smo se znašli v obdobju, ki ga nismo pričakovali. V času izrednih razmer je težko najti posluh za vse predloge, ukrepe. Izkušnja nas je vse veliko stala in iz nje smo se tudi ogromno naučili. Kar smo najbolj pogrešali pri pristojnih organih, je bila dodatna podpora pri promociji zdravega načina življenja. Žal je bil ta del večkrat spregledan.

Ali so lahko tudi zaposleni v fitnessih izkoristili katerega od koronaukrepov za premoščanje krize?

Fitnessi so lahko izkoristili tiste ukrepe, ki so veljali za vse gospodarske subjekte. Govorimo o čakanju na delo, skrajšanem delovnem času, povračilu prispevkov za pokojninsko zavarovanje. Največ težav je bilo pri najemninah

in kreditih (zamrznitev glavnice, ne pa tudi obresti, stroški pri vlogi za odlog plačila kredita ...), vendar odločevalci pri dodatnih predlogih sprememb na tem področju niso imeli posluha. Najemodajalci večine fitnessov so zasebniki in tako na račun tega ni bilo nikakršnih ugodnosti. Ker so bili fitnessi popolnoma zaprti v času epidemije, so bili obratovalni stroški za nekatere tolikšni, da so bili že prisiljeni zapreti svoja vrata.

Ali bi morala država bolj pomagati fitnessom? Na kakšen način?

Fitness področje je rastoča panoga in vedno več posameznikov se zaveda, da je to način življenja, da gre za gibanje, ki je pomembno za preventivo in zdravje. Vad-

ba podaljšuje življenjsko dobo, krepi imunski sistem in omogoča lažje bojevanje proti različnim boleznim. Če vzamemo za izhodišče, da je državi mar za zdravje posameznika, potem je podpora tovrstnim področjem še kako pomembna. Pri pošiljanju svojih predlogov odgovornim smo želeli, da bi imela država več posluha tudi za podaljšanje ukrepov za samozaposlene in gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s fitnessom in s sorodnimi področji, ki temeljijo na sezonskem delu, da bi uvedla moratorij tudi na obresti ter sprejela odlog plačila kredita brez dodatnih stroškov ter da bi zagotovila finančno pomoč športnim organizacijam ob ponovnem zagonu storitev.

Fitness zveza Slovenije (FZS) je krovna organizacija na področju fitnesa v Sloveniji. Združuje več kot 600 aktivnih strokovnih delavcev s področja fitnesa, skupinske vadbe, pilatesa. Podatka o tem, koliko ljudi je pred karanteno vadilo v fitnessih, zveza nima. V prihodnjih mesecih ravno zaradi tega načrtuje obsežno raziskavo.

Kmetijska ministrica dr. Aleksandra Pivec na delovnem obisku v Občini Laško

Tudi o samooskrbi in koronskem odkupu lokalnih pridelkov

Temi nedavnega delovnega srečanja vodstva Občine Laško in kmetijskih pridelovalcev s tega območja z ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Aleksandro Pivec sta bili aktualna problematika v kmetijstvu in nova finančna perspektiva. Spregovorili so tudi o ukrepih v protikoronski zakonodaji, ki zadevajo kmetijstvo.

ROBERT GORJANC

Vlada je namreč v prvi protikoronski paket kot enega od ukrepov za pomoč kmetijstvu in lokalnim pridelovalcem uvrstila obvezen 50-odstotni nakup lokalnih pridelkov za javne ustanove, kamor poleg šol in vrtcev sodijo tudi bolnišnice, domovi za ostarele ... »Na ministrstvu smo že imeli pripravljen ukrep, da bi k temu ukrepu zavezali vse prejemnike državne pomoči v okviru drugega in tretjega protikoronskega zakona, potem se je porodilo vprašanje, ali imamo na trgu dovolj različnih skupin živil, da lahko zahtevamo od turističnih ponudnikov, trgovin in drugih, da morajo obvezno vzeti 50 odstotkov slovenskih pridelkov. Po hitrih izračunih, ki je vključeval tudi javne ustanove, smo dobili projekcijo, da teh pridelkov nimamo dovolj. Hotelirji in turistični ponudniki so nas spraševali, kako jim bodo pridelovalci lahko v jesenskem času zagotavljali 50-odstotne količine sadja in zelenjave,« je ministrica **Aleksandra Pivec** pod drob-

nogled postavila sicer dobro zamišljen projekt.

Slovenija nima težav s samooskrbo na področju govedine, mleka in mlečnih izdelkov, a za ostale kmetijske skupine živil bi bilo treba omejevati zamišljene 50-odstotne deleže kmetijskih izdelkov. »Splošna zaveza za 50-odstotni nakup vseh lokalnih pridelkov je res previsoko postavljena in naši kmetje ter kmetijske zadruge ne bi mogli dobavljati takšnih količin. Vendar želimo čim bolj spodbujati v skladu z zakonom o javnem naročanju in uredbo o zelenih javnih naročilih, da bo nek določen odstotek, ki bo predpisan in ga bo treba kupovati pri domačih pridelovalcih. Na tem področju nas čaka veliko dela, ne toliko v smislu, da bi naročnike podrejali obveznemu nakupu, ampak v smislu izobraževanja in osveščanja, da je treba imeti boljši odnos do domačih pridelovalcev in da je treba vzpostaviti dober odnos na eni in drugi strani. Sicer obe strani tarnata o težavah. Naročniki, da nimajo

Ministrici predstavili znamko Okusiti Laško

V imenu Občine Laško sta na srečanju sodelovala župan Franc Zdolšek in podžupan Matjaž Pikl, ki je predstavil zaključek večletnega projekta Občine Laško in Stika o kolektivni blagovni znamki – Okusiti Laško ter čestital vsem 39 ponudnikom, ki so pridobili certifikat, in jim zaželel, da se projekt nadaljuje. Obenem jih je spodbudil, naj pri svojem delu vztrajajo in še naprej zagotavljajo tako našim kot drugim občanom varno, zdravo in kakovostno hrano. Delovno srečanje je potekalo v prijetnem okolju Turistične kmetije Šolinc.

redne in dolgoročne oskrbe, in dobavitelji, da ni sklenjenih dolgoročnih pogodb, ki bi jamčile stalno sodelovanje in tudi boljše cenovne pogoje,« je še pojasnila kmetijska ministrica

Čebelarji o težavah s poimenovanjem medu

Razprava kmetijskih pridelovalcev z ministrico se je dotaknila tudi čebelarstva sektorja v Sloveniji, kjer, kljub temu da imamo veliko dobrih čebelarjev, ne pridelamo dovolj medu za lastne potrebe in ga moramo še vedno uvažati za oskrbo kupcev. »Kupci se srečujejo predvsem s to težavo, da za kozarec medu, ki ga kupijo, ne vedo, od kod med izvira oziroma kje je bil pridelan, saj je na njem deklaracija pridelano v EU ali izven EU. Kot je navedla ministrica, se naša država na pobudo čebelarstva zveze zavzema, da bi

odpravili takšno deklariranje na medu, da bi kupec vedel, kateri med in od kod uživa,« je povedala **Darja Šolar** iz družinskega kmetijskega podjetja Čebelarstvo, lektarstvo in apiturizem Šolar.

Kmetija Šolinc že več kot dvajset let prodaja zelenjavo na celjski tržnici, za kar so se odločili zaradi slabih odkupnih cen. »Problem pa je, ker tudi na celjsko tržnico pripeljejo zelenjavo od drugod in kdor ne ve in se ne spozna, misli, da je domača. Kot lokalni ponudnik potem ne moreš konkurirati s cenami pri nekem, ki zelenjavo pripelje z Madžarske ali od kod drugod. Zato smo se tudi odločili za turizem na kmetiji, saj lahko tako gostu svoje pridelke ponudimo na krožniku in v tem vidim dodano vrednost,« je povedal **Igor Šolinc** s turistične kmetije Šolinc, gostitelj srečanja Občine Laško s kmetijsko ministrico.

Foto: arhiv NT (GrupA)

Razkuževanje na vsakem koraku

Nataša Šuster, vodja centra za zdravje in rekreacijo v Top-fitu Celje, pravi, da so v centru morali kar precej prilagoditi svoje delovanje.

Novost je deljen delovni čas, saj vmes, ko je center zaprt, ekipa razkuži naprave in prezračiti prostore. Za vse skupinske vadbe se je treba prijaviti, v veliki dvorani lahko vadi največ 30 ljudi in v mali 11. Vaditelji ohranjajo ustrežno razdaljo, zato mask ne nosijo. Med vadbami je od 15 minut do pol ure časa za zračenje in razkuževanje. V fitnessu morajo biti naprave dva metra narazen. Obiskovalci se morajo sezuti že na hodniku pred vstopom v stavbo

in čevlje odnesti v garderobo. V njej naj bi se zadrževali čim krajši čas, zato je priporočilo, da pridejo v športni opremi. Pred vhomod si morajo razkužiti roke, enako velja pred vstopom v vadbene dvorane in po uporabi orodja oziroma naprav, ki jih je treba prav tako razkuževati. S seboj morajo imeti po dve brisači, tušev ne morejo uporabljati ...

»Obiskovalci so razumevali,« pravi **Nataša Šuster** in dodaja, da se jim na primer sezuvanje zdi celo dobra odločitev, večina ostalega pa nekoliko pretirana. A trenutno drugače ne gre, se pa strinja, da bo izpad prihodkov velik in da do jeseni ni na vidiku izboljšanja.

Cetis, ki zadnja leta beleži stalno rast, je lani prihodke od prodaje povečal še za 10,5 odstotka.

Sip je lani delež prodaje na tujih trgih povečal na malo več kot 81 odstotkov.

Cetis, Sip, Terme Dobrna in Unitur v letu 2019 povečali prihodke

Lani uspešni – bodo tudi letos?

Čeprav se je začela že druga polovic junija, je seznam podjetij, katerih letna poročila o lanskem poslovanju so že dostopna tudi širši javnosti, zelo kratek. Zakon o interventnih ukrepih na javnofinančnem področju, ki ga je marca zaradi epidemije koronavirusa sprejela država, je namreč letos za dva meseca podaljšal rok, do katerega so morali podjetja in podjetniki finančni upravi predložiti davčne obračune in Ajpesu oddati letna poročila. Zadnji rok za oddajo letnih poročil je bil 31. maj. Ajpes množično objavo poročil napoveduje za jutri, 19. junija, med tistimi, ki so že dosegljiva na njegovih spletnih straneh, smo izbrali štiri podjetja – dve proizvodni in dve turistični. Podatki razkrivajo, da so v Cetisu in Sipu lani poslovli zelo dobro, solidne rezultate so dosegli tudi Terme Dobrna in Unitur.

JANJA INTIHAR

Tako Cetis kot Sip v času epidemije nista ustavila proizvodnje, a bosta kljub temu letos občutila posledice gospodarske krize in vprašanje je, ali jima bo uspelo ponoviti lanske poslovne rezultate. V povsem drugačnem oziroma neprimerno slabšem položaju so Terme Dobrna in Unitur. Družbi sta sredi marca morali zapreti svoje hotele in druge turistične zmogljivosti. Postopoma sta jih začeli odpirati šele v zadnjih dneh.

Največja prodaja doslej

Cetis, ki zadnja leta beleži stalno rast, je lani prihodke od prodaje povečal še za 10,5 odstotka. Znašali so malo manj kot 37 milijonov evrov. Še bolj kot prodajo je povečal čisti dobiček, saj se je v primerjavi s predlanskim zvišal za 1,6 milijona evrov in je znašal 3,7 milijona evrov. Celjsko podjetje je bilo uspešno predvsem na tujih trgih. Delež prihodkov, ustvarjenih z izvozom, je s predlanskih 41 povečal na 53 odstotkov. Malo več kot dve tretjini prihodkov ali 26 milijonov evrov je Cetis zaslužil s prodajo varnostnih tiskovin, kar je največ doslej. Največji projekt, ki je bil največji tudi v celotni zgodovini podjetja, je v prvi četrtini leta izvedel v Ni-

geriji. V tej afriški državi je za predsedniške volitve natiskal 72 milijonov volilnih lističev. Cetis je lani volilne lističe tiskal tudi za Kosovo in Albanijo ter za evropske volitve v Sloveniji. V Cetisu sicer (z redkimi izjemami) ne omenjajo, za katere države izdelujejo varnostne tiskovine. Tako v letnem poročilu samo navajajo, da so uspešno končali nekaj projektov na območju južnega Balkana, da so v Afriki nadaljevali gradnjo vladne platforme za izdajo osebnih dokumentov, da so v Afriki in Aziji dobili naročilo za izdelavo dveh milijonov biometričnih potnih listov, s čimer so v tretjem tromesečju v celoti zapolnili svoje proizvodne zmogljivosti, in da so bili konec leta uspešni tudi na enem od razpisov v Južni Ameriki. Zaradi vseh teh večjih naročil so v Cetisu imeli delo tudi v prvih letošnjih mesecih.

Tako kot matično celjsko podjetje je bila lani uspešna tudi celotna skupina Cetis, ki jo sestavlja sedem družb. Ustvarila je 66,4 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 11 odstotkov več kot predlani, čisti dobiček, ki je znašal 4,5 milijona evrov, se je v primerjavi z letom 2018 podvojil. Kakšno bo poslovanje letos, je težko napovedati, pravijo v Cetisu. Razmere zaradi koronavi-

rusa so tako na domačem kot na tujih trgih povzročile upad prodaje dokumentov, ki bo, so prepričani, ponovno oživela v prihodnjih mesecih. Ker bo napovedani padec gospodarske rasti zagotovo vplival tudi na tiskarsko dejavnost, so za obvladovanje tveganj pripravili različne scenarije.

Nadpovprečna rast

Lani je bil zelo uspešen tudi šempetrski Sip, ki se je usmeril predvsem v izdelovanje strojev za košnjo in pripravo trave za profesionalne kmete, zlasti tiste, ki se ukvarjajo s pridelavo mleka. Svoje izdelke prodaja po vsem svetu in se uvršča med vodilne blagovne znamke. Sip je tudi lani, že četrto leto zapored, zabeležil nadpovprečno rast, je v letnem poročilu zapisal solastnik in predsednik upravnega odbora Uroš Korže. Podjetje je prodalo 4.427 različnih strojev, kar je 10 odstotkov več kot v letu 2018. Večinoma je šlo za izdelke iz tako imenovane senene linije. Čiste prihodke od prodaje je v primerjavi s predlani povečalo za 17 odstotkov, na 33,6 milijona evrov ter ustvarilo malo manj kot 3,5 milijona evrov čistega dobička. K takšnemu izidu sta ob rasti prihodkov prispevala tudi povečana produktivnost dela in optimizacija poslovnih procesov, je poudaril Korže.

Tudi Sip je tako kot ostali slovenski proizvajalci kmetijske mehanizacije odvisen od izvoza. Lani je delež prodaje na tujih trgih še povečal, in sicer na malo več kot 81 odstotkov. Njegovi največji izvozni trgi so bili Avstrija, Švica, Italija, Nemčija, Francija, Nova Zelandija in Nizozemska. S Slovenijo, kjer je s prodajo svojih izdelkov iztržil 6,2 milijona evrov, je na teh trgih ustvaril kar 72 odstotkov vseh prihodkov. Uspeh Sipa doma in v tujini je zlasti posledica lastne razvojno-raziskovalne in inovativne dejavnosti. Lani je na trg poslal nov pobiralni vlečeni zgrabljalnik z delovno površi-

no pet metrov ter kosilnico z največjo delovno površino in s tem tudi produktivnostjo na svetu. Poleg tega, da je vlagal v razvoj, je kar nekaj denarja namenil tudi posodobitvi proizvodnje. Za naložbe v osnovna sredstva, zlasti v nakup nove strojne opreme, je namenil 4,2 milijona evrov. Kljub vlaganju v razvoj in novo opremo so lani v Sipu uspeli ohraniti ustrezno finančno zadolženost in izboljšati likvidnost, še poudarja Korže.

Manj nočitev, več prihodkov

Z uspešnim lanskim poslovanjem se lahko pohvalijo tudi v Termah Dobrna, ki jim je epidemija koronavirusa krepko zamajala načrte o letošnjih še boljših rezultatih. Večino svojih nastanitvenih zmogljivosti so odprli šele pred približno tednom, odprti so tudi termalne kopeli v Zdraviliškem domu in medicinski center, ki je sicer ves čas epidemije delal, še vedno so zaprti savne, fitnes in lepotni center. Za prvomajske praznike so nameravali odpreti nov butični hotel, ki so ga uredili v nekdanji upravni stavbi, a so odprtje morali prestaviti na poznejši čas.

Čeprav so v Termah Dobrna lani imeli manj nočitev kot predlani in se je zaradi tega njihov tržni delež v nočitvah slovenskih naravnih zdravilišč znižal za odstotno točko, so čiste prihodke od prodaje povečali za 8 odstotkov in prvič presegli številko 10 milijonov evrov. Prihodkov je namreč bilo 10,6 milijona evrov, kar je v primerjavi z letom 2014 več za kar 4 milijone evrov. Čisti dobiček je bil podoben kot zadnja leta, ko se je gibal med 200 in 300 tisoč evri.

Terme Dobrna, ki so skoraj v celoti v lasti celjske družbe Alea oziroma odvetnika Dušana Korošca, že nekaj let beležijo najvišjo povprečno zasedenost hotelskih zmogljivosti med naravnimi zdravilišči. Medtem ko so ta v povprečju imela 65-odstotno zasedenost, je na Dobrni znašala kar 85 odstotkov. Direktor Leon Tomašič je zelo zadovoljen tudi zaradi rasti prihodkov, ki jim jih prinaša sodelovanje z republiško zdravstveno zavarovalnico. »Rast dosegamo zaradi vedno večje specializacije na področju nevroloških indikacij in vedno večjega ugleda naše družbe kot vrhunskega izvajalca rehabilitacijskih storitev,« pravi Tomašič. Terme prav zaradi tega veliko vlagajo

v svojo zdravstveno ponudbo. Lani so povečale zmogljivosti in kupile dodatno opremo v negovalnem oddelku, ki je namenjen predvsem rehabilitaciji bolnikov s travmatološkimi in z nevrološkimi težavami.

Po dveh letih končno dobiček

Tako kot v Termah Dobrna se tudi v Uniturju sprašujejo, kako uspešni bodo meseci po ponovnem odprtju turističnih zmogljivosti. Zreška družba ima v lasti Terme Zreče ter več hotelov in koč na Rogli, kjer upravlja tudi smučišče.

Unitur je lani prvič, odkar deluje kot samostojno podjetje, posloval z dobičkom. Ta je sicer bil skromen, saj je znašal le 10 tisoč evrov, a je v primerjavi s preteklima dvema letoma, ko je izguba krepko preseгла pol milijona evrov, pozitivno poslovanje za podjetje zelo pomembno. Tudi zato, ker Unior, ki je lastnik Uniturja, za to svojo turistično hčerinsko družbo že nekaj časa išče novega lastnika. Unior je zaradi epidemije koronavirusa postopek prodaje začasno ustavil in naj bi ga nadaljeval 1. septembra. Unitur je lani zabeležil približno 202 tisoč

nočitev, kar je več kot v letu 2018. Zasedenost hotelskih zmogljivosti na Rogli je bila 42-odstotna, v Termah Zreče 68-odstotna. Delež tujih nočitev se je zvišal na 42 odstotkov, med tujci so prevladovali obiskovalci iz držav nekdanje Jugoslavije, Avstrije, Nemčije, z Madžarske in iz Italije.

Lani je Uniturju povprečno ceno za nočitev z obroki uspelo zvišati za 9 odstotkov. Čisti prihodki od prodaje so znašali 21 milijonov evrov, ker je za 6,7 odstotka več kot predlani in tudi nekoliko več, kot je načrtoval. Kot navaja izvršna direktorica Barbara Soršak, je takšen poslovni izid rezultat strategije podjetja, ki največ pozornosti namenja razvoju ponudbe z višjo dodano vrednostjo na vseh področjih, od hotelirstva do gastronomije. Sicer pa sta, poudarja Soršakova, ključna izziva podjetja prenova dotrajanih hotelskih in drugih zmogljivosti ter dodatna obogatitev ponudbe. Če bo Uniturju letos končno uspelo prodati svoje hčerinsko turistično podjetje, bo svež kapital za vsa nujna vlaganja moral zagotoviti nov lastnik, saj je tudi Unitur obremenjen s posojili.

Foto: arhiv NT (SHERPA)

Bo Meja vendarle ostala slovenska?

Novi lastnik Meje bo najverjetneje velenjsko podjetje Global, ki se ukvarja z gostinstvom. Na torkovi dražbi je za malo manj kot 100-odstotni lastniški delež šentjurske kmetijske družbe ponudilo 620 tisoč evrov, kar je bilo le 20 tisočakov več, kot je znašala izklicna cena.

Stečajni upravitelj celjske družbe PSZ, ki je lastnica delnic Meje, upa, da bo tokrat prodaja uspela. Na prvi dražbi, ki je bila decembra lani, je Mejo kupilo hrvaško podjetje Bio-Vet. Za delnice je ponudilo kar 2,5 milijona evrov (izklicna cena je bila le 50 tisoč evrov), ko pa je bilo treba plačati kupnino, se je umaknilo. Novi lastnik Meje bo moral namreč poravnati tudi vse terjatve, ki jih ima do podjetja slaba banka. Gre za 6,5 milijona evrov terjatev, ki jih je šentjurskemu podjetju nakopala družba PSZ, ko je bila še dejavna.

Poleg Globala, ki je po javno dostopnih podatkih v lasti Marka Pokleke in Nevena Stanića in je bil v register podjetij vpisan šele pred približno letom, je na dražbi sodelovala tudi družba Altius s Ptuja. Global in Altius sta bila tudi na lanski dražbi, na kateri se je za delnice Meje potegovalo osem dražiteljev. Global je bil zelo resen tekmelec hrvaškemu podjetju, saj je od dražbe odstopil šele pri ceni 2,450 milijona evrov.

Bodo odpuščeni delavci Gorenja prihodnje leto delali v tovarni televizorjev?

»Delavci smo bili zavedeni«

Kljub povečanju naročil in prigovarjanju sindikata ter lokalne skupnosti, da naj družba z množičnim odpuščanjem počaka, ostaja vodstvo Hisense Gorenja neomajno. Seznam presežnih delavcev se tako ni skrajšal, a se je spremenil razlog za zmanjševanje števila zaposlenih. Na to ne vpliva več pandemija covid 19, ampak slabo poslovanje. Pri tem je krovna družba Hisense vendarle odobrila proizvodnjo televizorjev v Velenju, tovarna naj bi vrata odprla v začetku prihodnjega leta.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Potem ko se petkove izredne seje sveta delavcev vodstvo družbe ni udeležilo, se je s predstavniki zaposlenih vendarle srečalo v ponedeljek. Predsednik sindikata Skei Gorenje **Žan Zeba** je do zadnjega verjel, da bodo z vodstvom našli skupen jezik in zaradi povečanja naročil v zadnjem obdobju in dobrih obetov za jesenske mesece seznam presežnih delavcev vendarle skrajšali. To se ni zgodilo, zato Zeba razočarano ugotavlja: »Glede na to, kar nam je bilo predstavljeno in na to kar se sedaj dogaja, lahko rečem le, da smo bili delavci zavedeni.«

Naročil več, a še vedno premalo

Povečanje naročil za julij so potrdili tudi v vodstvu

družbe. A hkrati opozarjajo, da gre to povečanje na račun izpadlih naročil v aprilu in marcu, ko niso delali in jih morajo zdaj nadoknaditi. Hkrati z naročili zapolnjujejo tudi vrzel konec julija in v začetku avgusta, ko je načrtovan kolektivni dopust. Zadnja naročila tako ne vplivajo na pripravljen program presežnih delavcev v Gorenju. Ta po novi interpretaciji temelji na negativnem poslovnem rezultatu. Gorenje bo namreč polletje končalo v rdečih številkah.

Brez dela bo tako po zadnjih podatkih ostalo 322 delavcev, skupno se bo število delovnih mest predvidoma zmanjšalo za prvotno napovedanih 544. Tej številki se bodo skušali približati s tako imenovanimi

Nihče prav dobro ne ve, kakšna bo usoda nekdanj velenjskega, zdaj kitajskega Gorenja.

Število zaposlenih se znižuje v celotnem slovenskem delu Gorenja. Na seznamu presežnih delavcev v družbi Hisense Gorenje Europe je bilo 46 zaposlenih, ki so jim odpovedi pogodb iz poslovnega razloga začeli vročati v začetku meseca. V invalidskem podjetju IPC bo število odpovedi namesto prvotno predvidenih 84 manjše od 29, za podjetje Gorenje Gostinstvo so prvotno napovedali 45 presežnih delavcev, a naj bi bile končne številke drugačne.

mehkimi metodami, so še pojasnili v Gorenju.

Odpovedi in priporočilna pisma

Prve odpovedi pogodb o zaposlitvi bodo začeli vročati prihodnji teden. Nato bo delavcem začel teči odpovedni rok in če bodo delavci tudi v tem času »korektno in kakovostno opravili delo«, bo vodstvo zanje pripravilo priporočilno pismo, ki obeta zaposlitev v novi tovarni televizorjev, so pojasnili v Hisense Gorenju.

V sindikatu se sprašujejo, zakaj se mudi z odpuščanjem, zakaj ne bi s tem počakali vsaj do jeseni, ko bo jasnejša slika tudi glede naročil za september in oktober. »Že tako iz podjetja odhajajo ključni kadri. Tako v režiji kot v proizvodnji. Res si ne želim, da bi imeli jeseni težave z ustreznimi kadri,« je dejal Zeba in ob tem izpostavil še, da nadomeščanje predanih delavcev z časnimi agencijskimi delavci nikakor ne more biti dobro.

Ob tem je treba omeniti še slovensko zakonodajo, ki po odpuščanju zaposlovanja ne dopušča, sploh ne z agencijskimi delavci.

Tovarna televizorjev januarja

Vodstvo kitajskega Hisensa je dalo zeleno luč, da v Velenju znotraj obstoječih proizvodnih prostorov uredijo tovarno televizorjev, ki naj bi jo zagnali v začetku prihodnjega leta. To je vodstvo v začetku tedna predstavilo tudi svetu delavcev. Nova tovarna televizorjev ne bo v lasti Gorenja, ampak v lasti skupine Hisense. Prednost pri zaposlitvi bodo imeli odpuščeni delavci iz Gorenja, ki bodo pridobili priporočilno pismo.

V Velenju bodo tako po napovedih do konca leta vzpostavili linijo za proizvodnjo TV-aparatur, januarja 2021 bo že stekla proizvodnja. Povprečno bo na liniji zaposlenih 350 ljudi, proizvodnja bo podvržena sezonskim nihanjem. Najprej naj bi letna zmogljivost proizvodnje znašala 1,5 milijona aparatov, kasneje naj bi naraščala vse do štirih milijonov aparatov letno.

Foto: arhiv NT

Jutri bo na dražbi ponovno nekdanja konjušnica ob dvorcu v Novem Celju, v kateri je že nekaj let najemnica tudi restavracija Galerija okusov.

Jutri dražba nekdanje konjušnice

Stečajni upravitelj Tadej Vodičar, ki vodi stečaj velenjskega podjetja Era Good, bo jutri (v petek) na dražbi ponovno prodajal stavbo ob dvorcu v Novem Celju, v kateri je več poslovnih prostorov. V stavbi zadnjih nekaj let kot najemnik deluje tudi znana restavracija Galerija okusov. Izklicna cena za nepremičnino, ki je nekoč bila konjušnica in je takšno ime kljub več prenovam ohranila do danes, je 532 tisoč evrov. Predkupno pravico za nakup stavbe imata Občina Žalec in najemnik Galerije okusov.

Žalska občina na dražbi ne bo sodelovala, najverjetneje pa se je bo udeležil predstavnik podjetja Galerija okusov, ki je v lasti zakoncev Gašperja Puhana in Vite Omladič Puhan. V stečajni pisarni Tadeja Vodičarja so namreč o tem, kakšno je zanimanje za nakup nekdanje konjušnice, zelo redkobesedni. Stečajni upravitelj je stavbo v Novem Celju, za katero je uradni cenilec ocenil, da je njena tržna vrednost 850 tisoč evrov, prvič prodajal oktobra lani. Izklicna cena je znašala 591 tisoč evrov, ki predkupnemu upravičencu očitno (še) ni bila pogodu, zato dražba ni bila uspešna.

Lastnika Galerije okusov sta v zadnjih nekaj letih v postavitve restavracije, ki sodi v vrh slovenske kulinarčne ponudbe, veliko vložila,

zato lahko predvidevamo, da želita zgodbo restavracije, ki je tesno povezana s parkom in z bližnjim dvorcem, še naprej pisati na tem naslovu. Ali bo na petkovi dražbi uveljavljal predkupno pravico in se potegoval za nakup stavbe nekdanje konjušnice, **Gašper Puhan** ni ne potrdil ne zanikal. »Galerija okusov se je v izredno kratkem času uspela prebiti v vrh slovenske kulinarčne ponudbe. To potrjuje tudi nedavna umestitve med deset najboljših restavracij v Sloveniji na lestvici The Slovenian restaurant award, kar je izrednega lokalnega pomena. To je rezultat jasne poslovne strategije in dobrega dela ekipe. Galerija tako v zadnjih letih širi svoj razvoj tudi z izjemno Vilo Široko in z investicijo v butični nadstandardni hotel. Tudi v prihodnje nas bosta motivirala razvoj in nadgradnja delovanja. Skladno s tem bomo tudi izvajali naložbeno politiko,« je dejal.

Podjetje Era Good, ki je bilo pred propadom v lasti znanega velenjskega poslovneža Gvida Omladiča, je šlo v stečaj novembra 2017. Upniki so prijaviili za 15 milijonov evrov terjatev. Največ, 9,9 milijona evrov terjatev je prijavila DUTB (gre za posojila, ki jih je Abanka prenesla na slabo banko), ki ima za stavbo v Novem Celju vpisano tudi ločitveno pravico.

JJ, LKK, Foto: SHERPA

NAGRADNA IGRA
DARILNI BONI
V SKUPNI VREDNOSTI
15.000 €

OSVOJITE
DESETAKE
MED 15. IN 20. JUNIJEM

Euromarket Center d.o.o. - Smarties cesta 150C, SI-1000 Ljubljana

Bančni avtomat Abanke na bencinski črpalki ob Ljubljanski cesti v Celju ne deluje. Na banki pojasnjujejo, da gre za poslovno potezo. Ljudje so razočarani. Glede na napovedi banke se bodo morali uporabniki storitev čim prej navaditi na digitalno poslovanje.

CELJE – Abanka in Nova KBM naj bi skupaj krepili mrežo bankomatov

V Celju ugasnila še dva bankomata

V začetku junija je Abanka svojim komitentom sporočila, da ukinja dva bankomata na območju Mestne četrti (MČ) Slavka Šlandra v Celju. Predstavniki MČ o nameri niso bili obveščeni. Krajanji so nad odločitvijo banke razočarani in pravijo, da se ne bodo kar tako vdali.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Ni bilo malo tistih, ki so v prvih junijskih dneh nejevoljno odšli izpred bankomatov v ulici V. Prekomorske brigade 4 in pri Petrolu na Ljubljanski cesti 36. Dolgo so bili namreč ljudje na omenjenih mestih navajeni dvigovati denar pred odhodom v bližnjo trgovino ali pošto, marsikomu je bankomat po zaprtju tamkajšnje poslovalnice predstavljal edini stik z banko.

Predsednik MČ Slavka Šlandra Mihael Zver je nad potezo banke ogorčen, predvsem zato, ker je ta, kot pravi, oba »bankomata ugasnila zelo potih in hitro«. Kot poudarja, na tem območju živi več kot šest tisoč občanov, med katerimi je veliko starejših, ki jim daljše poti predstavljajo precejšen problem. Glede na to, da so v neposredni bližini obeh bankomatov trgovina z več parkirnimi mesti, pošta, gostinski lokal, hotel, šola, vrtec in AMZS, so se bankomatov na obeh mestih posluževali tudi mimoidoči in ne

le bližnji stanovalci. »Ukinitev bankomata na trgu, ki mu domačini pravimo Pri Pigalu, je resnično nerazumljiva. Stanovalci in pogosti uporabniki teh storitev težko verjamemo, da je bančni avtomat v Trubarjevi ulici 55, kamor nas zdaj usmerjajo, ekonomsko bolj upravičen,« pravi Zver, ki je na pobudo krajanov že pisal tudi vodstvu Abanke. Odločeni so, da se kar tako ne bodo vdali. »Ukinitev obeh bančnih avtomatov v naši mestni četrti je popolnoma nesmiselna, nerazumljiva in najverjetneje tudi neekonomična. Na trgu se združujejo ljudje iz treh mestnih četrti, veliko ljudi se tukaj mimo dnevno vozi proti Savinjski dolini, bankomata zagotovo nista samevala,« pravijo številni razočarani krajanji, ki so pred leti težko sprejeli zaprtje takratne poslovalnice Banke Celje. A ker jim ni preostalo drugega, so se navadili na neosebno poslovanje s pomočjo bančnih avtomatov. Zdaj so jim vzeli tudi to.

Bančništvo se seli na splet

V Abanki so potrdili prejem pisma krajanov MČ Slavka Šlandra, a se z njihovimi dilemami ne strinjajo. Kot pravijo v Abanki, nenehno proučujejo možnosti za učinkovitejšo poslovanje, tudi na področju bankomatskega poslovanja. »Bančništvo se spreminja, prav tako način, kako ljudje opravljamo bančne storitve. S poslovanjem se prilagajamo tržnim razmeram, okoliščinam v gospodarskem okolju in navadam strank. Ukinitev bankomata v ulici V. Prekomorske brigade 4 in pri Petrolu na Ljubljanski cesti 36 je poslovna odločitev banke,« odgovarjajo. Ob tem so v pojasnilu zapisali še, da so z združitvijo mreže bankomatov Abanke in Nove KBM že aprila povečali skupno število bankomatov. »Naše stranke lahko tako z debetnimi karticami brezplačno dvigujejo gotovino in preverjajo stanje na računih v skupni mreži bankomatov tudi na bankomatih Nove KBM. Banki tako strankam omogočata cenejši in lažji dostop do storitev na približno dvakrat več bankomatih kot doslej.« Ob tem dodajajo, da je eden od ciljev prihodnje združitve bank zagotoviti po-

zitivne učinke za stranke s še bolj razvejano in dostopno mrežo stičnih točk.

S slednjim se krajanji MČ Slavka Šlandra težko strinjajo, saj jim združitev in skupna mreža nista prinesli dodatnih bankomatov, temveč so ostali še brez teh, ki so jih že imeli, pravi Zver in dodaja, da je vodstvo krajevnih četrti že poslalo poizvedbe drugim bankam, če bi morebiti katera izkazala zanimanje in na tem mestu postavila bankomat. »Seveda bomo naše krajanje potem pozvali, da postanejo komitenti banke, ki bo za njih pripravljena približati svoje usluge.«

Med tem iz Abanke sporočajo še, da lahko njihove stranke storitve v vedno večji meri opravljajo s pomočjo digitalnih »e« in »m« poti, ki da jih neprestano razvijajo in izboljšujejo: »Mobilno bančništvo Abamobi, elektronsko bančništvo Abanet, na voljo je tudi digitalna storitev Abadenarnica. Digitalne storitve so na voljo tako za fizične kot za pravne osebe in omogočajo poslovanje kjerkoli in kadarkoli.« Tega se ljudje vedno bolj zavedajo, a kot opozarjajo številni, banke pogosto pozabljajo, da vsi starejši še niso digitalno tako vešč.

Foto: SHERPA

Adrenalinček vendarle odprt

CELJE – Potem ko so že konec maja v Celju spet odprli večino javnih otroških igrišč, je bilo za mnoge starše nerazumljivo, da je otroški park Adrenalinček za dvorano Zlatorog na Hudinji ostajal zaprt. Odprli so ga šele pred dnevi.

Z njim upravlja ZPO Celje, kjer so na naše vprašanje, zakaj je otroški park tako dolgo zaprt, odgovorili, da so se v družbi ob ponovnem odprtju igral obrnili na NIJZ, kjer so jim pojasnili, da so zunanja igrala na javnih površinah kritična z vidika prenosa virusa. »Igrala so pogosto iz plastike in kovine, torej površin, kjer lahko virus preživi tudi do tri dni. Na javnih mestih je nemogoče zagotoviti čiščenje za vsakim uporabnikom, kar je ključno za preprečevanje okužb. Zato NIJZ odsvetuje uporabo otroških igral na javnih površinah, saj gre za mesta, kjer se srečuje veliko ljudi, zato utegnejo predstavljati tveganje za prenos okužbe,« so navedli v ZPO in dodali, da bi ob ponovnem odprtju igral morali poleg previdnostnih ukrepov, ki jih priporoča NIJZ, zagotoviti tudi čiščenje in razkuževanje igral. »Ker igrala v otroškem parku dosegajo tudi šest metrov višine, ne bi bilo mogoče izvajati vseh zahtev NIJZ. To je bil tudi vzrok, zakaj otroškega parka še nismo odprli,« so zapisali in dodali, da naj bi igrišče ob vsakodnevni dodatnih sprosticanjih in rahljanjih ukrepov NIJZ kmalu ponovno odprli. To se je pred dnevi res zgodilo.

Ostali dve igrišči, s katerima prav tako upravlja ZPO, na bazenu in Celjski koči, sta odprti že nekaj časa.

Če torej ZPO zaradi razkuževanja ni mogel odpreti igrišča, se je zastavilo vprašanje, kako je z ostalimi otroškimi igrišči, ki jih upravlja občina. Ali je torej na njih režim drugačen? Tudi na vseh ostalih igriščih so igrala iz plastike in kovine, ki jih torej nihče ne razkužuje? V odgovoru so iz Mestne občine navedli, da je glede na število igral in glede na to, da jih ljudje uporabljajo na lastno odgovornost, nemogoče zagotoviti učinkovito razkuževanje po vsakokratni uporabi. »Zato smo na igriščih namestili poziv, naj si uporabniki igral razkužujejo roke in naj starši dosledno upoštevajo priporočila NIJZ ter tako z ustrezno zaščito poskrbijo za najmlajše. Tudi vsak posameznik se mora zavedati svoje odgovornosti in ravnati samozagotno.«

Vse lepo in prav, a tovrsten poziv bi verjetno prav tako lahko namestili tudi ob Adrenalinčku in ga odprli že pred tedni.

TC

Manj razpisanih delovnih mest

Na območju celjske območne službe zavoda za zaposlovanje je bila maja 9-odstotna stopnja registrirane brezposelnosti. Konec maja so bile registrirane 9.803 osebe. To pomeni skoraj četrtino več brezposelnih kot v istem času lani.

»Po neuradnih podatkih, ki jih spremljamo dnevno, je število brezposelnih 9. junija že padlo na 9.774 oseb. Zanimiv je podatek, da se nam je v juniju na novo prijavilo 274 brezposelnih, 307 se jih je odjavilo,« je povedala direktorica območne službe **mag. Alenka Rumbak**. Od objavljenih se jih je kar 244 zaposlilo. »Res je, da se zaposlovanje povečuje, a po drugi strani opažamo – v primerjavi z lanskim letom – 52-odstotni upad razpisanih delovnih mest. Upamo, da bomo to v prihodnjih mesecih do neke mere nadoknadili,« je še dejala direktorica. Ponavadi je največ zaposlovanja prav spomladi in jeseni, vendar vsega ne bo mogoče nadomestiti.

Zgovorno je, da so na zavodu trenutno prijavljeni kadri, ki jih je vrsto let primanjkovalo. Gre za iskalce zaposlitve na področju gostinstva, za kuharje in natakarje. »To je lahko priložnost za tiste delodajalce, ki so imeli v preteklosti težave zaradi pridobivanja kvalificiranega kadra,« meni Rumbakova. Največ novih brezposelnih se je pojavilo prav s področja gostinstva. Zanimivo je tudi, da je še vedno veliko povpraševanje po voznikih tovornjakov v mednarodnem prometu ter po gradbenih delavcih.

BJ

Sprejem za najboljše

CELJE – Tradicionalni županov sprejem za 61 najboljših učencev celjskih osnovnih in glasbenih šol je bil letos v dvorani Celjskega doma. Župan Bojan Šrot in ravnatelj šol so podelili priznanja in knjižne nagrade najuspešnejšim učencem. »Zaradi vaših sposobnosti, nadarjenosti in vaše marljivosti imate vse pogoje, da si ustvarite svetlo prihodnost. Zavedajte se, da je vsak velik uspeh rezultat drznih sanj in trdega dela,« je povedal v svojem nagovoru župan. Mlade je nagovorila tudi ravnateljica Osnovne šole Frana Kranjca Danica Šalej, njena šola je pripravila tudi program prireditve.

TC

V Tepanju pet stolpičev

SLOVENSKE KONJICE – Dopolnjeni zazidalni načrt za Tepanje je bil sprejet v prvi obravnavi. Svetniki so odlok o njem sprejeli na svoji zadnji seji. Gre za nepozidano območje jugozahodno od tega naselja ter severno od regionalne ceste.

Na tem območju je predvidena gradnja petih stolpičev, kjer bi bilo sedemdeset stanovanj. Lastnik zemljišča ter investitor

je Stanovanjsko podjetje Konjice. Stanovanja naj bi bila v glavnem za prodajo na trgu, v enem od stolpičev naj bi bila neprofitna stanovanja. Javna razgrnitev dopolnjenega zazidalnega načrta Tepanje je bila do začetka novembra, javna obravnava je bila v oktobru.

BJ

ŠENTJUR – Ena večjih letošnjih naložb v osnovnih šolah

Z obnovljeno kuhinjo v novo šolsko leto

Obnovljene kuhinje se bodo po poletnih počitnicah razveselili učenci in zaposleni Osnovne šole Dramlje v občini Šentjur. Omenjena šola, ki jo obiskuje 240 učencev, je bila zgrajena leta 1980. Leta 2013 je bila deležna energetske sanacije in celovite obnove. Kuhinja, kjer kuhajo tudi za otroke iz enote vrtca, je povsem dotrajana in iztrošena.

TINA STRMČNIK

Ravnateljica omenjene šole **Mirjana Aužner** je pojasnila, da v tem vzgojno-izobraževalnem zavodu z veseljem pričakujejo novo kuhinjo. Ob energetski obnovi so v kuhinji preuredili prezračevanje in namestili varčno napo. Vsi ostali deli kuhinje so močno dotrajani, zaposleni se soočajo s pomanjkanjem prostora. Organizacija dela v dosedanjih razmerah je tako zelo zahtevna. »Kuhinjsko osebje si mora veliko pomagati in se močno prilagajati. Tudi zato, ker imata tako šola kot vrtec vsak svoj jedilnik,« je dejala ravnateljica.

Občina Šentjur je želela sofinanciranje za obnovo najprej pridobiti pri pristoj-

nem ministrstvu. To je že objavljen razpis umaknilo, občina se je naložbe zato lotila sama. Župan mag. Marko Diaci je sredi junija z izvajalcem del, podjetjem Resalta, podpisal pogodbo o obnovi, vredni 314 tisoč evrov.

Teško pričakovano dvigalo

Doslej so hrano v kuhinjo nosili po stopnicah. Te je bilo treba premagovati tudi pri odnašanju embalaže in odpadkov. Po obnovi bo gibanje hrane in ljudi olajšalo hidravlično hišno dvigalo. To bo lažji dostop do nekaterih šolskih prostorov omogočilo tudi gibalno oviranim osebam.

Kuhinjo v Osnovni šoli Dramlje, kjer za 240 učencev skrbi 36 zaposlenih, bo izvajalec del začel obnavljati konec tega meseca. Dela naj bi zaključil do konca avgusta. (Foto: OŠ Dramlje)

Preureditev kuhinje bo zajemala še ureditev dodatnih prostorov v stavbi in zagotovitev dodatnih površin zunaj nje. Šolska kuhinja bo med drugim dobila ustrezne prostore za biološke odpadke. Po besedah šentjurskega župana Marka Diacija precejšen del denarja, namenjenega za obnovo kuhinje, predstavlja nakup nove opreme. »Verja-

mem, da bo zaradi vsega naštetega otrokom iz drameljske šole in vrtca še naprej na voljo odlična hrana.«

Občina Šentjur, ki je ustanoviteljica šestih osnovnih šol s štirimi podružnicami in enajstih enot vrtca, pripravlja tudi dokumentacijo za ostale naložbe v šolsko in vrtčevsko infrastrukturo. Med drugim po obnovi že nestrpno kliče

tudi kuhinja v Osnovni šoli Franja Malgaja. Za projekt si šentjurska občina po besedah tamkajšnjega župana na katerem od razpisov obeta vsaj del sofinanciranja. »Tako velik šolski postroj nepristano zahteva velike denarne vložke, čeprav smo v zadnjem obdobju v to področje vložili približno 15 milijonov evrov.«

Teater v lapidariju

CELJE – Gledališče Celje je v sodelovanju z Osrednjo knjižnico Celje ob vstopu v poletje poskrbelo za prijetno programsko presenečenje in pripravilo dogodek Teater v lapidariju. V dveh poletnih večerih si bodo obiskovalci lahko v imenitnem okolju ob Savinjskem nabrežju ogledali uspešnici celjskega poklicnega gledališča.

V sredo, 24. junija, ob 20. uri bo na sporedu komična drama Ljubi moj, drugi večer ob isti uri pa s številnimi priznanji nagrajena monodrama Večni otrok.

»S tem se želimo pokloniti mestu in hkrati pokazati, da lahko sodelovanje med dvema tako pomembnima ustanovama ustvari nepozabno doživetje,« so ob predstavitvi skupnega projekta sporočili iz Gledališča Celje.

Brezplačne vstopnice lahko gledalci prevzamejo pri blagajni Gledališča Celje in v Osrednji knjižnici Celje. Število vstopnic je omejeno. V primeru slabega vremena bosta predstavi na velikem odru SLG Celje.

Sicer pa v gledališču končujejo uprizorjanje predstave Plašč Nikolaja Vasiljeviča Gogolja, s katero so se iz virtualnega po koncu epidemije koronavirusa vrnili na pravi, veliki oder. Predstavo si je mogoče ogledati samo še danes in jutri. Gledališki ansambel tudi že študira nove predstave in se pripravlja na prihajajočo sezono. RG

Velenjski prireditveni oder dobiva končno podobo.

Prireditveni oder pod streho

VELENJE – Eden večjih projektov, ki bo popestril turistično ponudbo mesta, dobiva končno podobo. V zadnjih nekaj tednih so izvajalci gradbenih del nad oder že postavili streho. Ta je oblikovana kot razgledna ploščad in bo omogočala lep pogled na Velenjsko jezero z okolico.

V Mestni občini Velenje pričakujejo, da bodo gradbena dela končana do konca letošnjega leta.

Vrednost projekta, ki zajema postavitev prireditvenega odra in ureditev prireditvenega prostora ob Velenjskem jezeru, znaša malo več kot devet milijonov evrov. Denar za uresničitev projekta je velenjska občina pridobila tako s pomočjo evropskih razpisov (4,8 milijona evrov), kot tudi na državnih razpisih (1,2 milijona evrov), preostanek je zagotovila iz proračuna.

LKK, foto: MOV

Več za kulturni in združni dom

LJUBNO – Po prvem rebalansu občinskega proračuna so prihodki povišani za 16 odstotkov ter odhodki za 18. Rebalans je občinski svet sprejel na zadnji seji. Po novem znaša ljubenski proračun skoraj štiri milijone evrov. Na prihodkovni strani je več denarja zaradi višje glavarine ter zaradi 350 tisoč evrov donacije za obnovo kulturnega doma, ki jo namenja družba KLS Ljubno.

Za obnovo kulturnega doma je v rebalansu v celoti dodatnih 410 tisoč evrov ter za obnovo združnega doma dodatnih 110 tisoč. V njem bodo »flosarska« zbirka, zbirka ljubenskih »potic« in lani prejeta Breznikova zbirka.

Dodaten denar je tudi za nakup zemljišč za podjetniško cono Loke. Zaradi mile zime je občina privarčevala 86 tisoč evrov za zimsko vzdrževanje cest.

V letošnjem ljubenskem proračunu je med drugim tudi denar za urejanje sekundarnih vodov ter vlaganja v črpališča fekalne kanalizacije. Na cestnem področju je na vrsti modernizacija kilometer dolgega odseka v zaselku Savina, večja prenova se bo letos začela tudi v naselju Janezovo Polje. Gre za najgostejše naseljeno območje občine. V zaselku Ter bo zgrajen nov vodohran, kmalu bo začel delovati vodohran Primož. BJ

Celje, prihaja mobilni bob!

obišči ga med **18. in 20. junijem**
pred nakupovalnim središčem
Citycenter Celje
in ujemi bob ugodnosti!

bob.si 4G/LTE

Brez pohoda po Aškerčevi poti

LAŠKO – V okviru celoletne akcije Po laških poteh, ki jo pripravlja Stik Laško, bi po načrtih minulo soboto moral biti jubilejni, 25. pohod Po Aškerčevi poti, a so ga zaradi aktualnih razmer in ukrepov v zvezi s koronavirusom morali odpovedati. Kot tudi že prejšnja pohoda, aprila pohod na Hum in maja pohod iz Slog v Log.

»Upamo, da se bodo razmere umirile in bomo organizirane pohode akcije Po laških poteh lahko začeli 22. avgusta, ko se bomo že osmo leto zapored podali po sledih starodavnih kultur Orionove poti,« je povedal Dean Muhovec, strokovni sodelavec v Stiku Laško in vodja projekta Po laških poteh.

Pohodi si bodo v nadaljevanju sledili po zastavljenem načrtu, in sicer: 5. septembra bo pohod po Anzekovi poti iz Laškega na Svetino, 19. septembra pohod po poti treh cerkva, 3. oktobra pohod na sv. Trojico ter 7. novembra vsakoletni zaključni pohod po nekdanjih trških mejah Laškega.

»Pohod po Aškerčevi poti je odpovedan, individualno pa ni prepovedan, enako tudi ne obisk vseh ostalih urejenih tematskih pohodnih poti na območju občine Laško oz. destinacije Laško,« je bil slikovit Dean Muhovec in ob tem povabil vse pohodnike, naj se posamično podajo na številne poti v destinaciji Laško. Ob tem naj v času koronavirusa upoštevajo uradne strokovne smernice za zmanjšanje možnosti prenosa okužb, razdaljo pri druženju, pravila uporabe javnih stavb ...

Žige opravljenih individualnih pohodov lahko pohodniki zbirajo v knjižici Dnevnik tematskih pohodnih poti Po laških poteh. Tisti, ki ga še nimajo, ga lahko kupijo ali naročijo v Ticu Laško ali naročijo na spletni strani lasko.info. Več o akciji Po laških poteh si ljubitelji pohodništva lahko preberejo na Facebooku in spletni strani lasko.info.

RG
Foto: STIK LAŠKO

V Stiku Laško upajo, da bodo avgusta lahko izpeljali prvi letošnji pohod po Orionovi poti.

Prva dela pri obnovi ceste Zidani Most–Radeče

Obnova ceste Zidani Most–Radeče

Gradbeni stroji že brnijo

Po dolгих letih pričakovanj se je pred dnevi le začela obnova glavne ceste Zidani Most–Radeče, ki jo je že močno načel zob časa in ki ni le dotrajana, marveč je glede na veliko prometno obremenitev na tem območju postala tudi nevarna. V času gradnje je vzpostavljena delna zavora ceste, promet je izmenično urejen, zato prihaja do krajših zastojev

ROBERT GORJANC

»Obnova ceste Zidani Most–Radeče je načrtovana v dolžini 1.230 metrov. Predvidene so širitev glavne ceste proti Savi, izvedba podpornih konstrukcij – pilotne stene ter armiranobetonskih zidov – gradnja treh prepuštov, ureditev odvodnjavanja ter prometne opreme in signalizacije,« so načrtovana dela predstavili na direkciji

za infrastrukturo (DRSI), ki je investitorica projekta.

Vrednost gradnje je 5,6 milijona evrov, dela izvaja podjetje JV CVP s partnerji – podjetji Kostak, Hip Plus in Prohaus. Obnova ceste bo predvidoma končana do konca leta 2021. »Ta cesta je del infrastrukture, ki jo nujno potrebujemo za razvoj kraja, za lažje gibanje občanov,

saj je dnevna migracija na tem območju precejšnja. Po eni strani se je torej začelo, po drugi so se pojavili tudi pritiski občanov zaradi delne zapore. Ampak verjamem, da bo prevladala strpnost in bomo našli tudi katero drugo pot, ki je doslej nismo ubrali, da pridemo lažje do svojega cilja, speljanih je namreč kar nekaj cest, čez Planino, Preske, Podkum, da lahko pridemo proti Ljubljani ali na druga mesta,« je ob začetku del povedal Tomaž Režun, župan Občine Radeče.

Lani jeseni je DRSI v polni dvorani kulturnega doma v Radečah občanom predstavila način izvedbe projekta in pri tem zagotovila, da zaradi del ne bo prišlo do popolne

zapore ceste, ki je glavna prometna žila iz Savinjske doline in Zasavja proti Posavju.

Obnova te ceste je povezana z gradnjo nove državne ceste od Hrastnika do Zidanega Mosta, kjer je tudi predvidena gradnja novega mostu in za katero je že bil sprejet državni prostorski načrt. Po načrtovanem projektu bo gradnja te nove ceste mogoča, šele ko bo končana obnova ceste Zidani Most–Radeče. Prav tako je od Zidanega Mosta do Radeč po desnem bregu Save predvidena gradnja kolesarske povezave.

ROBERT GORJANC
Foto: Andraž Purg - GrupA

Punčke za(upanja) že čakajo na posvojitelje

CELJE – V Osrednji knjižnici Celje je v okviru Univerze za III. življenjsko obdobje sredi marca, ko se je javno življenje zaradi epidemije koronavirusa povsem ustavilo, zaživel projekt Punčke (za) upanja iz karantene, ki deluje kot Facebook skupina. Zamisel izvira iz lanskega delovanja krožka izdelovalk punčk iz cunj, ki so sicer že dolgoletni Unicefov projekt, letos pa so v celjski knjižnici k sodelovanju povabili tudi druge ustvarjalce iz vse Slovenije.

Pri punčkah (za) upanja iz karantene gre za humanitarni projekt: punčke bodo na dražbi pod pokroviteljstvom Unicefa Slovenije dobile svoje posvojitelje. Ti bodo za to čast in dragocenost odšteli 20 evrov, s čimer bodo pomagali kriti stroške cepljenja proti šestim nalezljivim boleznim otrok v najrevnejših predelih sveta.

Do dražbe, ki bo ta ponedeljek ob 11. uri na ploščadi pred knjižnico, morebitne posvojitelje že pozdravljajo z oken vstopnega prostora v Osrednjo knjižnico Celje.

Za glasbeno popestritev dogodka bo poskrbela prejemnica letošnjega kristalnega grba Mestne občine Celje, glasbenica Nuša Ofentavšek, s klavirsko spremljavo Tadeja Grušovnjaka.

RG, foto: SHERPA

Punčke za(upanja) iz karantene pozdravljajo obiskovalce knjižnice in čakajo na posvojitelje.

Novogradnje prvič po 2 tisoč evrov za kvadratni meter

Nepremičninski trg po epidemiji

Koronakriza je postavila svet na glavo. Gospodarstvo se je znašlo v novem položaju zaradi razmer, ki jih doslej nismo poznali. Veliko je bilo napovedovanja, da bo svet po tej pandemiji drugačen. In kako je po epidemiji na nepremičninskem trgu na Celjskem?

BRANE JERANKO

Kot opaža Vasja Crnjakovič, vodja agencije Re/max Celje, se tako kupci kot prodajalci sprašujejo ali je pravi čas za nakup oziroma prodajo nepremičnin.

Povpraševanje veliko, vendar ...

»Za nepremičnine s pravilno zastavljeno tržno ceno je povpraševanje veliko. Nemalokrat se nam zgodi, da je nepremičnina prodana že v istem tednu ali v štirinajstih dneh,« opaža Crnjakovič. Živahno dogajanje na trgu nepremičnin opaža tudi Amadej Parfant iz celjskega Kapitola: »Na trg prihaja nekaj deset nepremičnin in s kupci opravljamo ogleds dnevno. Opazili smo, da so ti kupci, ki kupujejo zdaj, bolj odločeni kupiti oziroma so njihove potrebe bolj izoblikovane.« Gašper Kos iz Borze nepremičnin je

opazil, da je bilo med epidemijo večje povpraševanje po zemljiščih in vikendih, zdaj je povpraševanje po vseh vrstah nepremičnin. »Trenutno je najslabše povpraševanje po poslovnih nepremičninah. Še vedno so opazni zadržki pri njihovem nakupu, mogoče zaradi kreditiranja ali zaradi

»Povpraševanje še ni na ravni, kot je bilo februarja, pred epidemijo. Z vsakim tednom je boljše. Nekateri kupci še imajo – zaradi strahu pred morebitnim drugim valom epidemije – zadržke pri najemanju posojil. V večini primerov nimajo zadržkov tisti kupci, ki rešujejo svoj stanovanjski problem oziroma si želijo večje bivalno udobje,« opaža Gašper Kos iz celjske Borze nepremičnin.

pričakovanja novogradenj v Celju,« je povedal Kos iz Borze nepremičnin.

Povpraševanje kljub vsemu še ni na ravni, ko je bilo pred izbruhom epidemije. Poleg tega je manjša ponudba novih nepremičnin, opaža Re/max. »Na trgu je manj kupcev, vendar je to za nepremičninske svetovalce hkrati dobrodošlo. Na trgu so ostali tisti, ki imajo resnično namen nepremičnino prodati oziroma kupiti. Lahko torej rečemo, da so to resni kupci in prodajalci,« meni Vasja Crnjakovič. »Še vedno je povpraševanje po določenih nepremičninah večje kot njihova ponudba. Do spremembe bo lahko prišlo, ko bodo na trgu novozgrajena stanovanja, kar bo vplivalo na prodajo rabljenih stanovanj in hiš,« ocenjuje Gašper Kos iz Borze nepremičnin. »Bivalnih vikendov na trgu ni veliko. Predvsem pri slednjih je dokumentacija neurejena. Stranke opozarjamo tudi, da večina hiš nima uporabnega dovoljenja,« je povedal Amadej Parfant iz Kapitola.

Po koliko?

In prodajne vrednosti nepremičnin na Celjskem, to je cena

kvadratnega metra nepremičnine? »Cene nepremičnin zaenkrat ne padajo, stagnirajo. Pri povpraševanju je opazna manjša sprememba. Povečalo se je zanimanje za manjše hiše in bivalne vikende v bližini mest,« pravi Crnjakovič iz Re/maxa. Dogaja se še nekaj. »Velikokrat se na naše nepremičninske svetovalce obrnejo stranke, ki želijo poleg hiše ali vikenda tudi nekaj zemljišča, saj si želijo do določene mere zagotoviti samooskrbnost,« je dodal Crnjakovič.

»Pri cenah so manjša odstopanja, večjih trenutno ni. Za znižanje cen bo potrebna velika ponudba novogradenj, zgodilo pa se bo lahko tudi med morebitno ponovno gospodarsko krizo,« ocenjuje Kos iz Borze nepremičnin. V

Po podatkih Re/maxa je v Celju prodajna cena kvadratnega metra stanovanja od 1100 do 1300 evrov, v Žalcu od tisoč do 1.500 evrov (višja cena je zaradi novogradenj na Vranskem), v Laškem od tisoč do 1.130 evrov ter v Velenju od tisoč do 1.290 evrov. »Posledice, ki jih bo pustil sedemtedenski »lock down«, bodo vidne v prihajajočih nekaj mesecih. Skoraj zagotovo lahko rečem, da znižanja cen stanovanj ni mogoče pričakovati. Ponudba še vedno zaostaja za povpraševanjem,« je povedal Vasja Crnjakovič iz Re/maxa.

»Prodajalec, ki prodaja nepremičnino po pošteni tržni ceni, jo lahko proda v enem mesecu. Ob tem je mogoče na spletu opaziti veliko nepremičnin, ki so zaradi nerazumno postavljene cene na prodaj mesece in leta,« opaža Amadej Parfant iz celjskega Kapitola. »Nekateri kupci špekulirajo, da bodo cene padle v roku pol oziroma enega leta. To so kupci, ki jim je pri nakupu vodilo cena, ne glede na ostale želje, ki jih imajo. Logično je, da je za dobro nepremičnino treba plačati višjo ceno, in takšne nepremičnine so običajno prodane takoj,« dodaja Parfant.

Celju je trenutno okvirna cena kvadratnega metra stanovanja od tisoč do 1.300 evrov (v nepremičninskih agencijah navajajo različen razpon cene). V Kapitolu so med drugim izpostavili, da je na trgu nekaj novogradenj, kjer cene prese-gajo dva tisoč evrov za kvadratni meter. »Tako visokih cen, kot so jih postavili lastniki teh

projektov, ni bilo na Celjskem še nikoli. Menim, da je mogoče kupiti dobro nepremičnino za bistveno ugodnejšo ceno,« pripominja Amadej Parfant iz Kapitola.

In obnašanje bank po epidemiji? »Zaradi moratorijev posojil in čakanja navodil Banke Slovenije za nadaljnje poslovanje je njihov odnos še vedno zmeden. Vsekakor se bodo morale hitro odzvati, saj je uspešno poslovanje pomembno tudi zanje,« je dejal Gašper Kos. »Banke posojila dajejo in noben posel po epidemiji – zaradi odobritve posojila kupcem – nam doslej ni padel v vodo. Seveda je vse odvisno od finančnih možnosti posojilojemalca,« je povedal Crnjakovič.

Knjige so ju ujele v svoje mreže

CELJE – Knjige imajo od nekdaj izredno moč povezovanja. Z njimi se po vsem svetu povezujejo ljubitelji izbranih besed. Povezale so tudi Nušo Komplet Peperko in Barbaro Gradič Oset, ljubiteljski bralki. Da bi lahko v svoje mreže ujele še druge, sta zasnovali posebne knjižne delavnice z naslovom Knjige v mreži.

Barbara in Nuša sta odvisni od knjig. Prva je pred dnevi zaradi zatopljenosti v branje zasmodila pecivo, druga je zaradi knjige dočakala prečudovit sončni vzhod. Obe radi sestavljata sezname knjig, ki jih morata še prebrati, in jih nenehno podaljšujeta. In ker seznamom ni konca, sta si

zamislili knjižno delavnico, na kateri več bralcev ustvarja in postavlja skupen knjižni zemljevid ter daje tem seznamom nove kažipote. Vstopnica na delavnico je tako knjiga. »Prebrana ali tista s seznama. Prva, ki vam pride pod roke, ali mogoče tista, ki ima na vaši knjižni polici posebno mesto,« pravita.

Barbara in Nuša, ki so ju knjige povezale, želita na petih srečanjih z udeleženci sestaviti knjižni zemljevid, po katerem se bralec ne bo sprehajal sam, ampak z drugimi. Tako se bo ta zemljevid bogatil z osebnimi spomini, asociacijami in občutji kot tudi s splošnimi znanji in zgodovinskimi trenutki.

Kakšne so torej niti, ki jih tkejo knjige? Kakšne asociacije, spomine dobite, ko vam nekdo pove naslov knjige? Zakaj nekatere knjige v vas sprožijo veselje, druge nelagodje? Je to zaradi knjige ali občutij ob tem, ko ste jo brali? Kako lahko knjiga poveže bralca z drugim bralcem? Kako močno nas knjige zapeljuje v svoje brezmejno predivo? Odgovore na ta vprašanja bodo iskali vsi, ki se bodo pustili ujeti v knjižne mreže.

Barbara in Nuša se zavedata, da ima branje številne dobre učinke. Poleg tega, da izboljšuje umske sposobnosti, pomaga lajšati stres in je zdravilo za depresijo, z branjem bralci pogosto spremenijo način raz-

mišljanja in drugače dojemajo sebe. »Res nas knjige ne morejo zaščititi pred našo skupno usodo – smrtjo, a ponujajo možnosti, da se spremenimo, razsvetlimo.« Če bosta v svoj krog privabili še koga, je večja možnost za širjenje razsvetljenja in širšega pogleda na včasih preveč enosmeren svet. In kot pravita: »Več kot nas bo, prej bomo na cilju.«

LKK

Udeleženci petih zaporednih dogodkov bodo razvijali svoje orodje za pomnjenje prebranih knjig v spominske mreže, ob enem bodo širili svoje knjižne zemljevide z drugimi bralci. Prvi knjižni dogodek bo v torek, 23. junija, ob 18. uri v AQ galeriji v Celju. Naslednji bo avgusta, sledili mu bodo še trije.

mnzr
muzej novejšezgodovine | celje

POLETNA MUZEJSKA NOČ
20. 6. 2020 v MnZC

18.00–24.00 – Ogled vseh stalnih in občasnih muzejskih razstav
18.00–23.00 – Ožvitev ulice obrtnikov in muzejske lekarne na stalni razstavi Živeti v Celju z muzejskimi prostovoljci in demonstratorji
19.00 – Stari pisker, vodstvo
18.00–21.00 – Fotoatelje in galerija Pelikan: ogled občasnih razstav (Obrazi in Fotohiša Pelikan 1899–1919–2019)
18.00–20.00 – Fotografiranje v Fotoateljeju in galeriji Pelikan / poletno-nočni popust
18.00–24.00 – posebna ponudba v muzejski trgovini (50 % popust na založništvo MnZC)
<http://www.muzej-nz-ce.si>

novi tednik

radio celje

Cenjene stranke obveščamo, da

MALE OGLASE, ČESTITKE, OBVESTILA IN OSMRTNICE

za **Radio Celje** in **Novi tednik**

od ponedeljka, 1. 6. 2020, v času uradnih ur (7.00–15.00)

SPREJEMAMO SPET NA SEDEŽU PODJETJA
(Prešernova ulica 19, Celje).

ŠE VEDNO JIH LAHKO POŠILJATE TUDI PO ELEKTRONSKI POŠTI

na naslov oglas@nt-rc.si

ali jih sporočate po **TELEFONU 03 4225 144.**

Hvala za razumevanje.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje

Obnovili del zdravstvene postaje

ROGATEC – Občina in Zdravstveni dom Šmarje pri Jelšah sta minulo sredo namenu predala obnovljene prostore v tamkajšnji zdravstveni postaji. Obnova zobne ambulante, čakalnice, kuhinje, sanitarij, prostorov zobozdravstvene vzgoje, zobne tehnike in patronažne službe je stala približno sto tisoč evrov.

Zdravstvena postaja Rogatec je bila zgrajena v 90. letih prejšnjega stoletja, tudi zobozdravstveni stroj je po 15 letih dela klical po obnovi, je pojasnila direktorica šmarskega ZD mag. Jasna Žerak. Vesela je, da so prenovili celo nadstropje v zdravstveni postaji. Novo pridobitev so namenu predali v času, ko v Rogatcu obeležujejo 90-letnico zdravstvene dejavnosti. Rogaški župan Martin Mikolič je povedal, da je občina za gradbena dela prispevala približno 55 tisoč evrov, zdravstveni dom pa je dodal še 50 tisočakov za nakup nove opreme.

ZD Šmarje pri Jelšah, ki ima pod svojim okriljem zdravstvene postaje v šestih občinah

Obsotelja in Kozjanskega, v juliju načrtuje še obnovo dveh pediatričnih ambulant v Rogaški Slatini. Konec maja je tam začela delati nova pediaterinja. »V našem zdravstvenem domu po novem delajo štirje pediatri. Dva sta za območje Rogaške Slatine in Rogatca, eden je za bmočje Kozjanskega, eden skrbi za malčke v Šmarju pri Jelšah.« Žerakova je dodala, da želijo do konca leta obnoviti tudi ambulanto družinskega zdravnika v zdravstveni postaji v Kozjem.

Vlada je nedavno v splošnem dogovoru za ZD Šmarje pri Jelšah in še za osem zdravstvenih domov z drugih območij dodelila financiranje satelitske urgentne triaže. »To pomeni, da bolnike sprejme diplomirana medicinska sestra in jih razvrsti glede na nujnost primera,« je pojasnila direktorica. Nadalje naj bi šmarski zdravstveni dom postal eden od satelitskih urgentnih centrov, kar pomeni dodatno zaposlovanje zdravstvenih delavcev in boljšo obravnavo bolnikov.

TS

Razstava v sodelovanju z Rok muzejem Beograda

O časih, ko je bil rok še mlad

Sobotna Poletna muzejska noč v Muzeju novejšje zgodovine Celje (MNZC) bo tokrat v znamenju glasbe, saj bo odmevala v ritmih roka v slovensko-srbskih vzporednicah. Pravzaprav bo živahen glasbeni dan v muzeju že danes popoldne, ko bo uradno odprtje razstave, na kateri bo v živo na kitaro igral legendarni domači roker Zoran Predin, zagotovo pa se bo na dogodku pojavilo še katero znano ime te zvrsti glasbe. Domači muzej je razstavo, katere naslov je Za domovino z rockom naprej, pripravil v sodelovanju z Rok muzejem Beograda.

ROBERT GORJANC

Kot je povedal dr. **Tonček Kregar**, direktor MNZC in kot vokalist skupine MI2 tudi zaprisežen roker, je zgodba o nastanku te razstave kar zanimiva, zakrivila so jo ljudje iz Beograda, ki z velikim navdušenjem zbirajo gradivo o zgodovini srbskega roka in ki so ustvarili tudi posebno zbirko, imenovano Rok muzej. Pri njih torej ne gre za klasični muzej, saj ta potrebuje prostore, ampak za nevladno organizacijo, katere glavni protagonist je basist Miroslav Cvetković. Rok muzej Beograd želi to zbirko promovirati tudi v širšem evropskem prostoru.

Z MNZC so kolegi iz Beograda najbrž stopili v stik tudi zato, ker vedo, da ima celjski muzej posluh za različne vsebine, povezane s popularno kulturo. Pred leti so postavili zelo odmevno razstavo z naslovom Džins generacija, ki je obravnavala podobne teme.

»Ker je zgodovina srbskega roka, čeprav se navezuje na celoten jugoslovanski prostor, vendar malo preskromna, da bi vzbudila širše zanimanje celjske jav-

nosti, smo se v muzeju odločili, da na osnovi te zbirke naredimo posebno, novo razstavo z naslovom Za domovino z rockom naprej – Jugo rock slovensko-srbske paralele, ki pripoveduje zgodbo o rokovski ustvarjalnosti in glasbi v slovenskem in srbskem prostoru od nastankov do razpada Jugoslavije,« je povedal Tonček Kregar.

Razstava, katere avtor je kustos v muzeju Sebastijan Weber, je razdeljena v štiri sklope. V prvem, v obliki t. i. malega odra, predstavljajo srbske in slovenske skupine, ki so bile pomembne za lokalni prostor, na velikem odru pa skupine iz obeh držav, ki so bile pomembne v celotnem jugoslovanskem merilu. Na političnem odru se dotikajo rokovske glasbe v kontekstu takratnega družbenega in političnega okolja, zaodrje pa je namenjeno celjski rokovski subkulturi.

»Ob obilici fotografij bo na ogled tudi nekaj zelo zanimivih predmetov. Kolegi iz Srbije so pripeljali stara glasbila, ojačevalce in drugo glasbeno opremo, videti

Sebastijan Weber, avtor razstave in urednik kataloga k razstavi Za domovino z rockom naprej, in direktor muzeja dr. Tonček Kregar usklajujeta še zadnje podrobnosti pri postavljanju razstave.

bo mogoče tudi nekaj rariet, originalna oblačila, na primer Toprove srjace jugoslovanskih Beatlov, Kameleonov, z nami bo tudi Tulio Furlanič, bobnar te legendarne skupine. Za vse, kar bi lahko prikazali, nam je zmanjkalo prostora, lahko bi napolnili vsaj še dva, tri razstavne prostore, toliko gradiva smo zbrali.«

Odprtje na prostem

Odpiranje meja in rahljanje ukrepov v zadnjem času sta omogočila lažjo organizacijo razstave in načrtovanje otvornega dogodka. Ta bo na prostem, pred pročeljem muzeja, obiskovalcem bo z balkona muzejske stavbe zaigral in zapel Zoran Predin. »Sicer pa bodo ob tej razstavi na ogled

še vse ostale naše stalne in občasne razstave, kot je pred kratkim odprta razstava Več kot barve v otroškem muzeju, na razstavi Živeti v Celju

bodo z nami demonstratorji, organizirali bomo vodstvo po razstavi v Starem piskru in Fotuhiši Pelikan ...« je še povedal Tonček Kregar.

Pokrajinski muzej Celje bo predstavil knjigo svojih arheologov

V Pokrajinskem muzeju Celje bo osrednji dogodek na Poletno muzejsko noč predstavitev nove knjige o Celei, avtorjev dr. Jureta Krajška in dr. Maje Bašovac. Zaradi lažje izvedbe predstavitve ob še aktualnih ukrepih, ki so se v zadnjem času še bolj zrahljali, bo predstavitev na prostem, na ploščadi Knežjega dvora, tudi zato, da bi predstavitev lahko prisluhnilo čim več obiskovalcev. Sicer pa so v pokrajinskem muzeju pripravili tudi brezplačen voden ogled po občasni razstavi Čast in slava, seveda si bo posamično mogoče ogledati tudi ostale zbirke muzeja.

V Celju so bila v zadnjih dvajsetih letih številna izkopavanja, ob rekonstrukciji Mariborske ceste, Glavnega

Muzejskega trga, na dan so prišla nova spoznanja, vedenje o Celei se je močno povečalo. »Ob izkopavanjih za I. osnovno šolo je bilo mogoče ugotoviti, da je bil severni rob Celeie bistveno bolj pomaknjen proti severu, da se je njen obseg povečal. Enako zgodbo smo beležili, ko so arheologi spremljali gradnjo nove kanalizacije na Bregu, tudi južni rob Celeie je bil bistveno južneje od prvotnih predvidevanj. Po zadnjih ocenah je v Celei živelo približno 12 tisoč prebivalcev, morda še kakšnih tisoč več. Bistveno bolje poznamo ulični sistem Celeie, način življenja prebivalcev, vsa ta nova dejstva in ugotovitve sta avtorja povzela v tej knjigi, ki je bogato opremljena s fotografskim mate-

rialom, tako da bo knjiga ne samo berljiva, ampak tudi gledljiva,« je o prihajajoči knjigi povedal **Stane Rozman**, direktor Pokrajinskega muzeja Celje.

Med nosilne dogodke sobotnega večera v pokrajinskem muzeju spada tudi voden ogled po razstavi Čast in slava, na kateri si je mogoče ogledati odlikovanja, medalje, znake in značke iz zbirk muzeja. Po razstavi bo vodil njen avtor mag. Damir Žerič. V muzeju ob tem opozarjajo, da se je treba predhodno prijaviti, vodenega ogleda se bo lahko udeležilo se največ 25 oseb.

V pokrajinskem muzeju bodo na Poletno muzejsko noč ponovili koncert z balkona Stare grofije violinistke Inge Ulokine. Za koncert ne-

kateri pravijo, da gre za prvi pokoronski koncert v Celju. Ogledati si ga bo mogoče ob 19.30 iz lapidarija muzeja in z nabrežja Savinje.

»Verjamem, da bo naš muzej na Poletno muzejsko noč kljub aktualnim koronačsom dobro obiskan kot pretekla leta, saj si ljudje po ra-

hljanju ukrepov želijo obiska muzeja, druženja v kulturnih hramih,« je še sklenil Stane Rozman.

RG

Na poletno muzejsko noč z masko

Poletna muzejska noč bo v Pokrajinskem muzeju Celje in Muzeju novejšje zgodovine Celje tradicionalno trajala od 18. do 24. ure. Zaradi pričakovanega visokega obiska in kljub sproščanju še vedno veljavnih zaščitnih ukrepov je za obiskovalce priporočljivo ali kar nujno, da imajo za obisk muzeja ta večer oziroma to noč s seboj masko.

Ob velikem številu obiskovalcev je v muzejskih prostorih namreč zelo težko ali kar nemogoče zagotavljati varnostno razdaljo. Mogoče je tudi pričakovati, da bi v trenutnih okoliščinah lahko prihajalo tudi do občasne omejevanja števila obiskovalcev, zato je priporočljivo, da se obiskovalci ob dobri volji oborožijo tudi z malo več potrpežljivosti.

Prav tako je priporočljivo, da se obiskovalci pred prihodom v muzej seznaniijo z aktualnimi informacijami in napotki na spletnih in Facebookovih straneh obeh muzejev.

RG

Z odprtja nove razstave v galeriji sodobne umetnosti

Od dvojnega prostora do Evrope Conamare

V Galeriji sodobne umetnosti Celje je od petka na ogled razstava z naslovom *Od dvojnega prostora do Evrope Conamare*. Gre za izbor iz stalne zbirke centra sodobne umetnosti (CSU). Kustosinja razstave je Irena Čerčnik, razstava bo na ogled do 30. avgusta.

Tokratni izbor iz stalne zbirke CSU (zadnji predstavitev zbirke sta bili leta 2013 in 2016) je usmerjen na dialog med deli, ki so nastala od leta 1956 do danes. »V zbirki manjka marsikatero delo, ki bi pomembno predstavljalo posamezno desetletje – izjema je sodobna celjska ustvarjalnost, ki je z vsakoletnimi novimi pridobitvami po letu 2006 najbolj bogato zastopana. Razstava je tako namesto kronološkega pregleda dogajanja v umetnosti predvsem sopostavitev tistih starejših in sodobnih del, ki kljub različnim idejnim izhodiščem in vizualnim pristopom nosijo sorodno informacijo,« so sporočili iz Zavoda Celeia Celje, v okviru katerega deluje center sodobne umetnosti.

Takšna postavitev je nastala nenazadnje tudi zato, ker pri naša zanimive primerjave, a predvsem zato, ker poudarja univerzalnost likovne govorice, ki zmore nagovarjati tudi povsem izven časovnih okvirov.

RG

Foto: Andraž Purg - GrupaA

Uspel Enkraten festival Hiše kulture Celje

S predstavo *Heroj 2.0* se je minulo nedeljo končal Enkraten festival, ki ga je pripravila Hiša kulture Celje. »Organizatorji smo z izvedbo Enkratnega festivala izjemno zadovoljni. Kar tri od petih dogodkov smo morali s Starega gradu prestaviti v dvorano Celjskega doma oziroma Narodnega doma, a to ni vplivalo na kakovost izkušnje za obiskovalce, ki jih je program vidno navdušil,« je izvedbo festivala in odziv občinstva ocenil Miha Firšt, direktor Hiše kulture Celje.

Festival se je začel sredi prejšnjega tedna z razprodano predstavo *Komedija o artu* v lastni produkciji Hiše kulture Celje, sledila sta koncerta tenorista Matjaža Stopinška ob klavirski spremljavi dirigenta Simona Dvoršaka in dua harfistke Anje Gaberc in flavistke Irene Rovtar. Konec tedna sta obiskovalce navdušili eni najodmevnejših nevladnih gledaliških produkcij – namizni muzikal *Živela vulva*, v izvedbi ljubljanskega gledališča Minitheater in *Heroj 2.0*, predstava vseh predstav mariborskega zavoda Moment.

Festival je obiskalo 250 obiskovalcev, kar je bilo ob veljavnih omejitvah javnega zbiranja v času trajanja festivala tudi največ, kar je bilo mogoče.

V Hiši kulture Celje nimajo počitnic: že to nedeljo, 21. junija, bodo v sodelovanju z Mestno četrtjo Center pripravili Praznik glasbe. Na petih prizoriščih pod drevesnimi krošnjami (mestni park, Savinjsko nabrežje, Glavni trg, trg pred Mestnim kinom Metropoli in atrij Celjskega mladinskega centra) se bo med 11. in 21. uro zvrstilo več kot dvajset koncertov vseh vrst – od klasične glasbe, džeza, opere in irskih ljudskih napevov do filmske glasbe, roka in popa.

RG, foto: SHERPA

S koncerta harfistke Anje Gaberc in flavistke Irene Rovtar na malem prizorišču med romanskim in gotskim palacijem celjskega Starega gradu

Maji Hodošček največje državno stanovsko priznanje

Maja Hodošček, pedagoginja in umetnica videa ter inštalacij, zaposlena kot kustosinja v Centru sodobne umetnosti Zavoda Celeia Celje, je letošnja prejemnica največje nagrade za ustvarjalne dosežke na področju likovne in vizualne umetnosti, priznanja Riharda Jakopiča. Priznanje Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov je prejela za razstavo, ki jo je imela lani v seriji samostojnih razstav *Prepih v Muzeju sodobne umetnosti Metelkova* v Ljubljani.

Maja Hodošček (1984) je diplomirala na Pedagoški fakulteti v Mariboru in magistrirala na Dutch Art Institutu v Arnhemu na Nizozemskem. Uporablja medij videa in inštalacije. V svojem delu raziskuje različne koncepte znanja, procese učenja in socialne odnose, in sicer s posebnim poudarkom na ustvarjanju situacij, v katerih se oblikujejo začasne skupnosti.

Svoje delo je predstavila na mnogih samostojnih in skupinskih razstavah ter festivalih. V letu 2019 je bila rezidentka v centru Tabakalera – International Centre for Contemporary Culture (Donostia). Je dobitnica nagrade OHO (2010).

RG

Foto: Andraž Purg - GrupaA

Maja Hodošček je kustosinja v Centru sodobne umetnosti Zavoda Celeia Celje.

Nagrada je posvečena slikarju, impresionistu Rihardu Jakopiču (1869–1943), ki je bil osrednja osebnost slovenskega slikarstva v prvi polovici 20. stoletja. Denarna sredstva za nagrado zagotavlja ministrstvo za kulturo. Organizator slovesne podelitve nagrade in priznanj, ta je bila v torek zvečer v Ljubljani, je Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov v sodelovanju z Moderno galerijo. Letos je na razpis prispelo 32 predlogov, žirija pa je podelila glavno nagrado in priznanje trem umetnikom.

Celjski godalci spet v igri

»Korona« je pošteno pokvarila letošnjo sezono tudi Celjskemu godalnemu orkestru (CGO), ki v teh dneh že pospešeno vadi in se pripravlja na nastope.

Namesto petih abonmajskih koncertov je CGO uspel odigrati le dva. In čeprav so člani orkestra že pridno vadili tudi za tretjega in četrtega, se je z razglasitvijo epidemije vse končalo. Še bolj žalostni so bili godalci zato, ker so nameravali prav za konec te sezone slavnostno obeležiti visok jubilej – 75 let neprekinjenega dela orkestra.

Kakor hitro so se strogi protikoronski ukrepi nekoliko sprostili, so se člani orkestra spet zbrali na vajah, ki so jih že nestrpno čakali. Tako jim bodo lahko ljubitelji njihovega muziciranja že kmalu spet prisluhnili. V nedeljo, 21. junija, bodo ob 11. uri zaigrali v celjskem mestnem parku v počastitev mednarodnega praznika glasbe. Na tradicionalnem koncertu pri nekdanjem paviljonu v celjskem Mestnem parku bo orkester predstavil spored prepoznavnih klasicističnih in romantičnih skladb Jeana Sibeliusa in Wolfganga Amadeusa Mozarta, poklonil pa se bo tudi obletnici rojstva šentjurskega skladatelja Benjamina Ipvavca. V sredo, 1. julija, ob 20.30 bodo člani orkestra nastopili na dvorišču Knežjega dvorca v okviru festivala Poletje v Celju, knežjem mestu.

TC

Od odpora do ustavne pritožbe

Cepljenje – večna tema stroke in teorij zarot

Pred dnevi je skupina koalicijskih poslancev v Državnem zboru RS vložila predlog novele Zakona o nalezljivih boleznih, v katerem predlaga, da necepljenih otrok ne bi bilo mogoče vpisati v javne oziroma javno financirane vrtce. Poleg tega bi bilo cepljenje obvezno

SIMONA ŠOLINIČ

za zdravstvene delavce, vključno s cepljenjem proti sezonski gripi. Stroka predloga poslancev zaenkrat ne komentira. A bo verjetno delno v precepu, če upoštevamo, da je proti gripi v Sloveniji cepljenega le 14 odstotkov zdravstvenega osebja, v Angliji pa kar 63 odstotkov. Če razumemo na eni strani ta podatek, je na drugi strani moč razumeti tudi tega, da ima del nestro-

kovne javnosti do cepljenja še vedno odpor, del se boji tudi stranskih učinkov. Preverili smo, koliko stranskih učinkov cepljenja je bilo leta 2018 v Sloveniji in kakšne izkušnje imajo s tem pediatri ter starši. Cepljenje bo zagotovo vroča tema v stroki in politiki tudi zaradi prihoda novega cepiva proti covidu-19. Trenutno še vedno ni jasno, ali bo to cepljenje tudi obvezno.

Plačljiva cepljenja za marsikoga nedosegljiva

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) predlaga za obvezno cepljenje proti določenim boleznim med zdravstvenimi delavci in otroki ter predloga, da otroci, ki niso cepljeni, ne bi smeli v vrtce ali šole, ne komentira natančno. »O določenih omejitvah glede vstopa v varstvene in izobraževalne ustanove odloča zakonodajalec. NIJZ podpira pobude, ki bi pripomogle k zvišanju stopnje precepljenosti,« so nam odgovorili.

Na področju obveznega cepljenja v Sloveniji je stopnja precepljenosti ljudi relativno visoka, nekoliko drugače je pri priporočenih cepljenjih. »Pomembno je, da vzdržujemo čim višjo precepljenost in tako preprečujemo ponovne izbruhe boleznih, ki smo jih že skoraj pozabili, na primer davico, otroško paralizo ali rdečke,« pravijo v **Centru za nalezljive bolezni NIJZ**. Če Slovenijo primerjamo z ostalimi državami, je nižja precepljenost predvsem proti gripi. Tu je naša država še vedno na repu evropskih držav.

Odpor proti cepljenju

V Sloveniji še vedno vlada določen odpor proti obveznemu cepljenju. Zakon o nalezljivih boleznih določa, da so izjema pri obveznem cepljenju otroci z določenimi zdravstvenimi razlogi. »Po tem zakonu je za osebo oziroma starša ali skrbnika, ki se izmika ali onemogoča obvezno cepljenje, predpisana globa 400 do 4 tisoč evrov. Za vodenje prekrškovnega postopka in izrekanje glob po tem zakonu je pristojen Zdravstveni inšpektorat RS,« dodajajo v NIJZ.

Teorije zarote

Z epidemijo se je po vsem svetu pojavilo vprašanje, ali bo cepljenje proti novemu koronavirusu obvezno. »Pri razvoju cepiva je treba opraviti številna testiranja glede imunogenosti, učinkovitosti in varnosti cepiva. Poleg tega je treba upoštevati tudi čas proizvodnje cepiva. O tem, kakšna bodo priporočila za izvajanje cepljenja proti okužbi s SARS-CoV-2, je trenutno še prehitro govoriti, saj je to odvisno od številnih dejavnikov, ki zaenkrat še niso znani,« so nam odgovorili v NIJZ.

In komentar številnih navedb na spletu, ki jih stroka pogosto označi kot teorije zarote? »S teorijami zarote se ne ukvarjamo niti vanje ne verjamemo, saj običajno nimajo znanstvene podlage. Moramo poudariti, da ima lahko širjenje nepreverjenih in neresničnih informacij izjemno negativen vpliv na prebivalstvo, kot sta neupoštevanje ukrepov za preprečevanje okužb ali nižja stopnja precepljenosti prebivalstva,« še pravijo v NIJZ. Ko govorimo o odporu dela javnosti do cepljenja, se poraja vprašanje, kaj je razlog za slabo precepljenost med zdra-

vstvenim osebjem v Sloveniji. Stopnja cepljenih zdravstvenih delavcev v primeru preprečevanja gripe je bil v sezoni 2018/19 samo 14-odstotna. Tako slaba stopnja cepljenosti je v Italiji, medtem ko je v Angliji kar 63-odstotna. Zakaj se torej zdravstveno osebje ne cepi v večji meri?

Nekatera cepljenja krije »zavarovalnica«

V Sloveniji so obvezna in nekatera priporočena cepljenja krita iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja so plačana tudi nekatera cepljenja, za katera indikacijo postavi zdravnik. Cepljenje pri osebah, ki so med delom izpostavljene nevarnosti okužbe, in osebah, ki pri delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe, plača delodajalec. »Pri vsakem uvajanju cepljenja stroka temeljito preuči, katera skupina ljudi je najbolj ogrožena in bi ji to cepljenje glede na znanstvene dokaze prineslo največ koristi. Nato se določi generacija, s katero se rutinsko cepljenje začne,« so nam dejali v NIJZ.

Stroške cepljenja proti gripi za starejše nad 65 let, za kronične bolnike, nosečnice in osebe z izrazito povečano telesno težo v celoti krije obvezno zdravstveno zavarovanje. NIJZ je pred kratkim dal tudi enak predlog za otroke od šestega meseca do drugega leta in za širitve cepljenja deč-

kov proti okužbam s HPV. Ta predlog še ni potrjen s strani zdravstvenega sveta.

Enako je na področju klopne meningoencefalitisa. Cepljenje proti njemu je brezplačno

za osebe, ki v tekočem letu dopolnijo 49 let ali tri leta, ter pri zamudnikih. Za ostale je cepljenje samoplačniško. Glede na to, da Slovenija spada v svetovni vrh na področju okužb z bo-

leznimi, ki jih prinašajo klopi, je zaenkrat nemogoče govoriti, ali se bo država kdaj odločila in brezplačno cepljenje omogočila tudi ostalim.

SŠol

Ustavna pritožba

Mama dveh šoloobveznih otrok pojasnjuje, zakaj je proti cepljenju: »Večino življenja sem zaupala zdravniku. Verjela sem, da imajo dostop do vseh potrebnih informacij in da so ustrezno usposobljeni. Sama sem cepljena po programu od otroštva, prav tako so cepljeni vsi moji družinski člani v primarni družini, partner in njegova družina. Ko sem rodila otroka, sem tudi njiju cepila po programu. Po cepljenjih sem opazila lokalne reakcije na mestu vboda pri obeh otrocih. Pri mlajšem

tudi nočno jokanje še me sece po cepljenju in pojav neke vrste dermatitisa. Tega takrat še nisem povezovala s cepivi.

Dvom v cepiva se je pojavil, ko se je eden od družinskih članov pri petdesetih letih cepil proti klopnemu meningoencefalitisu. Po nekaj odmerkih so se pri njem pojavili seneni nahod in astmatični napadi. Ker nikoli v življenju ni imel tovrstnih težav, smo se doma spraševali, kako to, da so se pojavile. Edina sprememba v njegovem življenju je bilo omenjeno cepljenje.

Po temeljitnem raziskovanju zanesljivih virov o tej tematici sem spoznala grenko resnico o cepivih in to, da jo odgovorne ustanove in država prikrivajo.

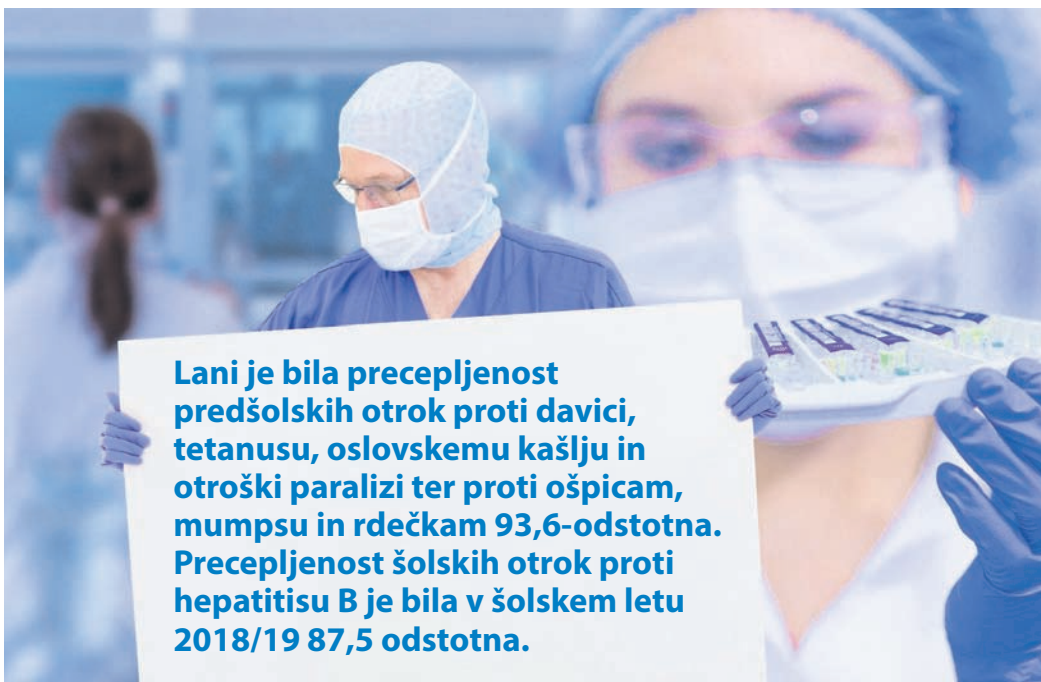
Ker sta otroka še šoloobvezna, ju po tem spoznanju nisem več želela cepiti po obvezni cepili shemi. Kazni ni bilo in tudi težav v šoli zaradi tega nisem imela. Za mlajšega otroka sem na ministrstvo za zdravje vložila predlog o opustitvi cepljenja. Ministrstvo je odločilo, da predlog ni utemeljen in da moram otroka cepiti. Zato sem vložila ustavno pritožbo. Rezultata te še ni.»

TC

Kaj pa neželeni učinki?

NIJZ pripravlja letna poročila o neželenih učinkih po cepljenju. Vsak zdravnik je po cepljenju dolžan inštitutu zagotoviti podatke o stranskih učinkih pri cepljenih. Poročilo za leto 2018 kaže, da je bilo tega leta malo več prijav neželenih učinkov kot leto prej. A stroka to povišanje pripisuje elektronskemu registru cepljenih oseb in neželenih učinkov. Ti se zdaj lahko elektronsko prijavijo.

Prijav je bilo 418. »Pri večini teh oseb je šlo za blage neželene učinke, ki so brez posledic izzveneli v nekaj dneh, in za splošne spremembe na mestu cepljenja, kot so bolečina, rdečina in oteklina,« je navedeno v poročilu. 21 oseb je imelo resnejše neželene učinke in so bile zaradi njih tudi hospitalizirane. »Pri šestih osebah je šlo za pričakovane neželene učinke, kjer je bila povezanost s cepljenjem verjetna in so tudi že navedeni v glavnem povzetku značilnosti posameznega cepiva (alergična reakcija z lokaliziranim edemom, večje lokalne reakcije

Lani je bila precepljenost predšolskih otrok proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju in otroški paralizi ter proti ošpicam, mumpsu in rdečkam 93,6-odstotna. Precepljenost šolskih otrok proti hepatitisu B je bila v šolskem letu 2018/19 87,5 odstotna.

Kdor ni popolno cepljen, že zdaj ne bi smel v javni vrtec

»Če bi upoštevali vse predpise in zakone, ki v naši državi že zdaj opredeljujejo obvezno cepljenje otrok, ne bi potrebovali nobenega novega zakona.« Tako na vprašanje o smiselnosti novele Zakona o nalezljivih boleznih odgovarja specialistka pediatrije Irena Bohorč Gazvoda, dr. med. Obvezno cepljenje podpira. Po njenem prepričanju imamo namreč vsi pravico do varstva pred nalezljivimi boleznimi. Dodaja, da imamo hkrati dolžnost, da varujemo svoje zdravje in tudi zdravje drugih.

Novela zakona med drugim predvideva, da necepljeni otroci ne bi smeli biti vpisani v javne ali javnofinancirane vrte. Zdravnica Irena Bohorč Gazvoda, ki za zdravje malih bolnikov skrbi v Zdravstvenem domu Šentjur, opozarja, da enako narekuje že sedanja zakonodaja. Obstoječi Zakon o nalezljivih boleznih jasno določa protokol, kaj sledi, če starši nasprotujejo cepljenju otroka, kljub temu da za opustitev cepljenja ni medicinskih razlogov. Tudi pravilnik za izvajanje preventivnih programov že zdaj določa, da mora biti otrok pred vstopom v vrtec popolno cepljen v skladu z republiškim programom. Vendar v zadnjih 20 letih sistem po besedah pediatrije enostavno ne deluje tako, kot bi moral.

Ko pediatri otroke pregledajo pred vstopom v vrtec, poleg vsega ostalega preverijo, ali je otrok cepljen. To lahko zabeležijo v potrdilo, ki ga starši ob

Specialistka pediatrije Irena Bohorč Gazvoda, dr. med.

prvem prihodu otroka novince v vrtec oddajo vzgojiteljici. Zabeležka ni nujna, saj omenjeno zdravstveno potrdilo ni enotno oblikovano za vso državo. To pomeni, da ga lahko vsak pediater oblikuje po svoje. »Sama podatek o cepljenju vedno zabeležim. A tudi če zdravniki napišemo, da otrok ni cepljen ali da je cepljen le delno, je malček vseeno sprejet v javni vrtec. In to se dogaja že leta,« pravi.

Zakonodaja le na papirju

Zakaj prihaja do neskladja v zakonodaji in v praksi? Komisija za cepljenje bi morala v roku 90 dni pristojnemu ministrstvu podati mnenje ali res obstajajo razlogi za opustitev cepljenja ali ne. Ministrstvo naj bi nato v 30 dneh na podlagi mnenja komisije izdalo odločbo o tem, ali obstaja medicinska kontraindikacija za opustitev cepljenja. »Če bi se zakonodaja izvajala tako, kot je napisano v Zakonu o nalezljivih boleznih,

bi najkasneje v štirih mesecih bila izdana odločba o morebitni trajni ali začasni opustitvi cepljenja. Omenjena komisija, ki je bila financirana iz proračuna, vrsto let ni delala, zato so se začeli kopičiti nerešeni predlogi za opustitev cepljenja predvsem na račun predlogov številnih staršev, ki so zaradi različnih razlogov vlagali predloge za opustitev cepljenja,« je pojasnila sogovornica. Dodala je, da imajo pediatri zaradi nerazrešenih predlogov manjše možnosti, da necepljenim otrokom zavrnejo vstop v vrtec, saj uradni postopki ugotavljanja morebitne medicinske kontraindikacije za opustitev cepljenja ne delujejo primerne. »Na ta problem smo pediatri večkrat opozorili predvsem NIJZ, ki bi lahko posredoval pri ministrstvu. Vendar so bila naša opozorila preslišana.«

Nalezljive bolezni niso izumrle

Pediatrija je vrtec opisala kot poseben prostor, kjer so otroci združeni na manjši površini. Tam se igrajo, si izmenjujejo igrače, zato lažje prihaja do prenosa bolezni s kužnimi kapljicami in preko predmetov. Če bi bila precepljenost otrok nizka, bi se prej ali slej ponovile bolezni, saj le te niso izumrle, čeprav ne katerih res že nekaj desetletij nismo zabeležili, je dejala. Ko starši razmišljajo o smiselnosti cepljenja, morajo po njenih besedah v mislih imeti tudi sorojence, na primer bratce ali sestrice, stare nekaj mesecev,

ki še ne morejo biti cepljeni. »Dojenčkov do devetega meseca starosti ne moremo cepiti proti ošpicam, ki so ena najbolj nalezljivih bolezni in jih zato v prvem letu starosti varuje kolektivna imunost. Nosilec virusa ošpic, ki bo v stiku z desetimi osebami brez zaščite, bo okužil devet od desetih ljudi. Pri koronavirusu lahko en človek okuži dve do štiri osebe. Kužnost je pri koronavirusu torej veliko manjša kot pri ošpicah, a vidimo, kakšna slika je nastala, ker ves svet nima protiteles proti tej bolezni.«

Za to, da otrok, ki ni cepljen, ne bi smel obiskovati javnega vrtca, izpostavlja še en argument. Vrtec za otroke ni obvezen, medtem ko šola po zakonu je. Kot pravi, lahko otroci v predšolskem obdobju obiskujejo različna varstva. Čeprav si po njenem mnenju tudi tisti, ki so v zasebnem varstvu, zaslužijo zaščito pred nalezljivimi boleznimi.

Informacije so ključnega pomena

Pomisleki, ki jih imajo starši največkrat glede cepljenja, sodijo po besedah sogovornice v dve večji skupini. Tisti, ki sodijo v prvo skupino, so prestrašeni glede stranskih učinkov, o katerih berejo na forumih, družbenih omrežjih in podobno. Irena Bohorč Gazvoda jim pojasni, da gre večinoma za blage stranske učinke, ki minejo. Razloži jim še, kakšna je uspešnost cepljenja in kakšna je možnost ponovnega pojava nalezljivih bolezni, če cepljenje v družbi opustimo. Po pogovoru večinoma opravijo cepljenje. Nekaj staršev želi cepljenje zamakniti, da bi bili otroci starejši vsaj nekaj mesecev. »Tukaj jim želim razložiti, da veliko bolezni,

OB ROBU

Cepivo osvežitve

Že od nekdaj je cepljenje - obvezno in priporočljivo - eno od področij, kjer je težko najti ravnotežje v razpravah. Dvom v cepiva bo vedno obstajal. Ne glede na strokovna mnenja. Kako ne bi nekdo podvomil v učinkovitost nekega cepiva, če celo uradni podatki kažejo, da se slovensko zdravstveno osebje proti gripi cepi skoraj v najmanjšem obsegu v Evropi. Razlog za to do zdaj še ni popolnoma pojasnjen. In od stroke do zdaj še nihče ni terjal odgovora, zakaj se ne cepi, če sama ve, kakšne so nevarnosti gripe. Česa se boji?

SIMONA ŠOLINCI

Cepljenje bo na splošno tudi tema razprave, kjer brez politike ne bo šlo. Vsaj v delu, ki se bo nanašal na cepivo proti novemu koronavirusu. Ljudje ne verjamejo, da nekdo pri kakršnemkoli cepljenju ne bo masno zaslužil. Farmacija si že mane roke. Toda ko kdo izpostavlja takšne stvari predvsem na socialnih omrežjih, veljajo za teorije zarote. Če so resnične, se ponavadi izkaže čez nekaj let. Ko je že prepozno.

In toliko teorij zarot, kot jih je bilo v tem času o cepljenju, ni bilo še nikoli. Komu verjeti? Ni čudno, da je zbeigan del nestrokovne javnosti, če o cepljenju tudi vsa stroka ni enotna. Med pripravo prispevkov smo namreč naleteli na različna tolmačenja iste zakonodaje.

V Sloveniji že obstaja Zakon o nalezljivih boleznih. Ta med razloge za opustitev cepljenja vršča tudi alergijo na sestavine cepiva ali resen nezaželen učinek cepiva po predhodnem odmerku istega cepiva. Pri starejših so te alergije morda že znane, pri otrocih je drugače. Kako naj bo znano, kakšen učinek ima cepivo na otroka, če ni bil še nikoli cepljen? Morda tudi zakon potrebuje nujno cepivo osvežitve.

proti katerim cepimo, najbolj ogroža najmlajše, dojenčke do šestega meseca starosti. Osloveski kašelj povzroča napade kašlja, pomodrevanje in pavze dihanja ter poškodbe osrednjega živčevja zaradi pomanjkanja kisika. Smrtnost je največja pri novorojenčkih in v prvih šestih mesecih. Zaradi tega smo morali enega od otrok že oživljati. V drugo skupino staršev sodijo tisti, ki menijo, da cepljenje škodi, da nima učinka, da je posledica farmacevtskih lobijev in podobno. Teh pediatrija skoraj nikoli ne uspe prepričati v to, da bi dali zeleno luč za cepljenje svojih otrok.

Pozabili smo na posledice bolezni

Eden od vzrokov, da ljudje dvomijo v smiselnost cepljenja, je po njenih besedah to, da smo pozabili na nalezljive bolezni, ki so bile včasih zelo pereče. »Mnogi menijo, da to, kar nas v tem trenutku ne ogroža, ne obstaja, a žal ni tako.« Davice pri nas ni bilo od leta 1967. V Rusiji je precepljenost okrog leta 1995 močno padla in nastala je epidemija. Poleg otrok so zbolevali starejši, ki jim je upadlo število protiteles, je pojasnila. Tudi v Evropski uniji, kjer smo menili, da davice ni več, sta v zadnjih petih letih umrla dva otroka, ki nista bila cepljena. In to kljub vsemu zdravljenju, ki je danes na voljo. Leta 2016 smo imeli pri nas primer necepljenega otroka, ki je zaradi zagnojenega žulja dobil tetanus, je še našela. »Ta bolezen prinaša tako hude krče, da lahko privede do pokanja kosti, tudi hrbtenice. Čeprav so mišice v krčih, se vse to dogaja pri polni zavesti, saj zaznavni del živčevja ni prizadet. Mislim, da takšnega trpljenja nihče ne bi želel nikomur. V Franciji, Angliji in Italiji, kjer je bilo cepljenje proti ošpicam prostovoljno, je precepljenost padla, zato so imeli obsežne epidemije. Še vedno živijo ljudje, ki so se okužili z virusom,

ki povzroča otroško paralizo in so zaradi tega vse življenje na invalidskem vozičku. Velika epidemija te bolezni je trenutno na Bližnjem vzhodu, med drugim v Siriji. Od tam prihajajo begunci in bolezen lahko tako spet zaide k nam.«

Za osveščanje, ne za represijo

Irena Bohorč Gazvoda podatke o tem, če otrok proti kateri od bolezni ni cepljen, vpiše v eRCO - Elektronski register cepljenih oseb in ne-želenih učinkov po cepljenju. V register vpiše tudi, ali gre za medicinske razloge ali ne. V preteklosti je bila obvezna še prijava na zdravstveni inšpektorat, kar danes ni več obvezno. Komisiji pri ministrstvu za zdravje poda predlog za opustitev cepljenja, kadar so za odločitev cepljenja utemeljeni medicinski razlogi. Na komisijo predlog za opustitev cepljenja podajo tudi starši sami. Po veljavni zakonodaji bi morala komisija za cepljenje v 90 dneh odločiti, ali je razlog za začasno ali trajno opustitev cepljenja proti določenim boleznim utemeljen ali ne. Strokovno mnenje mora komisija poslati pristojnemu ministrstvu, z odločitvijo so seznanjeni starši in pediater. Na odločitev se ni možno pritožiti, lahko pa starši sprožijo upravni spor. »Nobenega otroka ne cepim, če ne dobim privolitve staršev. Moj namen ni, da bi igrala neko represivno vlogo. Ljudem želim le pojasniti vse, kar je treba vedeti o stranskih učinkih cepljenja, o njegovih pozitivnih učinkih in možnih posledicah, če cepljenje opustijo. Mislim, da smo slovenski pediatri zelo vztrajni in da nam prav zaradi tega v naši državi uspe vzdrževati dovolj visoko precepljenost. Medtem ko sta NIJZ in pristojno ministrstvo pri teh prizadevanjih nekoliko zaspala.«

TS

»Cepljenje je rešilo več življenj kot katerikoli drug ukrep«

Ministrstvo za zdravje smo vprašali, kako konkretno bo zastavljena novela Zakona o nalezljivih boleznih glede na obstoječo zakonodajo. Točnih odgovorov nam niso podali, z obrazložitvijo, da bodo najprej pripravili gradivo z mnenjem, ki ga mora pred javno objavo potrditi vlada.

Tako nam tudi še ni uspelo izvedeti, ali bo v prihodnje nabor obveznega cepljenja širši ali ožji oziroma ali bomo imeli državljani pri tem izbiro, kot jo na primer imamo pri cepljenju proti rotavirusu, HPV, klopnemu meningitisu in gripi.

Ko govorimo o obveznem cepljenju, ljudi najbolj zanima, kako se bo država odločila, če se bo na tržišču pojavilo preverjeno in varno cepivo proti novemu koronavirusu, ki je spomladi popolnoma ohromil dobršen del sveta. Na ministrstvu pravijo, da je o tem še nemogoče govoriti, saj je premalo znanih podatkov, uradno registriranega cepiva še ni, čeprav naj bi ga že, tudi v Evropi, preizkušali na ljudeh.

Čeprav ni popoln, je po prepričanju zdravstvenega ministrstva sistem obveznega cepljenja v Sloveniji dobro razvit. »Cepljenje je rešilo več življenj kot katerikoli drug javnozdravstveni ukrep,« so zapisali.

LKK

na mestu cepljenja s povišano telesno temperaturo ali brez nje, sum na celulitis na mestu cepljenja),« pojasnjujejo v poročilu.

Pri štirih osebah je obstajala verjetnost, da so bile opisane težave posledica katere druge bolezni. Šlo je za vročinske krče ob prebolevanju akutnega respiratornega infekta ali za pozitiven hematest po cepljenju proti rotavirusu. »V enem primeru je nekaj ur po cepljenju proti davici, tetanusu in oslovskemu kašlju prišlo do pojava krča in neodzivnosti, kar je bilo opredeljeno kot sum na cerebralni paroksizem. Podobni dogodki so se pri tej osebi pojavljali že pred ceplje-

»Na podlagi analize prijav neželenih učinkov, pridruženih cepljenju, lahko zaključimo, da je bila v letu 2018 večina neželenih učinkov blage narave in so minili brez posledic. Resni neželeni učinki, kjer je bila cepljena oseba hospitalizirana, so se sicer pojavili, vendar so bili glede na veliko izdanih odmerkov cepiv v Sloveniji zelo redki,« je zaključek poročila NIJZ.

njem,« dodajajo v NIJZ. Ti znaki so navedeni v spremni dokumentaciji cepiva kot pričakovan neželen dogodek. V enem primeru je pri nedonošenčku nekaj ur po cepljenju prišlo do pojava dihalnih premorev. Prijavljena sta bila tudi primera, kjer je po cepljenju proti rotavirusu prišlo do invaginacije črevesa. Tudi tu gre za pričakovan neželen dogo-

dek po cepljenju, ki je naveden v glavnem povzetku značilnosti cepiva proti rotavirusom. Prijavljena sta bila še primera vaskulitisa (vnetje sten krvnih žil, takšna bolezen je Kawasakijska bolezen), ki sta se pojavila v časovni povezavi s cepljenjem. Zabeležen je bil celo akutni možganski infarkt pri otroku devet dni po cepljenju proti ošpicam, mumpsu

in rdečkam ter proti okužbi z virusom hepatitisa B. Šlo je za posledico lokalnega vnetja možganske arterije. Med neželenimi učinki so se leta 2018, sodeč po poročilu NIJZ, pojavili tudi glavoboli in slušne halucinacije pri mladostniku nekaj ur po cepljenju proti okužbi s humanimi papilomavirusi.

SŠol

Tožba proti državi

Celjski odvetnik Boštjan Verstovšek sestavlja tožbo proti državi zaradi smrti v domovih za ostarele v času epidemije. Tožbo bo vložil v imenu več svojcev, ki so se obrnili nanj. Meni namreč, da so bili varnostni ukrepi v domovih uvedeni prepozno in da so bili neustrezni. Verstovšek verjame, da bo tožba na sodišču »vzdržala«, večinoma bo to odvisno od mnenja epidemiološke stroke. Toda v tem primeru bo predlagal tuje izvedensko mnenje, saj trdi, da si mnenja v Sloveniji ne bo upal napisati noben slovenski epidemiolog. Najprej so nameravali vložiti tožbo proti domovom za ostarele, vendar je, tako trdi Verstovšek, država odgovorna, da izvede sistemske varnostne ukrepe na pravi način. »Domovi za ostarele so v težkem položaju, imajo znanje, ne morejo pa direktorji reševati sistemskega problema. To mora narediti država: pravila postaviti za vse domove in ljudem pustiti svobodo izbire. Problem je, da so ukrepi nelogični. Ljudje se začnejo spraševati, dvomiti in izgubijo zaupanje,« pravi odvetnik.

Svojci nekaterih oskrbovancev v domovih za starejše: »Pomagajte!«

Ali je starejše sploh kdo vprašal, kaj želijo?

Ko smo pretekli teden v Novem tedniku poročali o tem, ali so varnostni ukrepi v domovih za ostarele – po izteku epidemije – neživljenjski, saj so še vedno omejeni stiki s svojci, se je na nas obrnilo ogromno bralcev, ki so zaradi zapisanega podoživeli svoje izkušnje. Ob tem pravijo, da se zaradi takšnih omejitev pojavlja veliko slabe volje, ponekod se vrstijo tudi spori z vodstvi domov in osebjem. Domovi za ostarele bodo ponovno na udaru, če se bodo v njih pojavile nove okužbe, zato morajo upoštevati navodila države. »A ta navodila kršijo človekove pravice in svobosčine,« sta jasna odvetnika Boštjan Verstovšek in Andrej Švencbir.

SIMONA ŠOLINIČ

»Menim, da zdaj, v času, ko ni več razglašene epidemije, ni pravne podlage za omejitvene ukrepe pri obiskih v domovih. Socialna izolacija je eden najhujših ukrepov. Šele zdaj počasi prihaja na dan, kaj vse se je dogajalo med epidemijo, pri čemer se sprašujem, kaj vse bomo še izvedeli. Ker so starejši v slabem zdravstvenem stanju – med epidemijo so bili stiki z njimi še bolj omejeni – bodo nekateri šele zdaj začeli govoriti o tem. V teh primerih gre za kršitev pravic do dostojnega življenja. Ne glede na izgovor, da je država varovala starejše kot najranljivejšo skupino, me zanima, ali je starejše kdo sploh vprašal, kaj želijo. Kolikor sem preučeval stanje drugod, obstajajo zelo učinkoviti protokoli za zaščito starejših brez socialne izolacije, a v Sloveniji niso bili izvedeni. Škoda starejšim je bila že storjena,« je jasen Verstovšek.

»To je nesprejemljivo!«

Da gre za kršenje pravice do osebne svobode, meni tudi odvetnik Andrej Švencbir, ki ima negativno izkušnjo tudi kot svojec ostarele osebe v enem od domov na Celjskem. Tudi nanj se je za nasvet do zdaj obrnilo že kar nekaj ljudi, ki menijo

enako kot on: »Pri ukrepih ob obiskih v domovih za ostarele – govorim za čas po epidemiji – gre za kršenje vseh temeljnih človekovih pravic. Ljudem v domu sta kratena svoboda in dostojanstvo. Svobodo lahko komu v času po epidemiji odvzame sodišče samo s pravno-močno sodbo, pri čemer mora biti tej osebi dokazana krivda. V domovih vidimo, da svobodo sistematično omejujejo. Sistem je tak, da če nekdo povzdigne glas, mu svobode ne omejijo, za vse ostale – iz meni neznan razlogov – pa ostaja tako, kot je, torej obiski so omejeni, izhodi prepovedani. To je nesprejemljivo.«

Ali gre pri tem za kaznivo dejanje? »Težko rečem, da gre za kaznivo dejanje, a gre za kršitve osnovnih človekovih pravic in svobosčin ter odločanja o lastnem življenju. Ali so bili vsi pripravljeni biti izolirani v zameno za varnost pred okužbo? Podatki kažejo, da je bila Slovenija v vsej Evropi najslabša pri varovanju starejših, saj je bilo daleč največ smrti v domovih za ostarele, kjer je umrlo približno 80 odstotkov obolelih s koronavirusno boleznijo, drugje je ta stopnja od 40 do 50 odstotkov. Ni treba biti epidemiolog, da bi videl, da ukrepi niso bili učinkoviti. In

hvaljenje države, kako dobra je bila, je nesmisel. Pri varovanju starostnikov je bila Slovenija najslabša, na drugih področjih pa je bila v povprečju,« pravi Verstovšek.

Švencbir pa v omejenih obiskih in stikih z oskrbovanci domov za ostarele vendarle vidi sum kaznivega dejanja. »Omejevanje pravice do svobode oskrbovancem v domovih ima vse zakonske znake kaznivega dejanja protipravnega odvzema prostosti! Če nekdo svojcev, ki so v domu, ne sme odpeljati ven, pomeni, da se je dom spremenil v zapor. Hkrati to pomeni, da vodstva zavodov, zaposleni, kršijo oskrbovancem pravico do svobode in izpolnjujejo vse zakonske znake protipravnega odvzema prostosti,« je oster Švencbir.

So priporočila obvezna?

Kaj to pomeni za svojce? So v precepu. Upoštevati morajo pravila v domovih. Domovi pa so v precepu, ker morajo upoštevati priporočila države, ki se je odločila tako, kot se je. »Priporočila NIJZ so takšna, da so obiski v domovih omejeni. Hkrati ima NIJZ priporočila, da ne smemo kaditi, prekomerno uživati alkohola in da moramo redno telovaditi ... To so torej priporočila. Torej če gre nekdo danes v dom za ostarele k svojcu, ga lahko odpelje kadarkoli ven in tega mu ne sme nihče omejevati. To morajo ljudje vedeti. Lahko pa se kadarkoli obrnejo tudi na odvetnika oziroma na pravne strokovnjake,« pravi Švencbir. Ob tem jasno doda, da morajo ljudje kljub vsemu ravnati odgovorno. »Treba je biti odgovoren do drugih. Obvezne so maske, ko prideš v dom. In to je edino

pravilo pri obisku ostarelih,« dodaja Švencbir.

»Kaj to pomeni za svojce, je zelo dobro vprašanje. Pravna narava teh priporočil ni jasna nikomur. Priporočilo po naravi ne more biti obvezno. Sodišče se o tem namreč ni izreklo. Gre za svobodno voljo ljudi. Nekateri so raje varni in brez stikov s svojci, nekateri bi se izpostavili možnosti okužbe, ker brez svojcev ne morejo živeti. Glede na to, da vsi napovedujejo drugi val, je treba sprožiti sodne postopke, da do takrat sodišče te zadeve razčisti. Torej kaj je v domeni posameznika? Ali lahko posameznik sam odloča o svoji usodi in o tem, da bo tvegala okužbo na račun svoje svobode? Če je odgovor da, potem država ne more iz domov za ostarele narediti zaporov, sploh ob tem, da obstajajo drugi protokoli ukrepov v vidika ohranjanja dostojanstva starejših. Drugo vprašanje je torej, kateri so utemeljeni ukrepi. Ukrepi, ki so bili in so še uvedeni, so diskriminatorni in nesorazmerni in so pri starostnikih povzročili samo dodatno škodo. Menim, da bi morala država pravočasno zaščititi starejše in tudi področje stika z varovanci urediti veliko prej na strokovno pravi način. In še enkrat – ali je kdo starejše sploh vprašal, kaj si želijo? Iz njih so naredili zapornike. Tudi laiki vedo, da se ob takšni izolaciji starostniku lahko stanje poslabša,« dodaja Verstovšek.

Kdo je odgovoren? »Pri nas je tako, da nihče ni nikoli za nič odgovoren. Za starejše se je takoj v začetku vedelo, da so najranljivejši. Težavo vidim v tem, da je stroka potrjevala politične odločitve in ne strokovne. Za starejše ni nihče poskrbel tako, kot bi moral,« trdi Verstovšek.

Obnova na Kovaški cesti

ZREČE – Občina bo začela ta mesec obnavljati del Kovaške ceste, to je ene od dveh osrednjih cest skozi mesto.

Obnovljen bo 250 metrov dolg odsek med krožiščem nove poslovne cone ter krožiščem pri trgovini Spar. Gre za odsek, ki je v slabem stanju. Dela bodo stala 108 tisoč evrov, od česar predstavlja 82 tisoč evrov povratna sredstva, ki pripadajo Zrečam po Zakonu o financiranju občin. Izvajalec Remont NG iz Žalca mora dela končati avgusta.

BJ

Obnavljali bodo ceste

PODČETRTEK – Sedem odsekov cest, ki so skupaj dolgi skoraj štiri kilometre, bo deležnih obnove. Občina bo za naložbo, ki naj bi bila končana do konca avgusta, odštela približno 214.000 evrov z DDV.

Obnove bodo deležni odseki cest v različnih krajih. V Peclju bo obnovljen kilometer cestišča, 300 metrov bo obnovljenih v Virštanju, 700 metrov v Nezbišah, 800 metrov v Selah, 500 metrov v Lastniču. Na Sv. Emi bosta obnove deležna dva odseka, dolga 100 in 350 metrov. Občina je denar za obnovo, ki bo med drugim zajemala razširitve cestišč, ureditev odvodnjavanja, preplastitve in ureditev prometne signalizacije, pridobila iz državnega proračuna. Kot najugodnejšega ponudnika je na javnem razpisu izbrala samostojnega podjetnika Blaža Švelca, ki je ponudbo oddal s podjetjem Nivig. Župan Peter Misja si obeta, da bo z državo podpisal še pogodbo o obnovi ceste v Virštanju v dolžini dveh kilometrov.

TS

Obnovili dva mostova

ROGAŠKA SLATINA – Most, ki pelje z Zdraviliškega trga po Stritarjevi ulici in proti naselju Irje, je obnovljen. Prav tako je na novo urejen most čez Dreveniški potok v Kamni Gorci.

Za most na Zdraviliškem trgu, ki povezuje središče Rogaske Slatine z zunanjo obvoznico, so bile obremenitve vozil v zadnjih letih že prevelike. Občinska uprava je naročila projektno dokumentacijo za nov most. Na javnem razpisu izbran izvajalec, podjetje Gradnje Tadina, je vsa dela izvedel v pogodbenem roku dveh mesecev. Zgradil je nove opornike, razširil vozišče, uredil pločnik in kamnito zaščito brežin Irskega potoka. Okolica mostu je dobila tudi novo hortikulturno ureditev. Občina je za naložbo, vredno 165 tisoč evrov, denar zagotovila v proračunu.

Na novo je urejen tudi most čez Dreveniški potok v Kamni Gorci, ki so ga prizadela lanska neurja in padavine. Obstoječe dotrajane betonske cevi je izvajalec del, podjetje Gradnje Tadina, nadomestil z bolj kakovostnimi in večjimi elementi. Nov most je širok 3,5 metra in opremljen z zaščitnimi ograjami. Občina je za naložbo iz proračuna namenila 25 tisoč evrov.

TS

Najemnine ne bo

SLOVENSKE KONJICE – Tudi ta občina ne bo zaračunala najemnine za poslovne prostore – oziroma dela najemnine – tistim, ki so jih prizadele posledice epidemije.

Gre za najemnike, ki takrat svoje dejavnosti niso mogli opravljati oziroma jim je bilo to oteženo. To je bilo od 13. marca do konca epidemije. Odločitev o oprostitvi plačila v obdobju epidemije je sprejel občinski svet na svoji zadnji seji.

BJ

V naložbe 15 odstotkov proračuna

ŠTORE – Po zaključnem računu občinskega proračuna za preteklo leto znašajo skupni prihodki in odhodki približno 3,2 milijona evrov. Za naložbe je bilo uporabljenih 15 odstotkov proračuna. Svetniki so sprejeli zaključni račun na svoji zadnji seji.

Glavna lanska naložba je bila v obnovo ceste v Straži ter tamkajšnjih komunalnih vodov. Občina je izvedla še več manjših naložb. Za različne dolgove iz preteklosti je odplačala do lanskega junija 63 tisoč evrov. Naslednji mesec je odplačala vse svoje obveznosti z najetjem novega posojila za upravljanje z dolgom. To je znašalo približno milijon evrov. Lani se je na novo zadolžila za 48 tisoč evrov. Gre za ugodna povratna sredstva, ki ji pripadajo po 21. členu Zakona o financiranju občin.

BJ

Sezona traktorskih nesreč

Največja napaka traktoristov je rutina

V Tolstem Vrhu pri Celju se je ta teden zgodila delovna nesreča, v kateri se je izredno hudo poškodoval komaj 20-letni traktorist. Ta je vozil po hribu navzgor. V levem ovinku mu je desno kolo cisterne zdrsnilo po hribu in za sabo potegnilo še traktor. Vozilo se je večkrat prevrnilo in na koncu trčilo še v vogal stanovanjske hiše. Hudo poškodovanega traktorista so s helikopterjem odpeljali v Univerzitetni klinični center Maribor.

SIMONA ŠOLINIČ

Konec maja se je prav tako zelo huda nesreča traktorista zgodila v Brezovcu pri Rogatcu. 44-letnik je med vožnjo nenadoma zavil levo in zapeljal s ceste ter trčil v brežino potoka. V trčenju se je izredno hudo poškodoval. Isti mesec se je v Lokah pri Planini s traktorjem hudo poškodoval še 58-letni moški. Ta je s pregibnim traktorjem vozil po hribu navzdol. Vozilo je med vožnjo zaneslo in v pregibnem delu zalomilo, pri čemer se je voznik traktorja hujše poškodoval.

Že od začetka spomladi so se vrstile nesreče s traktorji na Celjskem. V Florjanu pri Šoštanju je maja 55-letni traktorist vozil proti Belim Vodam. V blagem desnem ovinku je zapeljal na levi pas in trčil v 44-letnega motorista. Slednji ni uporabljal varnostne čelade, v trčenju se je lažje poškodoval. Traktorista so policisti tudi ovadili zaradi povzročitve nesreče.

Težava je tudi alkohol

Še vedno huda težava traktoristov v Sloveniji ostaja vinjenost. Prevelika količina alkohola pri delu botruje nesrečam. Minuli konec tedna so policisti ustavili voznika traktorja na cesti Celje-Laško, pri odcepu za Košnico. Alkotest je pokazal, da je imel približno dve promili alkohola v krvi. Traktorist je

Zveza gozdarskih društev Slovenije je že pred leti izdala priročnik o varnem upravljanju traktorja. V analizi so avtorji ugotavljali, da se izredno veliko nesreč s traktorji zgodi pri spravi lesa in predvsem takrat, ko to delo opravlja voznik sam. Danes je takšnih nesreč manj, a je zanimivo, da je še desetletje nazaj, ko so ovrednotili škodo zaradi nesreč pri delu v zasebnih gozdovih Slovenije, ta znašala kar četrtnino do tretjino prodajne vrednosti posekanega lesa.

preteklih tednih so se na Celjskem takšne nesreče vrstile kot po tekočem traku. Pogosta napaka traktoristov je rutina. Mnogi menijo, da se nikoli ne bo nič zgodilo, ker so dela ali vožnje s traktorjem vajeni. Toda za nesrečo je potrebna le sekunda nepazljivosti.

Policisti na splošno opazijo, da traktorji niso tehnično brezhibni. Območje, kjer so v preteklih letih policisti nameenjali ogromen poudarek var-

nosti traktoristov, je Šentjur. Zaradi večjega podeželja na tem delu so vsa ta leta policisti izvajali številne preventivne akcije in posledično se je število nesreč s traktorji izjemno znižalo. Na Šentjurskem so ugotovili, da se nevarne in nepredvidne vožnje traktoristov pojavljajo predvsem na bolj oddaljenih kmetijah oziroma v odročnih krajih, kjer imajo ljudje občutek, da policijskega nadzora ni veliko. Zato uporabljajo starejše traktorje, ki niso dobro zavarovani ali niso tehnično brezhibni. Zato so nadzor in preventivne akcije usmerili predvsem na ta območja in to se jim je tudi obrestovalo.

Foto: arhiv NT

Nekdanjemu policistu trinajst let zapora

Kar za trinajst let bo moral nekdanji celjski policist Aleš Dovgan za zapahe, za dvanajst let pa Dejan Kos, njegov pomagač pri petnajstih ropih bencinskih črpalk v Celju, Mariboru in Ljubljani. Do začetka prestajanja kazni pa bosta v priporu, kamor so ju spravili po prijemu ropa bencinske črpalke na Ljubljanski cesti v Celju.

Šlo je za organizirane in vnaprej dogovorjene rope, v katerih sta zaposlene ustrahovala do te mere, da so nekateri celo prenehali opravljati to delo zaradi te negativne izkušnje. Oba obsojena bosta morala povrniti tudi vsak po 51 tisoč evrov protipravno pridobljene premoženjske koristi. Sodišče je sicer zavrnilo predlog tožilstva za odvzem Dovganove nepremičnine, saj je ta obremenjena s hipoteko, v njej pa živi Dovganova družina. Oba obsojena sta pred sodbo tudi priznala krivdo, tako. Oba sta tudi obžalovala dejanja, češ da sta ravnala neodgovorno.

Zanj je bila usodna betonska plošča

Nekaj minut pred poldnevom se je v torek na gradbišču v Šempetru v Savinjski dolini zgodila tragična delovna nesreča, v kateri je umrl delavec. Smrtno ga je poškodovala betonska plošča pri demontaži mostu.

Celjski in šempetrski gasilci so zavarovali kraj dogodka, s pomočjo pasov za dviganje bremen odstranili betonsko ploščo in osebo potegnili na suho. Na kraju so poškodovanemu prvo pomoč nudili reševalci Nujne medicinske postaje Žalec in gasilci, vendar so bile poškodbe prehude. Okoliščine nesreče preiskuje tudi celjska policija. Huda nesreča se je istega dne pozno popoldne zgodila še v Gotovljah, kjer je moški padel z lestve. Žalski reševalci so ga odpeljali v Splošno bolnišnico Celje.

O domnevno spornih nabavah

V Ljubljani se je nadaljevalo sojenje v tako imenovani zdravstveni korupcijski aferi, kjer tožilstvo več obtoženim zdravnikom in drugim zaposlenim v zdravstvenih zavodih očita, da naj bi na svoje bančne račune doma in v tujini prejeli denar, za protiuslugo pa so naročali medicinski material pri točno določenem dobavitelju. Med obtoženimi sta tudi Miodorag Vlaović, nekdanji predstojnik travmatološkega oddelka, in Samo Fokter, nekdanji predstojnik ortopedskega oddelka v celjski bolnišnici.

Na obravnavi je pričal Franc Vindišar, ki je bil takrat že strokovni direktor bolnišnice, in dejal, da ne Vlaović ne Fokter nista nikoli pritiskala nanj, ko je šlo za nabavo materiala. Ob tem je dejal, da si bolnišnica ves čas prizadeva, da ves medicinski material nabavlja z javnimi razpisi. Izjeme so mogoče le v posamičnih primerih, ko je določena oprema nujna za določenega bolnika. Vlaović je na sodišču pojasnil, da celjska bolnišnica zaradi nabave materiala, ki ga je predlagal in je bil dražji, a tudi kakovostnejši, nikoli ni imela izgube, saj je dobila vse povrnjeno iz zdravstvene blagajne.

Na sojenju v isti zadevi je kot priča nastopil tudi nekdanji poslovni direktor celjske bolnišnice Marjan Ferjanc. Ta je prav tako opisal postopke nabav v bolnišnici. Dodal je, da je kot poslovni direktor sicer podpisoval pogodbe z dobavitelji, izbire pa ni preverjal. Ob tem je omenil, da nekaterih računov niso potrdili. Še posebej takrat, ko zadeva ni šla tako, kot bi morala. Dodal je, da so dobavitelji in zdravniki ugotovili, da »nima smisla iti mimo postopka«.

Policija preiskuje incident na protestih

Na Policijski upravi Celje so potrdili, da policisti preiskujejo incident, ki naj bi se zgodil na petkovih protestih proti vladi v Celju. Tako so nam dejali že v soboto, ko se je na družbenih omrežjih razplamtela razprava o dogodku v središču Celja.

Kot pravijo na policiji, je domnevna oškodovanka prijavo o tem, da naj bi jo v središču mesta udaril moški, podala v petek zvečer. Dodala naj bi, da jo je moški udaril z roko v predel glave. Na policiji v soboto še niso opravili razgovora z osumljenim. Ko smo zadevo preverjali v torek, so na policiji dejali, da naj bi osumljenega zaslišali tisti dan. Na podlagi razgovora in preiskave se bodo odločili, ali in kako bodo zoper njega tudi ukrepali. Zadeva je dobila na družbenem omrežju izjemno pozornosti tudi zato, ker je osumljeni znan celjski gostinec. Ta se je prav tako na družbenem omrežju že odzval z izjavo, kjer zanika, da bi kogarkoli udaril.

Spregledal vlak

Pretekli petek popoldne se je na nivojskem železniškem prehodu na Bregu pri Polzeli zgodila železniška nesreča. Voznik osebnega vozila je spregledal vlak in zapeljal na prehod v trenutku, ko je ta pripeljal mimo. V trčenju se voznik na srečo ni poškodoval. Nesreča se je končala s škodo na vozilu in vlaku.

SŠol

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Ooopa ... počitnice so končno tu s Turistično agencijo Palma

Pod Palmo smo prižgali sonce in poletje se začne. Če kdaj, si letos zaslužimo počitnice – doma, na Jadranu ali Sredozemlju. Nekaj dolgih tednov se je zdelo, da imamo življenje »na pavzi«. Za vse, ki niste prenehali sanjati in verjeti, bo letošnjih oddih med najtežje pričakovanimi.

30 let

Grčija, največja poletna zvezda Sredozemlja

»Ellada mou!« Tako rečeš Grčiji, če jo obožuješ. Palmovci smo v modro-belo deželo zaljubljeni že celih dvajset let. Opajamo se z zgodbami in smehom, z oljčnim oljem in fetom, z borovci in morjem, z božansko grško kulinariko, domačnostjo in gostoljubnostjo. Letos bodo imele počitnice poseben čar, zato je zelo pomembno, da si izberemo počitniško destinacijo, ki nam je že od nekdaj pri srcu. Palmovci smo prepričani, da bo letos Grčija največja poletna zvezda Sredozemlja. Od 3. julija dalje bomo v organizaciji Palme z našimi posebnimi letali iz Ljubljane poleteli na kar 10 grških otokov, dodatnih deset pa jih lahko dosežete še z ladjo. Kateri grški otok bi izbrali? Vabijo vas: Krf, Zakintos, Lefkas, Kefalonija, Kreta, Rodos, Samos, Santorini, Karpatos ali Kos.

Dubrovnik nikoli več tako ugodno

An, ban, kam na Jadran? To je zdaj edino vprašanje in vsi smo si oddahnil. Pod Palmo in borovce, to vemo, ampak v kateri kraj? Poletja na Jadranu so med najlepšimi spomini mnogih morskih navdušencev. Na Jadranu se čas ustavi. Tam je življenje preprosto. Zvok galebov, šumenje valov in vonj po borovcih nas vedno ponesejo v nek drug svet. Brezskrben in preprosto lep. Na Jadranu se Slovenci počutimo kot

doma. Palmovci smo za vas pripravili akcijske pakete v Istri, na Kvarnerju in Dalmaciji s čudovitimi otoki.

Slovenija: povsod je lepo, a doma je najlepše

Preživite letošnje počitnice v domačem okolju in izkoristite raznovrstnost, ki jo ponuja naša dežela. Slovenija, zelena lepota, vas bo očarala z raznolikostjo, dinamiko in gostoljubnostjo. Slovenske terme ponujajo visokokakovostne storitve, kjer si boste lahko privoščili brezskrbno sproščanje v savnah, se namakali v bazenih, se prepustili odlični kulinariki in občudovali okoliške kraje. Gorski oddih je odlična izbira za vse aktivne popotnike, predvsem za tiste, ki uživajo v naravnem okolju. Morski navdušenci pa se lahko odpravijo na slovensko obalo, ki vas bo s svojo pristnostjo naravnost navdušila. Glede uporabe turističnih bonov vam bomo v naši agenciji z veseljem svetovali za najboljšo in najugodnejšo ponudbo.

www.palma.si, klicni center: 051 666 664, 030 700 014

NOVO
pod Palmo, hit poletja – počitnice v Dubrovniku. Poleteli bomo s posebnimi letali iz Ljubljane, od 25. junija dalje in vse do oktobra! Počitnice v svetovljanskem Dubrovniku nikoli več ne bodo tako ugodne. Za vas smo pripravili posebne akcijske cene in 2 otroka do 15 let počitnikujeta brezplačno.

AKRON
MOJE POHIŠTVO
Pohištvo po meri

Mariborska 103a, Celje
031 720 657
celje@akron.si
www.akron.si

TAXI MAXI 24 ur
365 dni v letu

HITRI, ZANESLJIVI, KLIMATIZIRANI

070 400 - 200

PRENESI APLIKACIJO
TAXI MAXI CELJE IN NAROČI TAXI

GRADBENA TRGOVINA

GRADBENA TRGOVINA D.O.O.,
Spodnje stranice 16, 3206
tomaz@gradbena-trgovina.si

www.gradbena-trgovina.si T: 051 612 666, 070 96 99 55

**IZDELAVA FASAD
SALON KERAMIKE
GRADBENI MATERIAL**

Hmezd
Kmetijska zadruga Braslovče z.o.o.

Braslovče 23, 3314 Braslovče
E naslov: kzbraslovce.kp@siol.net

Uporabljajte zdaj, plačajte kasneje

Hitro in enostavno obročno odplačevanje do 24 mesecev
Velja za vse nakupe (razen živila) do vrednosti 3.000 eur
Brez skritih stroškov
Do 24 obrokov
T: 03 703 12 40

BIRObit

DIGITALIZIRAJTE POSLOVANJE

www.birobit.si

FINGUŠT
MESNINE ŠTAJERSKE
PRAGERSKO

Čevapčiči s sirom
3,99 €/kg

www.fingust.si
03/492-71-30
Cesta na ostrožno 22, Celje

Prodajni inženir (m/ž) (Velenje, teren)

Od kandidata pričakujemo vsaj VI. stopnjo izobrazbe elektrotehnične smeri, 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, dobro znanje angleščine, zelo dobro znanje MS Office paketa, primerno strokovno poznavanje področja elektrotehnike, vozniški izpit B-kategorije, odgovornost, natančnost, vztrajnost, komunikativnost, samoiniciativnost in angažiranost za prodajo, zmožnost dela v timu in tolerantnost, veselje do dinamičnega dela na terenu in dela z ljudmi. Prijave zbiramo do 15. 7. 2020. FBS elektronik, d. o. o., Prešernova cesta 8, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

Poslovodja (m/ž) (Šoštanj)

Od kandidata pričakujemo V. stopnjo izobrazbe poslovodske, kmetijske, trgovske ali ekonomske izobrazbe, 3 leta delovnih izkušenj, sposobnost vodenja poslovanja trgovine, pasivno znanje enega tujega jezika, računalniška znanja MS Office paketa, predvsem word, izpit za vožnjo z viličarjem je zaželen. Prijave zbiramo do 20. 6. 2020. KZ Šaleška dolina, z. o. o., Metleče 7, 3325 Šoštanj. Več informacij na www.trgotur.si.

Tehnolog/inženir (m/ž) (Vojnik)

Od kandidata pričakujemo najmanj štiriletno srednješolsko izobrazbo tehnične/kovinarske/strojne smeri (ali druge ustrezne tehnične smeri), 2 leti delovnih izkušenj, vozniški izpit B-kategorije, dobro znanje tujega jezika (nemščina ali angleščina), računalniška znanja MS Office paketa (word, excell ...), tehnična znanja in branje načrtov. Prijave zbiramo do 30. 6. 2020. Šeško, ključavničarstvo in kovaštvo, d. o. o., Socka 33, 3203 Nova cerkev. Več informacij na www.trgotur.si.

Prodajalec – skladiščnik (m/ž) (Luče)

Od vas pričakujemo vsaj IV. stopnjo strokovne izobrazbe, najmanj 1 leto delovnih izkušenj na istem ali podobnem delovnem mestu, veljaven izpit za upravljanje z viličarjem je zaželen, vozniški izpit B-kategorije, tehnično razgledanost, skrb za profesionalno in osebno rast ter stalno nadgradnjo znanja, profesionalno komunikacijo in osebno urejenost, zaželeno so delovne izkušnje z delom v kmetijski trgovini, železnini ... Prijave zbiramo do 2. 7. 2020. KZ Šaleška dolina, z. o. o., Metleče 7, 3325 Šoštanj. Več informacij na www.trgotur.si.

V spomin

Barbara Kainz Ramšak (1950–2020)

Kot se je nekoč vsako leto junija poslavljala od učencev, se je letos prav v tem času za vedno od nas poslovila predana učiteljica Barbara Kainz Ramšak, ljubeča mama, tama (babica), žena, tašča, svakinja in teta, nekdanja sodelavka v Osnovni šoli Vransko, dolgoletna članica Turističnega društva Petrovče, prijateljica za vedno. Kljub težki bolezni, ki jo je kot prava borka premagovala vrsto let, je tudi tokrat upala na zmago. Žal se ni vse tako izteklo, kot je upala.

Barbi, kot smo jo ljubeče klicali, je odsevala skromnost, dobroto, ljubeznivost, pravičnost, delavnost in poštenost. Rada je bila med ljudmi, ljubila je potovanja in izlete, toda pravo pristanišče in vir vseh vrednot ji je bila in ostala družina. Družinske vrednote in navade je z bratom Petrom srkala v družini Kainz v Petrovčah in vse to prenašala v svojo družino, ki je bila njeno sonce, v katerega je vedno ponosno zrla. Z ljubeznijo je govorila o svojih dveh sinovih Matjažu in Juretu, o njihovih srečanjih ob različnih praznikih, ko se je zbrala vsa družina, tudi bratovi potomci. To ji je bilo še posebej pomembno po Petrovi prezgodnji smrti. Najbolj srečna je bila, ko je postala babica. Zara in Tisa sta bili njena dva sončka, ki sta jo grela in ji dajala moč.

Imela je izrazit čut za vse lepo; tako kot je bila sama vedno urejena, prava dama s svojim stilom, je želela, da je urejen tudi njen dom.

V njeni bližini je vedno sijalo sonce. Kljub bolezni je bila polna hu-

morja, vedrine, prijaznih in pomirjujočih besed. Zato je spletla mnoge prijateljske vezi. Krog prijateljstva se je ob njej širil kot valovi morja, če vanj vržeš kamenček. Bila je organizatorica in načrtovalka izletov, praznovanj rojstnih dni. Vedno polna energije in neumorna pripovedovalka zgodb in anekdot. Zato nas je mnogo, ki smo jo dobro poznale in jo bomo močno pogrešale ter ostale »prijateljice za vedno«, kot je sama poudarila še v zadnjem pogovoru.

Bila je srčen in plemenit človek, odlična mentorica mnogim učencem in mlajšim kolegicam, polna idej in strokovnega znanja iz zgodovine in umetnosti, ki jih je razdajala celih 40 let v Osnovni šoli Vransko. Mnogi učenci se Barbare spominjajo kot dobre, pravične, humane in predane učiteljice ter razredničarke.

Zaradi svojega predanega mentorstva učencem in mnogih sledi svojega znanja, ki jih je zapustila tudi v mnogih publikacijah o Vran-

skem, je prejela najvišje priznanje, grb Občine Vransko.

Bila je ustanovna članica Turističnega društva Petrovče, kjer je aktivno delovala vse do svojega slovesa.

S svojim znanjem in poznavanjem kraja je bila aktivna na področju kulturne dediščine. Aktivno je sodelovala pri izdelavi prve brošure Po poteh krajevnih skupnosti Petrovče, na njeno pobudo in z njenim sodelovanjem je v prostorih krajevnih skupnosti nastala stalna razstava fotografij Tanje Predan Knez, prof., in pred kratkim zgibanka Baročne zgodbe Petrovč in Novega Celja, za kar je prejela priznanje turističnega društva.

Barbara je imela neizmerno rada rodno Petrovče, z velikim spoštovanjem je odkrivala zapuščino znanih Petrovčanov in nas osveščala.

Pri vsej širini znanja in poznavanja pomembnosti stvarnosti in preteklosti nas je morala večkrat iztrgati iz naših spon birokracije in ekonomske realnosti, da je uspela s svojimi zamislimi.

Draga Barbara, bila si iskren, dober, razmišljajoč človek in velika borka. Kljub dolgotrajnim in pogosto hudim zdravstvenim težavam si se znala iskreno razveseliti in bila vesela tudi najmanjše pozornosti. Znala si ceniti življenje. V tem si bila naša učiteljica. Hvaležni smo, da smo bili prav posebni sopotniki na tvoji življenjski poti. Močno te bomo pogrešali. Mirno spavaj svoj večni sen!

»Prijateljice za vedno« in
Turistično društvo Petrovče

1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951

1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958

1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965

1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972

1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979

1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986

1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993

1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000

2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007

2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014

2015 2016 2017 2018 2019 2020 →

novi tednik

Prvi v regiji!

fb Novi tednik www.novitednik.si

Več kot 75 razlogov za odlično branje o dogajanju v Savinjski regiji

Ogrevanje celjskih nogometašev v Stožicah je vodil kondicijski trener Alen Jankovič. Levo stoji pomočnik glavnega trenerja Jasmin Jerič, desno je Robert Koren.

Dve izjemno zahtevni gostovanji nogometašev Celja

Izčrpali so se v Stožicah, padec neizbežen

Celjski nogometaši so imeli priložnost, da (vsaj začasno) zasedejo vrh lestvice 1. slovenske lige. Po sobotni zmagi v Ljubljani (0:1) so se že v torek odpravili v Mursko Soboto. Tam pa je polom preprečil vratar Matjaž Rozman, ki je s svojimi izjemnimi obrambami proti Rudarju in Olimpiji morda zameglil objektivno sliko stanja svojega moštva.

DEAN ŠUSTER

Ni nas bilo veliko v Stožicah. Najprej mi je prijazna uslužbenka izmerila telesno temperaturo, bila je šestintrideset štiri. Ko sem rekel, da je zame idealna, je pripomnila, da bomo videli, kakšna bo po tekmi. Odvrnil sem, da upam, ne bo šestintrideset štiri, temveč nič štiri. In skoraj bi tako bilo že po prvem polčasu, namreč 0:4.

Odločil je značaj

Celjani so igrali vrhunsko, nizali priložnosti, edini gol je dal spretni Mitja Lotrič, iz prepovedanega položaja. A nihče se ni pritoževal. Morda je bilo sodnikom med odmorom prikazano, kaj se jim je izmuznilo, pa je zato Nejc Kajtazović v drugem polčasu pokazal na beli krogec, ko tega ni nihče pričakoval. Rozman je obranil še kazenski strel, zmago podaril nedavno umrlemu trenerju vratarjev Herbertu Vabiču, zasluge za obrambo pa pripisal Amelu

Mujičinoviću, svojemu sedanjemu trenerju, s katerim sta preučevala značilnosti strellov Olimpijinih izvajalcev enajstmetrovk. »V prvem polčasu bi morali dati več golov, v nadaljevanju pa je Olimpija pokazala svojo kakovost. Odločilen je bil značaj našega moštva,« je strnil misli Matjaž Rozman. Za seboj so Celjani pustili potres, Olimpija (beri predsednik Mandarič) je znova zamenjala trenerja. Odšel je Safet Hadžić, ki je zbral največ točk!

Bolje kot dva remija ...

Po tisoči tekmi Celja v prvi slovenski nogometni ligi (proti Rudarju) je sledila stota tekma Dušana Kosiča na celjski klopi: »Sanjski rezultat, sanjska podoba. Dolgo smo trpeli, a zdržali. Ponošni smo na naše fante. Zdaj smo dokončno izziv za vse ekipe. Tega se zavedamo. Čas bo pokazal, česa smo sposob-

Branilec Adnan Kadišić (št. 97) je dosegel edini gol za Celje proti Muri.

ni. Stvari se lahko kaj hitro spremenijo.« In res so se. Žal. Če so bili Kosičevi varovanci prehitri za tekmece v Stožicah, so v Fazaneriji izgubljali dvoboje kot po tekočem traku. Poraz (3:1) bi lahko bil precej višji. Pred očmi selektorja Slovenije Matjaža Keka so prekinili niz štirih zmag in serijo neporaženosti, ki je trajala vse od 23. novembra. Očitno so se celjski nogometaši, tako fizično kot čustveno, izčrpali v Stožicah. »V Murski Soboti smo bili slabi v obrambni in še posebej v zvezni vrsti. Izgubili smo brez pravega odpora.« Tolažba?

Bolje, da so osvojili tri točke kot pa da bi igrali neodločeno na obeh gostovanjih.

Prvi zapretili Celjani

Toda treba je izpostaviti še nekaj: v Murski Soboti je v 53. sekundi tekme najboljšemu strelcu lige Dariu Vizingerju z obrambne polovice uspela fantastična podaja. Če bi Mitja Lotrič zadel, bi se »Vizi« z njim izenačil na vrhu lestvice najboljših podajalcev 1. SNL. Toda »Mičo«, otrok Mure, je zatresel zgolj zunanji del mreže. Če je osrednjemu

branilcu Dušanu Stojinoviću v Ljubljani le uspela spodobna predstava, je bil le tri dni kasneje znova nerazporejen. »Sodeloval« je pri vseh treh Murinih golih. Pri prvi domači enajstmetrovki bi ga sicer lahko rešil sistem VAR, ki pa ga še nimamo. Včeraj je Rudar gostil Domžale, danes bo zadnja tekma kroga, Triglav – Maribor, ki si jo bodo lahko v živo ogledali obiskovalci oziroma navijači. Celjani so želeli skočiti na prvo mesto, po tekmi v Kranju lahko padejo na tretje. Neomejen obisk bi bil zelo dobrodošel. V sredo, 22. julija bi lahko padel rekord obiska na klubski tekmi na celjskem štadionu. V zadnjem krogu bo namreč gostja Olimpija. A najprej Tabor, ki zna biti še kako trd oreh – še posebej brez vezistov Žana Benedičiča in Žana Zaletela – v sobotnem večeru.

Lestvica 1. SNL

OLIMPIJA	27	16	5	6	55:30	53
CELJE	28	14	9	5	57:28	51
MARIBOR	27	14	7	6	46:27	49
MURA	28	12	11	5	46:34	47
ALUMINIJ	27	13	6	8	45:30	45
BRAVO	27	9	7	11	35:44	34
TABOR	27	8	5	14	31:43	29
TRIGLAV	27	8	4	15	33:61	28
DOMŽALE	27	7	6	14	36:50	27
RUDAR	27	0	10	17	24:61	10

Celje (proti Olimpiji in Muri): Rozman – Marandić, Čalušić, Stojinović, Kadišić – Plantak, Novak – Kerin, Lotrič, Božić – Vizinger. V Ljubljani so igrali še Pungaršek, Benedičič, Brecl, v Murski Soboti pa R. Štraus, Pungaršek, Koritnik, Brecl, Kljun.

»Lotrič je zgodba zase«

Poldrugo uro je v Stožicah uživalo in trpelo vodstvo Nogometnega kluba Celje na čelu s predsednikom Milošem Rovšnikom. Po veličastni zmagi so bili vsi radostni.

Na povabilo za pogovor se je odzval športni direktor Branko Veršič.

Kakšna je vaša ocena?

Prvih 45 minut je bilo odličnih, to je bil najboljši polčas celjske ekipe v zadnjih treh letih, odkar sem v klubu. V drugem delu je bila v ospredju Olimpijina kakovost. Toda taktično smo bili zelo dobri. Zaslužno smo zmagali. Enajstmetrovka za domačine je bila sporna, kar srce se nam je ustavilo. A 'Rozi' je preprečil izenačenje. Vsi so garali, tudi rezervisti na čelu z Benedičičem. V tretji četrtini državnega prvenstva smo zbrali sedem zmag in dva neodločena rezultata. Ta del prvenstva je bil fantastičen.

Kako ste kadrovali? Janeza Piška ni več, Nino Pungaršek je bil dolgo poškodovan, v Stožicah sploh ni bilo Žana Zaletela, Žan Benedičič ima težave, nakar sta se v ključnih vlogah izkazala Karlo Plantak in Jakob Novak ...

Tri leta se trudimo in ne menjamo filozofije. Lani smo

Športni direktor NK Celje Branko Veršič

imeli smolo in se nismo uvrstili v evropsko tekmovanje. Igralci so dozoreli. Luka Kerin mi je pred dvema letoma dejal, da se mu zdi, da ima Maribor na igrišču dvanajst ali trinajst igralcev. Bil je še fant. Zdaj je odrasel. Vrtar Matjaž Rozman je v reprezentančni formi. Branilec Josip Čalušić, ki bi morda lahko dočakal ligo prvakov z Dinamom, se je dokončno razvil pri nas. Otresel se je straha pred poškodbami in proti Olimpiji odigral izvrstno. Mitja Lotrič pa je zgodba zase. Podaja, zadeva in povezuje ekipo.

DŠ

Foto: NK CELJE

Kapetan Mitja Lotrič je podaljšana roka Dušana Kosiča na igrišču.

Radost po veliki zmagi. Trener Dušan Kosič je pred izhodom pričakal vse igralce. Objel je junaka derbija, vratarja Matjaža Rozmana.

O uspehih srednješolskega športa do prekinitve tekmovanj – Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje

Telovadnice nimajo, igrišče potrebno prenove

Kot šesta, za I. gimnazijo v Celju, Gimnazijo Celje – Center, Šolskim centrom Celje, Ekonomsko šolo Celje in Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Celje, je za predstavitev na vrsti Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje. Stavba stoji na zahodnem robu mesta, na Ljubljanski cesti 97.

DEAN ŠUSTER

V šoli za hortikulturo in vizualne umetnosti izvajajo naslednje srednješolske programe: vrtnar, cvetličar, hortikulturni tehnik SSI, hortikulturni tehnik PTI in aranžerski tehnik.

Opustili najem telovadnic

V letu 1946 je na temeljih Kvaternikovega posestva in bogatih izkušenj nastala prva Vrtnarska šola Slovenije v Medlogu. Številni učitelji in strokovnjaki so kasneje izobrazili več kot 10 tisoč strokovnjakov s področja hortikulture in oblikovanja, ki uspešno delujejo v slovenskem prostoru. Z vidnejšimi dosežki na športnem področju se ne morejo pohvaliti. »Dijaki se

na razpisana tekmovanja ne morejo pripravljati, saj šola še vedno nima telovadnice. V preteklosti je šola najemala telovadnice v Osnovni šoli Glazija Celje in pri Športnem društvu Gaberje, kar je bilo za pešačenje dijakov predaleč,« so zapisali. Šolsko igrišče je potrebno prenove, saj so ga v preteklosti načele poplave.

Judo, smučanje, atletika

Zadnjih nekaj let imajo pouk športne vzgoje v šoli. Spomladi in jeseni vadijo na šolskem igrišču, v zimskem času se preselijo v notranje prostore. Na voljo imajo fitnes, v katerem je štirinajst naprav, in učilnico, kjer dijak in dijakinja igrajo namizni

Šolsko igrišče je potrebno prenove, saj so ga v preteklosti načele poplave.

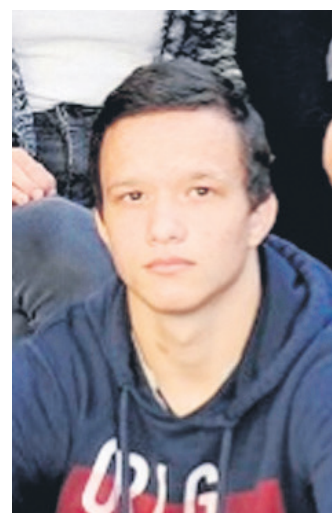
tenis ter se lotevajo gibalnih nalog ob glasbi – z aerobiko, s plesom, z jogo, gimnastičnimi vajami ... Državnega prvenstva srednjih šol v judu

v Velenju se je lani udeležil Andraž Čretnik in razveselil s petim mestom. Na Arehu je bilo državno prvenstvo v veleslalomu. Udeležila se ga

je mlada smučarka Taja Špeh. Na celjskem atletskem štadionu Kladivar je bilo področno posamično prvenstvo v atletiki. V suvanju krogle je tek

Kristina Starc

Andraž Čretnik

movala tudi Kristina Starc in si s petim mestom zagotovila nastop na državnem tekmovanju v Mariboru.

Foto: arhiv šole

Celjske rokometnice ciljajo na drugo mesto

Pred tednom se je s tradicionalnim piknikom dokončno končala sezona za Ženski rokometni klub Z' dežele Celje. Na prostoru Konjerejskega društva Celje so se ga udeležile igralkе vseh generacij društva.

Direktor kluba Jure Cvetko je bil zelo dejaven tudi po prekinitvi tekmovanj. Peto mesto članic ni zadovoljilo nikogar, več pričakujejo od naslednje sezone.

Kaj ste ugotovili, ko ste se ozrli na minulo sezono?

Bila je čudna, predvsem zaradi epidemije. V naši ekipi je bilo veliko igralk poškodovanih. Na srečo so zdaj vse zdrave in vse bodo ostale v klubu tudi v naslednji sezoni. Izjema je le Ela Kodele, ki je zaradi hujše poškodbe končala rokometno kariero.

Se boste okrepili?

Da. To smo pravzaprav že storili. Pridružila se nam je zunanja napadalka Ines Kaltak. V prejšnji sezoni je odlično igrala za Zagorje. Menim, da nam bo v veliko pomoč. Iz Ljubljane bo prišla Iza Bon, ki igra na levem krilu tako kot včasih njena mama Marta. Dogovarjamo se še za prestopa dveh rokometnic. V naslednji sezoni bomo imeli dobro ekipo.

Ste si že zastavili cilj?

Smo. Načrtujemo osvojitve drugega mesta v državnem prvenstvu. Želimo si tudi, da bi proti Krimu pokazali zobe. Trenerka članic bo še naprej Miša Marinček. Že kot igralka je bila prava profesionalka in ni ničesar prepuščala naključju, takšna je tudi kot trenerka. Zgledno se je pripravljala na

treninge in tudi na tekmice, toda imela je smolo, kajti poškodbe v ekipi so se vrstile. Menim, da se bo Miša v popolnosti izkazala že v naslednji sezoni. Njeno prenašanje znanja na mlajše igralkе je zahtevno. Smo amaterski klub.

Kako se pripravljate na izvedbo evropskega prvenstva za fante do 18 let v Celju, ki ga zaradi znanih razlogov letos ne bo?

Prvenstvo, ki bi moralo biti v avgustu, bo v Celju med 14. in 24. januarjem. Istočasno se bo v Egiptu začelo svetovno člansko prvenstvo, ki bo trajalo teden dni dlje. Januar bo torej rokometni mesec, v Celju pričakujemo dober obisk gledalcev, saj za razliko od avgusta ne bo počitnic in bodo ljudje doma.

DŠ

Kot da gre za svetovni pokal

Kajak kanu klub Nivo Celje bo v soboto gostil Kajakaški dan na Špici. Dopoldne bo tekma za slovenski pokal za mlajše kategorije. Ob 17.00 bo državno prvenstvo v sprintu in slovenski pokal v slalomu za člane.

Finalne vožnje se bodo začele pred mrakom. Na progah bodo tudi Peter Kauzer, Benjamin Savšek, Luka Božič, Nejc Žnidarčič, Eva Terčelj in seveda Celjan Martin Srabotnik, ki je že znal prekrizati račune šampionu Kauzerju. Predsednik kluba Dušan Konda in njegovi marljivi sodelavci se trudijo, da bo prireditev kot vselej na visoki ravni.

Vaša napoved?

Mislím, da še nikjer ni bilo treh tekem v enem dnevu. Mlajši kajakaši se bodo predstavili ob enajstih. Popoldne bodo najprej kvalifikacije državnega prvenstva za sprinterje, tako v posamični kot ekipni konkurenci. Sledile bodo kvalifikacije kajakašev in kanuistov v slalomu. Da bo dela s prestavljanjem vrat čim manj, bodo slednji ob 21.15 začeli finalne vožnje. Finale sprinta, kjer bomo dobili državne prvake, bo pod žarometi. Tekmovali bodo Nejc Žnidarčič, Blaž Cof, Anže Urancar, Simon Oven ... To so vrhunski tekmovalci, morda bo kdo dobil občutek, da gre za svetovni pokal.

Tokrat je vode dovolj, a vreme malce nagaja.

Je skoraj aprilsko, a ni mrzlo, vsaj 25 stopinj bo temperatura zraka. Naj vas manjše plohe ne preženejo. Koncerta tokrat ne bo. Ljudi bi bilo namreč preveč glede na predpise. Obiskovalci se bodo zvrstili čez celoten dan. Ne bomo jih štelí, toda vem, da jih bo v določenem trenutku 500. Več ne ...

DŠ

Kajakaši in kanuisti na divjih vodah so zaradi pandemije dokončno ostali brez tekem svetovnega pokala v letu 2020. Glavni razlog so ovire pri potovanjih za udeležence. Zaenkrat od večjih tekmovanj v koledarju še vedno ostaja evropsko prvenstvo, ki naj bi bilo med 18. in 20. septembrom v Pragi.

sport@nt-rc.si

Desno je predsednik kluba Izidor Krivec, levo direktor Jure Cvetko.

Ob trenerki Miši Marinček (desno) je Ines Kaltak, ki je že igrala za »mesninke«. Izkušena zunanja napadalka je Izolanka, ki že dolgo let živi v Celju.

CC CINKARNA www.cinkarna.si

Cuprablau Z 35 WP

Cuprablau Z 35 WP se uporablja kot preventivni kontaktni fungicid za zatiranje glivičnih in bakterijskih bolezni.

AGRO NASVETI
051 367 008 (Vili Kurnik)
031 504 512 (Nande Osojnik)

Nova Toyota PROACE CITY in PROACE CITY VERSO

Novi PROACE CITY ima vse, kar lahko pričakujete od Toyotinega enoprostorca.

PREDNOSTI TOYOTINIHIH GOSPODARSKIH VOZIL

- 5 letno jamstvo brez omejitve kilometrov in brez dodatnega doplačila.
- Serijsko vgrajeni asistenčni sistemi – **Toyota Safety Sense®**.
- Podaljšan servisni interval (Proace, Proace City).
- Investicijska olajšava.
- Ugodni pogoji financiranja.

FRI MOBIL
AVTOCENTER

AC FRI-MOBIL
Dečkova 43 / Celje / 03 425 60 80
toyota-frimobil.si

Poraba goriva; kombinirana vožnja 5,4-6l / 100km, emisije CO2 od 106-126 g/100km. Ogljikov dioksid je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zraka. Prispevajo zlasti k povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM10 in PM 2,5 ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna.

MOTORNA VOZILA

PRODAM

MOPED tomos 4, starejši tip, prodam za 850 EUR. Telefon 041 681-855. 521

STROJI

PRODAM

SAMONAKLADALKO Mengele LW 280, primereno za hribovit teren, brezhibno, prodam. Telefon 041 251-189. 499

KOSILNICO Batuje, dolžina kose 85 cm, prodam. Telefon 031 479-727. 61

RAZNO orodje, brusilni stroj, vrtni stroj in drugo, vse v kovčku in nerabljeno, prodam. Telefon (03) 5730-101. 510

ŠKROPILNICO na samokolnici z elektro motorjem, 70 m cevi, prodam za 120 EUR. Telefon (03) 5774-451, 031 265-277. 520

POSEST

PRODAM

ZAZIDALNO parcelo (nadomestna gradnja), vsi priključki, na lepi, sončni legi, lasten dovoz, bližina Rimskih Toplic, prodamo. Telefon 041 892-044. 467

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava po celotni Sloveniji. Vzreja nesnic Tibaot, telefon (02) 582-1401. n

TELICO simentalka, brejo 7 mesecev, okolica Laškega, prodam za 1.100 EUR. Telefon 031 803-448. 498

KOZLA, burska pasma, starega šest mesecev, prodamo. Telefon 031 235-529. 512

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER

TELICE, POČIVALŠKOVE KRALJICE!

Kako so telice postale zaščitni znak Zdravka Počivalška; na obisku na kmetiji gospodarskega ministra v Olimju

INTERVJU ANITA ŠUMER Ko začneš jesti kruh z drožmi, poti nazaj več ni

INTERVJU ALENKA BRATUŠEK Šarec je namesto sodelovanja izbral uničevanje

IZ NOVE ŠTEVILKE

REPORTAŽA
Na obisku na kmetiji gospodarskega ministra Počivalška v Olimju

INTERVJU
Alenka Bratušek: Šarec je namesto sodelovanja izbral uničevanje

DOSJE
Udba in akcija Sever: šokantna razkritja v novi knjigi Igorja Omerze

INTERVJU
Anita Šumer: Ko začneš jesti kruh z drožmi, poti nazaj več ni

AVTO STEKLO CENTER
Ipavčeva 21, 3000 Celje
www.novomat.si
Tel.: 03 428 62 91

TELICO simentalka, pašno, težko 480 kg, staro 20 mesecev, primerno za pripust, prodam 700 EUR. Telefon 041 914-286. 513

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje
vedno z menoj!

CC CINKARNA www.cinkarna.si

Pepelin WG

Sredstvo **Pepelin WG** se uporablja kot akaricid in preventivni-kontaktni fungicid na vinski trti, pečkarijih, koščičarjih, ozimnih in jarih žitih, bučnicah, plodovkah, hmelju, vrtnicah, grahu in na okrasnih rastlinah.

Trsna kodravost ali akarinoza (Phylloxera vitis)

Hmeljeva pepelovka (Sphaerotheca humuli)

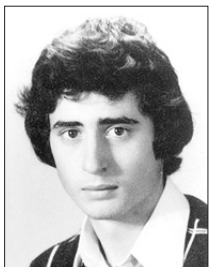
Oidij vinske trte (Uncinula necator)

Pepelasta plesen jablan (Podosphaera leucotricha)

AGRO NASVETI
051 367 008 (Vili Kurnik)
031 504 512 (Nande Osojnik)

V SPOMIN

Komu pišem te besede,
komu mar solza je, bolečin,
čemu želje, upanje in vera,
ko nazaj ne vrne vaju nihče,
moja najdražja,

sine

VITKO
VITANC

(22. 10. 1960 – 18. 6. 1982)

in soprog

FRANCI
VITANC

(7. 12. 1919 – 25. 9. 2010)

Topla in globoka zahvala vsem, ki jima posvetite trenutek spomina, še posebej RD Celje za vsakoletno izvedbo memorijala Francija Vitanca.

Življenje je omejeno, ljubezen in spomin sta neskončna.

Večno vajina: mami in soproga

492

TELIČKO križanko limuzin/simentalka, staro dva meseca in pol, prodam. Telefon 031 840-282. 375

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice, kupim. Plačilo takoj + DDV. Telefon 041 653-286. Š 60

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

TELIČKO, staro približno 6 mesecev, kupim. Telefon 070 708-950. 501

KMETIJSKI
PRIDELKI

PRODAM

MEŠANO belo ali sortno vino prodam. Telefon 041 902-023. 485

SUHE domače salame iz svinjskega mesa, brez aditivov, prodam. Telefon 041 520-588. 503

LUŠČENO koruzo, naravno sušeno, prodam. Telefon 041 916-939. 515

VINO, belo, rdeče, modra frankinja, prodam. Možna dostava, ugodna cena. Telefon 041 382-735. p

JEČMENOVO slamo z njive prodam. Telefon (03) 5461-764, zvečer. 517

KUPIM

NEŠKROPLJENE, ročno obrane kamilice (tekega leta), suhe ali sveže, kupim. Telefon 041 758-084, 040 344-182. 505

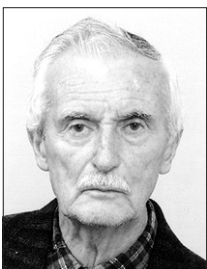
OSTALO

PRODAM

SUHA bukova drva, na paleti dolžine 25, 33 in 50 cm, z dostavo, prodam. Telefon 041 252-132. p

VINO, jurka in sivi pinot in telico simentalko, brejo, težko 750 kg, prodam. Telefon 070 818-005. 491

NISSAN note 1,4 bencin, registriran, letnik 5/2013, prevoženih 110.500 km, lepo ohranjen in tegolo Premium, kvadratne oblike, zeleno, 220 m², novo, skladiščeno, prodam. Telefon 070 190-371. 506

Kako je hiša strašno prazna,
odkar tebe v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
zdaj otožna se nam zdi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
našega dragega

VINKA OSTROŽNIKA

iz Celja
(11. 10. 1936 – 5. 6. 2020)

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso podporo v težkih trenutkih. Hvala vsem za izražena sožalja ter podarjeno cvetje in sveče.

Vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala.

Žalujemo: vsi njegovi

519

DRVA, kratko žagana, hrastova, z dostavo, prodam po ugodni ceni. Telefon 040 211-346. 522

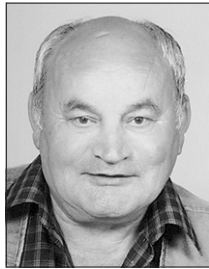
Potrebujemo **MONTERJA CENTRALNEGA OGREVANJA IN VODOVODNIH INSTALACIJ** za polni delovni čas. Zaželeno so delovne izkušnje. Kandidat naj za razgovor pokliče telefonsko številko **041 655-036**, vsak dan po 17. uri. Montaža centralne vodovodne in plinske instalacije Bojan Zagorčnik, s. p., Preserje 7a, Braslovče. n

KLINKER ploščice ugodno prodam zaradi selitve. Telefon 041 215-745. 514

TELETA, bikke simentalce, približno 100 kg težička in odlično sadno žganje, po 4 EUR/l, ugodno prodam. Telefon 041 510-303. 518

ZMENKI

UPOKOJENEC želi spoznati preprosto čustveno gospo, staro do 60 let. Telefon 041 392-978. 511

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi
dragega očeta, dedija in brata

VINKA
OBLAKA

(27. 2. 1946 – 4. 6. 2020)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje ter darovano cvetje in sveče. Zahvala je namenjena tudi gospodu župniku Stanku Gajšku in organistu Pavletu za lepo opravljen cerkveni obred.

Žalujemo: sinova Peter in Simon s Štefko ter vnuk Nejc in vnukinja Nina

504

RAZNO

IŠČEM žensko, staro do 50 let, za pomoč v gospodinjstvu in za čiščenje enosobnega stanovanja; v popoldanskem času, dvakrat tedensko. Telefon 040 773-929. 489

VDOVEC išče pomoč v gospodinjstvu in na vrtu. Telefon 031 687-043. 493

KROVSKO kleparska dela in popravila, barvanje fasad in napuščev v Celju in okolici. Telefon 031 879-739; www.kompletstori-tve.eu. p

Poroke

Celje
Poročila sta se: Mateja ZALOKAR iz Medloga in Matic TURNŠEK iz Zadolbrove.

Laško
Poročili so se: Mirjam GOLEŽ iz Slatine v Rožni dolini in Anel KARIČ iz Velenja, Vesna SIMONČIČ in Danilo SOTLAR, oba iz Radeč.

Žalec
Poročili so se: Barbara ZAVERŠNIK in Mitja TOPLAK, oba iz Kasaz, Suzana SEMIČ iz Žiri in Miha RIHTAR iz Ljubljane.

Velenje
Poročila sta se: Barbara SRNOVRŠNIK in Andrej ŠTRUC, oba iz Velenja.

Smrti

Celje
Umrli so: Marija KOTNIK s Polzele, 84 let, Franc KROFOLIČ iz Velenja, 82 let, Štefan GRAČNER iz Šentruperta, 54 let, Vinko OSTROŽNIK iz Celja, 84 let, Jožefa ŠUNKO iz Celja, 86 let, Breda ANTAUER iz Celja, 88 let, Marija VREČKO iz Celja, 77 let, Elica Elvira NERAT iz Celja, 86 let, Miran PREŠIČEK iz Celja, 62 let, Terezija VOUK s Polzele, 97 let, Ivan COKAN iz Dobrne, 66 let, Martin ŠMERC iz Celja, 78 let, Marija GOLEŠ iz Celja, 82 let.

Laško
Umrli so: Mihaela PAPIČ iz Laškega, 70 let, Jožef GRAH z Malega Vrha, 93 let, Elizabeta HRASTNIK iz Strmce, 86 let, Ivan LIPOVŠEK iz Širja, 94 let.

Žalec
Umrli so: Suzana PETEK iz Velenja, 55 let, Barbara RAMŠAK iz Petrovc, 70 let, Anton HAJNŠEK iz Pariželj, 73 let.

Velenje
Umrli sta: Vili NAVODNIK iz Šoštanja, 73 let, Paula VENEK iz Rečice ob Paki, 96 let.

radio celje

**VESELE NOGICE
TEČEJO ...**

tecite tudi VI!

v nedeljo, 21. junija, ob 16. uri
v Laškem

Tekli bomo na 800 in na 3.500 metrov.

Več na spletni strani www.drustvo-veselenogice.si in na telefonskih številkah 041/610-284 ali 070/342-112.

Prijave na spletni strani ali na dan dogodka med 16. in 17. uro

Kaj bomo delali?

- tekli
- zabavali
- družili
- ustvarjali
- delili nagrade
- UŽIVALI.

Donirajte nam lahko tudi s poslanim sms sporočilom **NOGICE** ali **NOGICES** na številko 1919.

Pogoji sodelovanja so objavljeni na spletni strani društva.

TEČITE ZASE IN ZA NAS.

MED TEDNOM
SAMRA
TELENOVELA
21.00

ARÉNA

V OMREŽJU VAŠEČA OPERATERJA: T-2 193, TELEMACH 129, EON 700, TELEKOM 688, A1 311

VEDEŽEVANJE, ASTROLOGIJA,
NUMEROLOGIJA, REIKI, FENG SHUI

www.astrocenter.si
090 77 77

2,19 €/min. iz omrežja Telemach, ceno iz drugih omrežij določajo drugi operaterji

NAJ VIŽA
narodnozabavna TV oddaja

Vsak četrtek ob 20.00
na programu
VTV - Vaše televizije

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

televizija celje

KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA
od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

SIOL
kanal 673

zanestljivo
amis
kanal 306

telemach
kanal 271

T2
kanal 152

Deklice so postale dame

Bepop Ladies se po 16 letih na radijske valove vračajo s prvo novo skladbo po glasbeni vrnitvi. Dekleta iz skupine vas vabijo, da jim pomagata širiti optimizem in pozitivno energijo. Pesem Daj se nasmej je dobila tudi videospot, ki je prvi po kar šestnajstih letih premora. Pesem Daj se nasmej so Bepop Ladies na Radiu Celje zapele tudi v živo ob spremljavi kitarista Jana Potrča.

Tanja in Boštjan sta v pogovoru z njimi izvedla marsikatero sočno dogodivščino z njihovih nastopov. Med drugim tudi, da so Tinkara, Alenka in Ana v Ljutomeru med policijsko kontrolo presenetile policista. Namesto da bi mu pokazale vozniške dokumente, so mu ponudile letak in ga povabile na enega svojih nastopov. Simpatično, ni kaj.

Janja Ulaga verjame v svoje življenje, glasbo in dobre ljudi

Janja Ulaga, radijska voditeljica, pevk in avtorica, je na Radiu Celje predstavila svojo prvo avtorsko pesem Nič ne zgodi se slučajno. Povedala je, da se za tem naslovom skriva njen pogled na življenje. Prepričana je, da naključij v življenju ni. Ko pogledaš nazaj, vidiš, da je imel vsak dogodek in vsak človek, ki ti je v življenju prekrizal pot, svoj namen. »Vse za nekaj je dobro, tudi če strašno boli, ko se razpršijo oblaki, ti sonce posije v oči.« je sporočilo pesmi, ki si ga lahko vsak predstavlja po svoje. Želi si, da bi vsak človek našel pot do sonca, kakorkoli si ga že predstavlja. Voditeljici Andreji Petrovič je prinesla sladko in kislo presenečenje. Čokolado za slajši dan in limono, da si iz nje naredi limonado. Janja se namreč strinja z znanim rekom: »Če ti življenje ponudi limone, si naredi limonado.« Verjamemo, da bo Janja svoj širok nasmeh in kakšen nov poletni hit kmalu spet prinesla s seboj na Radio Celje. TANJA SEME

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE				
90.6		95.1		95.9 100.3 MHz
Četrtek, 18. junij 5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:20 Naši očaki ; 10:00 Globalne novice; 10:05 Osmrtnice ; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 Kalejdoskop ; 12:00 Globalne novice; 12:20 Atlas narave ; 13:00 Poročila ; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 Kronika ; 17:30 Osmrtnice ; 18.20 Gospodarski utrip regije (ponovitev); 19:20 Kalejdoskop (ponovitev)		Petek, 19. junij 5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; 9:15 Milenium ; 10:00 Globalne novice; 10:05 Osmrtnice ; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; 11:20 Za zdravje ; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; 13:00 Poročila ; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 17:00 Kronika ; 17:30 Osmrtnice ; 18.20 Za zdravje (ponovitev); 19:20 Hiša glasbe (ponovitev)		Sobota, 20. junij 6:20 Milenium (ponovitev); 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; 10:05 Osmrtnice ; 11:00 Globalne novice; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; 14:00 Globalne novice; 14:20 Vitamin C ; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; 17:30 Osmrtnice ; 20:00 Nora sobota Nedelja, 21. junij 6:20 Naši očaki (ponovitev); 7:20 Luč sveti v temi ; 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; 10:05

metropol
ČETRTEK 19.30 Lara – drama PETEK 20.00 Lara – drama SOBOTA 17.00 Sune in Sune – mladinska komedija 20.00 Parazit – komična drama NEDELJA 20.00 Lara – drama TOREK 19.30 Dnevnik Diane Budisavljević – igrano-dokumentarna biografsko zgodovinska drama
KINO VELENJE
NEDELJA 16.00 Pat in Mat 4: Mojstra na delu – animirana komedija brez teksta 20.00 Visoka nota – glasbena romantična drama PONEDELJEK 20.00 Lara – drama Petkovi glasbeni filmi na Ploščadi ob Domu kulture PETEK 22.00 Pavarotti – biografski glasbeni dokumentarec; v primeru dežja odpade
Kulturne prireditve
ČETRTEK, 18. 6.
18.00 Muzej novejšje zgodovine Celje Za domovino z rockom naprej odprtje razstave o času, ko je bil rok še mlad, gost Zoran Predin s kitaro
19.00 Mestna plaža Celje Celjani Celjanom: Zeleni zvoki predstavitve audio-vizualnega projekta
19.00 Galerija Velenje Prestopanja/Crossing odprtje razstave grafičarke in scenografke Tine Mohorovič
19.00 Mestna galerija Šoštanj Tukaj, kjer sem odprtje razstave fotografije Tajde Lekše; v dogodku sodelujejo tolkalci šoštanjskega oddelka GS FKK Velenje
19.30 Gledališče Celje Nikolaj Vasiljevič Gogolj: Plašč abonma po posebnem razporedu in izven

PETEK, 19. 6.
12.00 Mestno jedro na Zvezdi Celjani Celjanom: projekt Save the future intermedijski projekt v nastajanju, izvaja Andreja Džakušič
17.00 Mestna knjižnica Velenje Dan knjižnice glasbeni vstop v poletje ob zvokih kitare Franja Juroviča in odličnem vokalu Urške Bider
19.30 Gledališče Celje Nikolaj Vasiljevič Gogolj: Plašč abonma po posebnem razporedu in izven
20.30 Špital za pr'jatlje Poletje pred poletjem: Mihael Lajlar bo izvajal rokavske zimzelene skladbe prvi koncert letošnje sezone
SOBOTA, 20. 6.
9.00 Umetniška četrt Celje Celjani Celjanom: Umetniška tržnica ustvarjanje na slikarskih platnih ter druženje s povablenci in mimoidočimi
9.00 Park šole za Hortikulturo in vizualne umetnosti Celje II. celoletna likovna kolonija Štirje letni časi 2020 – 3. del: Poletje in XXII. Poletni slikarski ex-tempore ustvarjanje slikarjev pod mentorskim vodstvom slikarja Tomaža Mlača
19.30 Glavni trg Celje Sandra Feketija z bandom koncert
21.00 Galerija Zgornji trg Šentjur Družina Jezernik iz Šentjurja odprtje slikarsko-keramične razstave
21.30 Atrij Savinove hiše Žalec Poletje v Žalcu: Ko klasika sreča tango! Inga Ulokina, violina, Ajda Stina Turek, vokal, koncert; vstop prost
NEDELJA, 21. 6.
11.00 Mestni park Celje Celjani Celjanom: Ambasador kulture ob zaključku šolskega leta zaključna prireditev

11.00 Pokrajinski muzej Celje, Stara grofija Kulturno-zgodovinska zbirka s Celjskim stropom javno vodstvo po razstavi
19.00 Špital za pr'jatlje Celje Vocal BK Studio & Pr'jatlji koncert ob zaključku šolskega leta
TOREK, 23. 6.
18.00 Amfiteater na Velenjski promenadi Kulturno društvo Medimurje Velenje večeri v amfiteatru

Poletna muzejska noč
ČETRTEK, 18. 6.
20.00 Galerija Velenje Poletna muzejska noč v galeriji ogled razstave Prestopanja/crossing Tine Mohorovič, predstavitev projekta Vzemi delček kulture, video projekcija Atropolis: Mesto umetnosti, koncert harfistke Naje Mohorič
SOBOTA, 20. 6.
10.00 Mestno središče na zvezdi Vsi ljudje mečemo enako senco postavitve instalacije
11.00 Likovni salon Celje Eszter Katalin: I hold you and you hold me video dela in instalacije
18.00 Mestno središče na zvezdi Celje – moja likovna ustvarjalnica mimoidoči se bodo lahko preizkusili v slikanju pod vodstvom izkušenih likovnih mentorjev
18.00 Galerija sodobne umetnosti Celje Od dvojnega prostora do Evrope, Conamare ogled razstave umetniških del iz stalne zbirke Centra sodobnih umetnosti
18.00 Stari grad Celje Prost vstop na grad med 18. in 21. uro
18.00 do 24.00 Pokrajinski muzej Celje Brezplačen ogled razstav v Knežjem dvoru in Stari grofiji

Osmrtnice; 11:00 Globalne novice; 11:20 Floradio (ponovitev); 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; **13:10 Čestitke in pozdravi**; 14:00 Globalne novice; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; **19:15 Sončni žarek (vsako drugo nedeljo v mesecu)**

Ponedeljek, 22. junij

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Športnih 30**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Floradio**; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00

Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Športnih 30 (ponovitev); 19:00 K| 17:30 **Osmrtnice**; 18.20 Po-udarjeno (ponovitev); 19:20 Vitamin C (ponovitev) |

Torek, 23. junij

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Zverinice iz regije**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Po-udarjeno**; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **12:20 Hiša glasbe**; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**;

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Vaš zakaj, naš zato**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Gospodarski utrip regije**; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **12:20 Mali O**; **13:00 Poročila**; 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika**; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Vaš zakaj, naš zato (ponovitev); 19:20 Zverinice iz regije (ponovitev)

GLEDALIŠČE CELJE

TEATER V LAPIDARIJU

24. 6. ob 20.00

LJUBI MOJ

25. 6. ob 20.00

VEČNI OTROK

lapidarij na Savinjskem nabrežju

OSREDNJA
Knjižnica Celje

V primeru slabega vremena bosta predstavi v Gledališču Celje.

sport@nt-rc.si

18.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Brezplačen ogled muzejskih razstav
18.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Oživitve ulice obrtnikov
18.00 do 23.00 Muzej usnjarstva na Slovenskem Šoštanj
Brezplačen ogled razstav, ob 19.00 javno vodstvo
18.00 do 24.00 Muzej na Velenjskem gradu
Brezplačen ogled razstav, ob 19.00 javno vodstvo
18.00 do 21.00 Fotoatelj in Galerija Pelikan Celje
Fotografiranje v steklenem ateljeju ter brezplačen ogled občasnih razstav
18.00 do 24.00 Grad Podsreda
Ogled stalnih in občasnih razstav, ogled grajskih prostorov ter sob in apartmajev gradu Podsreda, ob 21.30 letni kino pod grajskimi zvezdami
18.30 Mestno središče na zvezdi
BK Studio akustik koncert
19.00 Pokrajinski muzej Celje, Stara grofija
Čast in slava voden ogled občasne razstave; vstop prost
19.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Vodstvo po spominski sobi Stari pisker

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

20.00 do 24.00 Velenjski grad
Srednjeveški tabor Društva Vitezi Šaleški
21.00 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor
Municipium Claudium Celeia predstavitev knjige o rimski Celje; predstavila jo bosta avtorja dr. Maja Bausovac in dr. Jure Krajšek
21.00 do 23.00 Zunanje razstavišče Muzeja usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj
Domoznanski kino na prostem predvajanje filmov Toma Čonkaša

Praznik glasbe v Celju: Pod krošnjami dreves

NEDELJA 21. 6.

V zavetju gorskih javorjev – Savinjsko nabrežje

16.00 Trio O'Sat

17.00 Vesna Sauvage

18.00 Glasbena šola E-nota

19.00 Sumer vibes

Pri trdoživih platanah – Trg pred Mestnim kinom Metropol

18.00 Mihael Strniša in Sara Lešnik

19.00 Inga Ulokina in Ajda Stina Turek

20.00 Samantha Maya

Pri drevesnih starešinah – Mestni park Celje

11.00 Celjski godalni orkester

Pri največjem tulipanovcu – Razlagova ulica 21

17.00 Z balkonov na dvorišče

V senci kostanjev – Atrij Celjskega mladinskega centra

19.00 Ja, ne

20.00 Trio Kalijuga

Med razkuštranimi javorji – Glavni trg

10.00 Ela Oparenović, Zala Kotnik in Timon Povše Tašič

18.00 Komorne zasedbe Glasbene šole Celje

V primeru slabega vremena koncerti odpadejo.

PROST VSTOP

POLETNA MUZEJSKA NOČ

28. JUNIJ 2020

18.00 - 24.00

STARA GROFIJA

19.00 - ČAST IN SLAVA, voden ogled občasne razstave

19.30 - KONCERT Z MUZEJSKEGA BALKONA, violinistka Inga Ulokina z gosti

RAZSTAVE: Kulturno-zgodovinska razstava

Alma M. Karlin Poti

Azija me je povsem uročila

Čast in slava

KNEŽJI DVOR

21.00 - MUNICIPIUM CLAUDIUM CELEIA, predstavitev nove knjige

RAZSTAVE: Od šivanke do zvezd-prazgodovina

Grofje Celjski

Vitraci Aleksandra Sušnika

Kajakaški dan na Špici

Celje 20.6.2020

KAJAKKANUKLUB NIVO CELJE

11.00 slalom za slovenski pokal za mlajše kategorije

17.00 DP v sprintu in slovenski pokal v slalomu za člane

20.00 finalne vožnje

OBKOVANJE WWW.ENTER.SI

WWW.KKIT-NIVO.COM

Ostale prireditve

ČETRTEK, 18. 6.

16.30 Pri kipu splavarja

Urbani sprehod Jane's Walk

hoja kot raba zelenih površin; sprehod bo v vsakem vremenu

18.00 Celjski mladinski center

Open mic – odprti mikrofoni

vabljeni mladi pevci in pevke

SOBOTA, 20. 6.

10.30 Pokrajinski muzej Celje, Stara grofija

Čast in slava

otroška ustvarjalnica, namenjena otrokom od 5. leta starosti

NEDELJA, 21. 6.

8.00 Eko muzej Žalec

Kolesarjenje po Spodnji Savinjski dolini

Dobrodelne prireditve

SOBOTA, 20. 6.

9.30 Mestno središče na zvezdi in Prešernova ulica Celje

7. dobrodelna tržnica združenih klubov rotary, lions ter njihovih

podmladkov, društvo Enostavno pomagam ... izkupiček bo namenjen otrokom za počitniške dejavnosti

PONEDELJEK, 22. 6.

11.00 Ploščad pred Osrednjo knjižnico Celje

Dobrodelna predaja punčk v posvojitev za glasbeno popestritev bo poskrbela Nuša Ofentavšek, s klavirsko spremljavo Tadeja Grušovnjaka

Občasne razstave

Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor: razstava Nine Sovdat, prof. dr. Srečko Brodar, pionir slovenskega paleolitika, do konca leta 2020, razstava Vitraci avtorja Aleksandra Sušnika; do sredine oktobra 2020

Pokrajinski muzej Celje, Stara grofija: razstava ob 130-letnici Alme M. Karlin, Azija me je povsem uročila; do 31. 8., razstava Čast in slava – Odlikovanja, medalje, znaki in značke iz zbirk Pokrajinskega muzeja Celje, avtorja mag. Damirja Žeriča; do oktobra 2020

Galerija Kvartirna hiša Celje: slikarska razstava Prehajanje akademskega slikarja Andreja Pavliča; do 30. 6.

Krekov trg Celje: Poklon Celju, razstava modnih fotografij Barbare Repinšek; do 30. 6.

novi tednik

Vedno z menoj!

Podjetje NT&RC, d.o.o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost

Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,

telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktor: Drago Slameršak

Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5 % davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: mag. Marjetka Raušl Lesjak

E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Tanja Seme

E-mail: radio@nt-rc.si, v studiu: info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Robert Gorjanc, Janja Intihar, Brane Jeranko, Lea Komerički Kotnik, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolnini, Dean Šuster, Luka Žerjav

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Telefon: (03) 42 25 100

Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511

Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171

E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 11,37 EUR (4 izvod) oz. 14,21 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 307,20 EUR. Stevilka transakcijskega računa pri Abanki d.d. Ljubljana: SI56 0510 0801 5262 360. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, e-pošta: oglasi@nt-rc.si

(Za)pisan čas

Foto: Andraž Purg - GrupA

Nekateri ostanemo otroci vse življenje.

Foto: SHERPA

Lov na svetilko skrivnosti str. 34-35

Foto: Zavod za turizem Šaleške doline

Zbirka Brinečevega Franca str. 30-31

V Libojah nastaja adrenalinski park str. 32-33

Vstop prost na temo dezinfekcije str. 36-37

Od bojnega načrta do bolnišnične utrdbe

»Odločitve v bolnišnici so bile odvisne od stroke«

»Stanje je resno,« so bile besede strokovnega direktorja Splošne bolnišnice Celje Franca Vindišarja, ko smo se z njim pogovarjali sredi februarja. Takrat so v bolnišnici že usposabljali zaposlene za delo s covid bolniki, imeli predavanja o zaščiti in zdravniški oskrbi bolnikov, ki si jih je tudi na spletu ogledalo več kot osem tisoč zaposlenih v zdravstvu. Imeli so »bojni plan«. Danes, ko epidemije ni, a so ostale posledice po vsem svetu, ne samo pri nas, je jasno: celjska bolnišnica je bila na novi koronavirus na področju organizacije dela v tem zdravstvenem velikanu pripravljena skoraj najbolje v primerjavi z ostalimi bolnišnicami. Grenak priokus ostaja zaradi različnih podatkov o ventilatorjih in tako imenovanih vložnih listov. A Vindišar jasno poudarja, da je šlo za politično-medijski pogrom. »Bolnišnica je svojo nalogo v epidemiji dobro opravila,« dodaja.

SIMONA ŠOLINIČ

»Pravočasno smo prepoznali, da je ključno usposabljanje zaposlenih, da jih moramo poučiti o tem, kaj je ta okužba in kako zaščititi sebe ter bolnike pred njo. Vedeli smo, da je pomen osebne varovalne opreme izjemen. Takoj smo uvedli tudi posebne ukrepe o izdaji varovalne opreme. Nekaj je je bolnišnica nabavila sama, nekaj smo je dobili od državnih blagovnih rezerv. Ves čas smo jasno zahtevali, naj stroka uporablja varovalno opremo z ustreznimi certifikati, če certifikatov ni bilo, smo jo zavrnil. Dobro smo se odzvali pri organizaciji dela v celotni regiji, saj smo vedeli, da bolnišnica sama ne more biti edina nosilka tega bremena, zato smo se povezali s šestimi zdravstvenimi domovi in vzpostavili enotno točko vstopa. In moram se zahvaliti vsem zdravstvenim domovom, da smo tako sodelovali. Tudi danes zagotavljamo dnevno osemurno covid ambulantno ravno na podlagi sodelovanja bolnišnice in zdravstvenih domov. To je nekaj novega.«

ga. Še nikoli se ni zgodilo, da bi bili tako združeni v borbi proti virusu. Hitro smo spoznali, da moramo bolnišnico v takšnih razmerah voditi drugače. V prvem obdobju je priprave kar nekaj tednov skupaj s strokovnim vodstvom vodila bolnišnična služba za obvladovanje in preprečevanje bolnišničnih okužb. Dajala je tudi navodila, s katerimi so bili seznanjeni vsi zaposleni. Nato smo vodenje sredi marca organizirali s tako imenovano poveljniško bolnišnično skupino. Ves čas nas je bilo strah, da bi prišlo do vdora okuženih v čisti del bolnišnice.

Celjska bolnišnica je ena redkih, kjer se to ni zgodilo ...

... tudi zato, ker smo takoj vzpostavili epidemiološke triaže. 6. marca smo bolnišnico zaprli, omogočili vhod le pod strogimi varnostnimi ukrepi. Bolnišnica je postala utrdba. In takšen strog ukrep se je pokazal za učinkovitega. To je treba obdržati še naprej in tu ne smemo popustiti. Predstavljajte si, da se vdor okužene osebe zgodil na kirurškem oddelku. To bi pomenilo težave za celotno ekipo zdravstvenega osebja in za ostale bolnike. Z učinkovito organizacijo, nadzori in osveščenostjo ljudi smo dosegli ta skupen dober rezultat.

Prvič v zgodovini se je zgodilo, da je Celje imelo »dve« bolnišnici.

Tako je. Bolnišnica je imela dva vzporedna tira: čisti in covid del. Ta dvotirnost se je pojavila na območju urgence, oddelkov in intenzive. Bolnišnica je poskrbela tudi za okolico in socialnovarstvene zavode. V prvem obdobju smo imeli pripravljenih 11 bolniških postelj in nič intenzivnih. V drugem

obdobju 35 bolniških postelj in 11 intenzivnih. V epidemiji smo aktivirali drugo fazo, organizacijsko, kadrovsko in prostorsko pa je bila pripravljena tudi tretja, v kateri bi imeli 130 bolniških postelj in 31 intenzivnih ...

So bile slednje pripravljene tudi v srednji zdravstveni šoli?

Ne, tam je bila za najhujši scenarij dogovorjena še ureditev sto dodatnih bolniških postelj v telovadnici. Pri intenzivi je treba vedeti, da ni toliko pomembno število respiratorjev, ampak koliko je ljudi, ki znajo z njimi delati. Treba je vedeti, da so bili v bolnišnici ves čas tudi ostali bolniki, ki so potrebovali hospitalizacijo. Poleg covid bolnikov so tudi ti bolniki zaradi epidemije »plačali« svoj davek.

Večkrat smo poročali, da so mnogi po hudih zdravstvenih stanjih v bolnišnico med epidemijo prišli prepozno, ker so se bali okužb. Govorite o tem?

Da. Poznam štiri takšne primere. Ves čas smo opozarjali javnost, da bolnišnica dela in da naj ljudje z nujnimi zdravstvenimi stanji ne čakajo. Vse nujne primere smo ves čas obravnavali v urgentnem centru.

Omenili ste dobro sodelovanje z zdravstvenimi domovi. V preteklih letih ni bilo ravno tako. Tudi pri uvajanju novega urgentnega centra pred leti ste bili v določenih točkah vsak na svoji strani. Ste zdaj te »stene« med primarnim in sekundarnim zdravstvom podrl?

V Ljubljani je bila na primer infekcijska klinika dobro organizirana, ampak ne skupaj s primarno ravni. Pri nas je bila ta povezanost velika. V začetku je bilo kar veliko izzivov. Delo v urgentnem centru je zanimivo, saj je na voljo celotna diagnostika, omogočene so neposredne konzultacije. Pri kolegih s primarne ravni je to

»Moram se zahvaliti vsem zdravstvenim domovom, da smo tako sodelovali. Tudi danes zagotavljamo dnevno osemurno covid ambulantno ravno na podlagi sodelovanja bolnišnice in zdravstvenih domov. To je nekaj novega. Še nikoli se ni zgodilo, da bi bili tako združeni v borbi proti virusu.«

morda povzročalo nekaj strahu. Smo pa v tednih, ko se je vse to dogajalo, uspeli vzpostaviti sodelovanje. Mislim, da bo ta epidemija eden od kolesčkov, ki bo to sodelovanje premaknil še naprej. To smo opazili na obeh straneh.

Celjsko bolnišnico so mediji in politika omenjali najprej zaradi domnevno spornih ventilatorjev, nato zaradi t. i. vložnih listov. Ne bova pogrevala. A me zanima, ali se vam zdi, da so se politične igrice odvijale na plečih zdravnikov?

Najprej bi rad poudaril, da mi je žal, da je do vsega tega prišlo. V poveljniški skupini naše bolnišnice nas je bilo sedem zdravnikov, medicinska sestra in poslovna direktorica. Potem veste, da je bila teža odločitev v Celju na stroki. Mi smo se pogovarjali, kakšne in koliko zmogljivosti potrebujemo, da bomo situacijo obvladali. Ocenili smo, da potrebujemo 20 dodatnih ventilatorjev, in postopek za nabavo teh ventilatorjev je bolnišnica sprožila sama. Ko se je vključila politika, je prišlo do spremembe pri načinu dobave. Kdaj smo vskočili na »vlak države«, ne vem. Do zadnje ure nismo vedeli, kdaj bomo aparate prejeli. To opremo smo potrebovali, a s tem, kje jo dobiti in kako, se stroka ni ukvarjala.

Ste te dobavljene ventilatorje potem uporabljali ali ne? Nihče tega jasno ni izpostavil.

Dobili smo jih 20. Teh 20 Siriusmed R30 ventilatorjev je ob dobavi imelo potrebne dodatke, potrošni material (filtre in cevi) smo v bolnišnici imeli. Zaradi porasta obolelih smo se znašli v situaciji, ko sta bili obe intenzivni enoti, tako kirurška in internistična, polni. Vsaka ima 11 po-

»Uporaba ventilatorjev pri starejših pacientih s pridruženimi kroničnimi obolenji v terminalni fazi mora biti zelo premišljena, saj sicer lahko povzroči nepotrebno dodatno trpljenje. Smrt mora biti dostojna, o tem se premalo pogovarjamo. In upam, da ves ta pogrom ne bo povzročil, da bo Slovenija ponovno zamaknila ureditev paliativnega sistema.«

stelj. Internistično enoto smo zato spremenili v covid enoto, ostale bolnike smo premestili. In te respiratorje smo uporabljali na ostalih, ne pa na covid bolnikih. Ko govorimo o medicinski opre- mi, bi morali biti vsi postopki o tem, koliko in kakšno opremo kdo potrebuje, vezani na stroko. V ta del ne želim, da se kdo vmešava. Postopek nabave, nakup ali najem pa s stroko nimajo nič.

Če bi bil v Sloveniji urejen sistem paliative, ki ga država vsa ta leta postavlja na stranski tir, bi potem ti »vložni listi« bili sporni?

Če bi bila paliativa urejena tako, kot je drugje, potem bi vsi oskrbovanci domov imeli takšne obrazce vnaprej pripravljene. V zgodbo Šmarja pri Jelšah se je celjska bolnišnica vključila 21. marca, ko sem dobil klic zdravnice iz Šmarja, naj pomagamo. Takrat je bilo tam dokazano okuže- nih že 14 oseb, zbolelo je tudi nekaj zaposlenih. Domski zdravnik je zbolel, tako da je njegovo vlogo prevzela nadomestna zdravnica iz ZD Šmarje pri Jelšah, ki je tudi kasneje, v celotnem obdobju epidemije, v tem domu opravila izje- mno delo. Pomoč DSO Šmarje pri Jelšah je bila naša moralna in etična dolžnost! V samo nekaj urah smo aktivirali posebno ekipo, jo opremili s pravo zaščitno opremo, saj ustrezne opreme v domu sploh niso imeli, in jo napotili v dom. Nato smo načrtovali, kako pomagati naprej. 25. marca je bilo v domu okuženih že 34 ljudi! Takrat smo sklenili, da bomo naredili oceno, kaj to predsta- vlja za bolnišnico, in pripravili zmogljivosti za oskrbovance. Z bolnišnično etično komisijo smo pripravili obrazec kot konziliarno medicinsko mnenje in dva specialista napotili v Šmarje pri Jelšah, da sta z zdravnico in medicinsko sestro ocenila, ali gre za oskrbovance, ki bi jim bolni- šnična oskrba pomagala ali ne.

Ta obrazec je ta »vložni list«?

To je bil obrazec naše bolnišnice, ki je bil upora- bljen 27. marca, mimogrede, takrat je bilo v domu že 54 okuženih. Tudi zaposleni. Tisti dan, ko smo mi delo opravili, je tudi ministrstvo poslalo svoj obrazec. Ampak mi smo svoje delo že opravili, saj so nas pozivali, naj ne čakamo, treba je po- magati. Problematično je bilo torej to, da se je to sploh naredilo. Obrazca sta enaka, le pri našem je bilo nemogoče o tem glede na situacijo seznaniti svojce oskrbovancev. Smo pa bili v dogovoru z domsko zdravnico, da je v stikih s svojci, če bi

se zdravstveno stanje oskrbovancev spremenilo do te mere, da je potreben razmislek o hospitalni obravnavi. In da, če bi imeli v Sloveniji urejeno paliativo kot v vsaki normalno razviti družbi, bi bil tak obrazec popolnoma normalna stvar.

Ampak vsi so vedeli, da so starejši najran- ljivejši. Pravite, da so vas iz doma klicali 21. marca, da niso imeli niti ustrezne zaščitne opreme. Ali je država prepozno odzvala s skrbjo za zaščito starejših?

Ne vem. Težko rečem. Na enem od strokovnih srečanj je bila izpostavljena podobna zadeva z obrazci v Metliki, kjer so prav tako imeli okužbo v domu ostarelih, ampak to ni bilo problema- tično. Morate razumeti, da smo morali oceniti, kakšna je situacija na terenu. Ob tem pa še in- formacija, da je bil 21. marca, torej na dan prve- ga klica zdravnice iz Šmarja pri Jelšah, oboleli oskrbovanelec DSO Šmarje pri Jelšah že pripeljan v bolnišnico. Bolijo samo navedbe, da oskrbo- vancev nismo želeli sprejemati, kar ne drži. Mi smo sprejemali vse napotene bolnike in poskrbeli zanje. Na žalost jih je 15 umrlo v bolnišnici, 23 v domu. Ampak tudi v domu so imeli zdravniško oskrbo. Specifičnega zdravljenja za covid-19 pa ni. Zdravljenje je v bistvu simptomatsko. Bolnik, če potrebuje kisik, ga dobi skozi masko, kateter, nato sledita intubacija in ventilator. Vemo pa, kaj kažejo podatki iz tujine.

Da respiratorji niso vedno prava izbira?

Uporaba ventilatorjev pri starejših bolnikih s pridruženimi kroničnimi obolenji v terminalni fazi mora biti zelo premišljena, saj sicer lahko povzroči nepotrebno dodatno trpljenje. Smrt mora biti dostojna, o tem se premalo pogovarja- mo. In upam, da ves ta pogrom ne bo povzročil, da bo Slovenija ponovno zamaknila ureditev pa- liativnega sistema. Nujno potrebujemo takšne obrazce. Ob prihodu bolnikov želimo oceniti, kakšna bo oskrba. Imamo primere, ko ljudje ne želijo več agresivnega zdravljenja. In primer oskr-

»Ko govorimo o medicinski opre- mi, bi morali biti vsi po- stopki o tem, koliko in kakšno nabaviti, vezani na stroko. V ta del ne želim, da se kdo vmeša- va. Postopek nabave, nakup ali najem pa s stroko nimajo nič.«

bovanca enega od domov, ki se je z vezalko prive- zal za posteljo in dejal, da nikakor ne pusti, da ga odpeljejo v bolnišnico. Mi bomo za bolnike vse naredili. Jih tudi priključili na aparate, če bo to potrebno. Vse. Treba je upoštevati, da mora biti smrt dostojna. In da to nekdo izkoristi, je podlo.

Vsi se bojijo drugega vala. Obstajajo pro- jekcije, kaj nas čaka?

Na to vprašanje nihče ne pozna odgovora. Lahko se zgodi, da bo drugi val blag ali da bo trikrat obsežnejši. Oboje je možno. Trenutno nam kaže izjemno dobro. Dnevno se sicer pojavljajo okužbe, ampak skrbi nas predvsem obdobje, ko bi se ponovni večji izbruh okužb združil s pojavom gripe. Veste, da v Celju vsako leto omejujemo obiske zaradi gripe, ampak če se časovno združita ti dve okužbi,

bo hudo. Praktično ju je nemogoče klinično razlikovati, ampak le z mikrobiološko anali- zo. Če bi se okužbe takrat začele širiti znotraj bolnišnice, je lahko zelo neugodno.

»Plan B« je ponovno zaprtje bolnišnice?

V bolnišnici imamo še vedno pet postelj za co- vid bolnike oziroma za tiste, pri katerih obstaja sum okužbe. Imamo tudi možnost, da ponovno povečamo število postelj. Obstaja načrt reorga- nizacije, ki jo lahko ponovno izvedemo v nekaj dneh. Na drugi strani bi to za ostale bolnike pomenilo, da spet ne bi bili obravnavani.

In sva pri čakalnih dobah. Se bodo zelo podaljšale?

Bolnišnica je ves čas delala. Opravili smo vse nujne preglede, po prvih nekaj dneh epidemije je število nujnih primerov v urgentnem centru upadlo za polovico. Obravnavali smo vse bolnike s stopnjo napotnice zelo hitro. Bolnike z napo- tno stopnjo hitro in redno smo začeli ponovno obravnavati po 20. aprilu. V času epidemije tudi ni bilo veliko novih napotitev, saj so tudi primarni zdravniki obravnavali manj bolnikov, svetovali po telefonu ali so ljudi napotili v urgentni center. Ostal je del storitev, kjer se bodo čakalne vrste podaljšale. Tako smo samo denimo na podro- čju ortopedije delo 15. marca morali popolnoma ustaviti. Da, čakalne dobe se bodo podaljšale, saj smo delali v spremenjenih pogojih, a tudi zdaj so varnostni pogoji takšni, da ne moremo obra- navati enakega števila bolnikov v enoti kot pred

»Dnevno se pojavljajo okužbe, ampak skrbi nas predvsem obdobje, ko bi se lahko ponovni večji izbruh obolenj covid-19 združil s pojavom gripe. Praktično ju je nemogoče klinično razlikovati, ampak le z mikrobiološko analizo. Če bi se okužbe takrat začele širiti znotraj bolnišnice, je lahko zelo neugodno.«

epidemijo. Če smo na primer v maksilofacialni ambulanti dnevno sprejeli 12 ali 14 bolnikov, je danes to število 8 ali 9. Področje maksilofacialne medicine pa je glede tveganja za prenos okužbe najbolj na udaru. Gre za poseg v ustno votlino. In če je virus kje, je tam. Podobna situacija je na področju ORL dejavnosti.

Bolnišnica zdaj kaže drugo sliko. Slišim tudi izjave v smislu, »ko bi vedno bilo tako«, ker ni gneče ...

Vzpostavljen je red. Včasih sem prišel v službo ob 6.30 in ljudje so čakali pred am- bulanto, a so vedeli, da bom tja prišel šele ob 8.30. Ampak prišli so dve uri prej.

»Umetno« ustvarjanje gneče brez potrebe?

Tako je. Zdaj ko lahko v bolnišnico vstopijo le 15 minut pred pregledom in zraven ni še pet spremljevalcev, ki bi šli potem na kavico v bolni- šnico, je gneče manj. Vsi vedo, kdaj morajo priti.

Torej se morajo ljudje po epidemiji nau- čiti reda. Zdravniki ...

... se moramo na to privaditi. Nekateri zdrav- niki radi delajo hitro, nekateri počasneje. Marsi- kateri zdravnik ima zdaj več časa za to, da se z bolnikom pogovori. Seveda smo morali organi- zirati delo še popoldne in ob sobotah. To vse na dolgi rok pomeni dražjo obravnavo. Nadurno delo je treba priznati in to za bolnišnico pomeni dodaten strošek. Tretja stvar je, da so zdravniki

in ostalo medicinsko osebje spoznali predno- sti informatizacije. Da lahko komu pomagaš tudi tako, da bolnik zaradi tega ne prihaja v bol- nišnico in fizično prinese izvidov. Marsikdo je spoznal dobro stvar e-posveta.

Varnostniki bodo še vedno ob vhodu, do- kler se vsi ne naučimo reda?

Dokler bo grožnja z virusom, bomo imeli nadzor. Upam, da se bodo bolniki in zdravniki tega navadili – da je to mogoče. Zakaj bi imeli v čakalnici 20 stolov? Lahko jih imamo pol manj. Tudi zdravniki imamo potem več časa za bolnike. Poglejte, normative, za katere smo se zdravniki borili, smo v izrednih razmerah uvedli takoj. Predvsem informatizacija bo pozitivna stran te epidemije. Nekateri bolnike bomo lahko obdelali na daljavo, dobro se razvija telemedicina, pred- vsem na področju kroničnih bolnikov. Kolegi iz Ljubljane so nam predstavili rešitve, ko na pri- mer ljudje sami opravijo določene meritve doma, sistem jih avtomatsko pošlje v bolnišnico in če so določena odstopanja, se stroka odzove takoj. V bolnišnici obstaja vedno tveganje različnih okužb. Zakaj bi torej tvegali? Doma se ljudje po- čutijo varno, rezultati so realnejši. Če imajo ob- čutek, da je na drugi strani računalnika nekdo, ki pogleda njihove izvide in nanje strokovno odgo- vori, je to bolj varno, kot pa, če takega sistema ni.

Epidemija nas je torej vendarle nekaj nauči- la. In zdaj vsi čakamo samo še na cepivo proti covidu-19? Prvi nestrpno, drugi s strahom.

Cepivo je zagotovo končna rešitev. Mora pa biti varno in učinkovito. Varo pomeni, da pri nobeni starostni skupini ne povzroča stranskih učinkov. Vemo, da je bil v preteklo- sti davek stranskih učinkov določenih cepiv večji, kot so bili pozitivni učinki. Učinkovitost pomeni, da je človek pred okužbo določeno obdobje varen. In da če pride v stik z oku- ženim, ne bo zbolel ali bo zbolel v manjši meri. Tudi proti gripi se cepimo, ampak lahko zbolimo. Vendar so simptomi blažji in okužba povzroča manj težav. Da, cepivo je rešitev. Ko ga bomo dobili, se bomo, tako verjamem, z nostalgijo spominjali tega obdobja epidemije. In tega, da smo se dobro odzvali. Kajti čakanje na to, da bi bila v Sloveniji prekuženost 60- ali 70-odstotna, je nerealno.

Foto: Andraž Purg - Grupa

»Predvsem informatizacija bo pozitivna stran epidemije. Nekaterim bolnikom bomo lahko pomagali na daljavo, dobro se razvija telemedicina, predvsem na področju kroničnih bolnikov.«

Izšla je knjiga o pomenu žusemskih megalitov

Ko kamni prinašajo darove za ljudi

Kdor se povzpne na Žusem, bo opazil, da je pobočje posejano z velikimi kamni. Nekateri ljudje menijo, da so kamnite gmote mnogo več kot le to. Da gre za tako imenovane megalite, ki so jih tja s posebnim namenom postavili predniki. »Megaliti vabijo ljudi v svojo bližino. V tej bližini nam ponujajo štiri darove – čiščenje, zdravljenje, zaščito in uravnavanje notranjih duševnih procesov,« pravi psihologinja Andreja Križan Lipnik. Po številnih vzponih na vzpetino v bližini svojega doma je začutila klic, naj za ohranitev območja stori korak več. Svoje poglede in razmišljanja somišljenikov je strnila v knjigi Nove zgodbe Žusma.

TINA STRMČNIK

Andreja Križan Lipnik se je pred več kot 20 leti z družino preselila v Loko pri Žusmu, kjer sta z možem kupila v hišo. Od nekdaj je rada hodila v naravo. Vez se je še okrepila, ko se je poglobljala v pozitivno psihologijo, kjer je narava poudarjena kot vir za dobro življenje. Tako se je podrobneje spoznala tudi s hribom Žusem, kjer vodi veliko sprehajalnih poti, med drugim do Stolpa ljubezni ali do cerkve sv. Valentina.

Ob pogostih sprehodih po Žusmu je z enako naklonjenostjo, kot jo čuti do dreves in drugih rastlin, opazovala velike kamne. A se najprej ni ukvarjala z njihovim pomenom. Mislila si je, da je to bolj vprašanje za koga drugega kot za njeno psihološko stroko. Nato se je srečala z dognanji patra Karla Gržana, ki je v knjigi V znamenju Oriona pojasnil, da so kamni lahko mnogo več kot samo to. »Zanimalo me je, zakaj so megaliti tako pomembni, kaj o tem pravijo arheologija in druge vede. Dobivala sem informacije, da se z različnimi strokovnjaki o namenu in pomenu teh kamnov ne da kaj veliko pogovarjati.«

Gržan in njegovi somišljeniki po drugi strani verjamejo, da gre za postavitev, ki so jih nekoč postavili naši predniki v skladu s svojim doživetjem božanskega. »Z umeščanjem kamnov v prostor so si skušali

odgovoriti na osnovna bivanjska vprašanja, kdo smo, zakaj smo tukaj in podobno. S temi vprašanji v mislih so gradili svetišča.«

Hrib razsvetljenja

Novembra 2018 je doživela prelomni trenutek. Znanka, ki jo je poznala iz časa osnovne šole, jo je prosila za psihološko svetovanje. Ker ima Andreja Križan Lipnik izven službe ob štirih otrocih premalo časa za kaj takšnega, je znanko povabila, da se lahko pogovorita ob vzponu na Žusem. Takrat je na tej vzpetini namreč redno opazovala, kako vzide sonce, in spremljala njegovo gibanje. »Svetovanje moji znanki sem hitro zaključila, saj sem presodila, da nima kakšnega posebnega problema. Se je pa najino srečanje nato zanimivo obrnilo. Na koncu nisem več vedela, katera svetuje kateri in katera od naju se uči.« Takrat je začutila, da mora za območje, kamor se rada poda na sprehod, narediti nekaj več.

Znanka, ki jo je pisateljica v svojem knjižnem delu poimenovala kot Urška, je Andrejo Križan Lipnik opozorila, da se bo ravnoesje v prostoru porušilo, če bodo kamni prestavljeni ali uničeni. »V območju, kjer je že dolgo časa kamnolom, je ravnoesje že načeto. Čutila sem se nagovorjeno, da naredim kakšen korak za zaščito kamnov na zgornjem robu kamnoloma.« Okoli nje se je zbralo precej

somišljenikov. S prostovoljci so naredili popise kamnov na Žusmu in so zabeležili, kje so. »Veliki kamni so posejani po celotnem hribu in najbrž še širše, saj so nekatera območja težko dostopna. Popis kaže, da niso razmetani naključno, ampak so umeščeni po določenem redu. To pokaže zemljevid, ki je nastal s pomočjo aplikacije na telefonu.« Zemljevid bi sogovornica rada še dopolnila v dokončno celoto.

Na Žusem so začeli prihajati ljudje, ki se ukvarjajo z radiesteziijo, in začeli prinašati zanimive informacije. »Čudila sem se, da imajo različni ljudje o določenih območjih zelo

»Narava nam ponuja darove, s katerimi lahko postanemo imuni na marsikaj. V okviru pozitivne psihologije je prišlo do znanstveno podprtih trditev, da nas narava zdravi. Velikokrat zdravila iščemo povsod drugod, a sploh ne vemo, da jih imamo pred nosom.«

podobno mnenje. Kot pomembne so na primer označili enake točke. Vse njihove zgodbe so se začele zlagati kot kocke. Prišla sem do novih spoznanj, ki sem jih v knjigi želela zapisati za vse.«

Kamni vabijo v bližino

Kamni, ki so umeščeni na obrobna oz. zunanja mesta, človeku pomagajo pri čiščenju. Tisti, ki so umeščeni na notranja mesta, človeka zdravijo in ga ščitijo. Vendar se je treba čez hrib, ki ima po prepričanju radiestezistov podobno kot magnet tako pozitiven kot negativen pol, podati na pravi način, po točno določeni poti. Tako človek pride do zadnjega daru uravnovešenja oz. uravnoteženja. In kako bodo ljudje začutili darilo, ki naj bi ga na tem območju za nas pustili naši predniki? »Pomembno je priti v bližino kamnov, se jih dotikati, se med njimi sprehajati. Treba je

vzdrževati notranji mir, ki ga čutimo ob povezanosti z naravo. Gre za čuječe sprehajanje med omenjenimi točkami.«

Prizna, da je tudi sama dvomila v moč kamnov. Njeni dvomi so razblinili številni dogodki, ki so se zgodili v času, ko je pisala knjigo. Tako je na primer radiestezist Jože Munih ob najdenem čistilnem kamnu meril biopotencial tistih, ki so bili zraven. Ko so se za nekaj časa postavili na kamen, potem pa stopili z njega, je bil njihov izmerjen biopotencial bistveno nižji, kot sprva. Kamen čistilec namreč pobira energijski potencial človeka, pojasnjuje sogovor-

nica. Ko se sprehajaš med ostalimi kamni, se potencial spet napolni, in sicer mnogo bolj kot na začetku. »Sama sem zadržana, dokler stvari niso dokazane. Zagotovo vsega ne moremo dokazati le z znanstvenimi metodami, ampak tudi z opazovanjem ponavljajočih se dogodkov in lastnimi izkustvi. A lahko povem, da sem res občutila upad svoje energije in kdaj je moja energija znova postala osvežena.«

Kot energetski stroj

Za širšo prepoznavnost Žusma se močno trudijo domačini. Tamkajšnje turistično društvo na primer pripravlja Valentinov pohod in različne prireditve. Andreja Križan Lipnik se je s somišljeniki priključila društvu in dali so pobudo še za likovno kolonijo. So lahko tudi kamnite strukture dodaten magnet za obiskovalce? »Če drži, kar sem

napisala v knjigi, in bo morda kdaj vsaj del tega tudi znanstveno potrjeno, je za ljudi izredno dragoceno, da hodijo na ta hrib. Tudi če nam še dolgo ne bo jasno, zakaj pravzaprav gre, je že razgibano naravno okolje za marsikoga morda dovolj velika motivacija, da bo prišel pogledat te strukture.«

V preteklosti se je o Žusmu govorilo tudi v povezavi z zapletom med tamkajšnjim planinskim društvom in kamnolomom. Zaradi izkoriščanja kamnoloma je bil namreč na udaru del ene od planinskih poti proti Stolpu ljubezni. Andreja Križan Lipnik je pojasnila, da je omenjena pot vodila po tako imenovanem megalitskem robu. »Če bi podrl celoten del poti, bi bilo to z vidika rušenja ravnoesja območja zelo pereče. Kljub spremembam v prostoru del megalitskega roba sedaj še stoji.« Za to se je sogovornica s svojimi prizadevanji po ohranitvi območja pridružila planincem. »Rečeno je bilo, da megaliti in celoten hrib predstavljajo nekakšen energetski stroj, ki naj bi vplival na območje vse do Celjske kotline. Megaliti ustvarjajo nekakšno polje, ki so ga najbolje opisali naši predniki, staroverci. Če to danost tukaj imamo, bi bilo škoda, da jo uničimo, še preden jo spoznamo in začnemo uporabljati za namen, ki ga ima.«

Knjiga z naslovom Nove zgodbe Žusma po prepričanju avtorice bralce vabi, da si vzamejo to, kar nam narava nudi. »Narava nas krepi, poživlja in zdravi. To moramo obvarovati, ne pa uničiti in nato iskati umetne poti za preživetje.«

»Naravno okolje je s svojimi dražljaji najbolj primerno, da v nas spodbudi čuječnost – to pomeni, da smo v trenutku prisotni tukaj in zdaj. Ko čuječe stojimo v naravi brez vplivov sodobne tehnologije, smo deležni podobnih učinkov, kot jih imajo zdravila proti bolečinam in proti depresiji.«

Pri odstiranju pomena megalitov na Žusmu so svoj kamenček v mozaik dodali pater Karel Gržan, znanka Andreje Križan Lipnik, ki želi ostati anonimna in je v knjigi imenovana kot Urška, Franc Šturm, Jože Munih, Matej Gabrielle Dasko, Mirko Čander, Aleksandra Krumpak, Andreja Zupan, prostovoljci raziskovalci, prostovoljci popisovalci megalitov, Erna Ferjanič s skupino umetnikov, Simon Prosen, Milena Erbežnik Klanšek in še mnogo drugi.

O Žusmu je veliko stvari zapisal že Daniel Artiček. V približno letu se je v tem kraju zgodilo toliko zgodb, da so klicale po novi knjigi. »Menim, da se bodo te zgodbe tukaj še nadaljevale. Pojavilo se je toliko vprašanj, mnogo je še neraziskanega in nedokončanega,« pravi Andreja Križan Lipnik. (Foto: osebni arhiv)

Na prazničnem obisku v Občini Rečica ob Savinji

Ob občinskem prazniku z županjo Ano Rebernik

»Občani so pokazali veliko mero odgovornosti«

Včeraj, 17. junija, je bil za Rečico ob Savinji pomemben dan, saj je to dan njenega občinskega praznika. Praznuje ga v spomin na leto 1899, ko je bilo v kraju ustanovljeno kmetijsko društvo. Prav tako ga praznuje v spomin na davno leto 1585, ko je dobila Rečica ob Savinji trške pravice.

BRANE JERANKO

Občinski prazniki so seveda priložnost za pregled opravljenega dela vsake občine, za pogled nazaj in v prihodnost. Tudi o tem smo se pogovarjali z županjo Ano Rebernik.

Kaj je od lanskega občinskega praznika v vaši občini boljše, v kaj ste v občini vlagali?

Izvedli smo večino načrtovanih naložb. Namestitve sodobne urbane opreme je dopolnila videz obnovljenega trškega jedra. Sanirani so bili krajši vpadnici do trškega jedra, most ter nekaj poškodovanih cestnih odsekov. Nadaljuje se izvajanje projekta Žegnan studenc, ki bo – če bo uspel – poskrbel za dodaten vir oskrbe s pitno vodo. Morda bomo v tem letu le uspeli začeti sanacijo malo manj kot štirinajstih kilometrov cest z izbranim koncesionarjem. Nadaljevali bomo projekt Slovenija Green – vključeni smo v zeleno shemo Slovenije kot okolju prijazna destinacija.

Rečico oziroma ves svet je prizadela epidemija koronavirusa. Kako ste jo občutili v vaši občini in kako občutite njene posledice?

Na občinski spletni strani smo občane vestno seznanjali z ukrepi za preprečevanje širjenja koronavirusa. Svoje poslanstvo so opravili tudi svetniki, mnogo naključnih občanov ter člani človekoljubnih organizacij. Skrbeli so za ustno obveščanje, starejšim in osamelim osebam so nudili podporo z obiskovanjem, oskrbo z osnovnimi življenjskimi potrebščinami ter s toplo besedo. Vsem sem neizmerno hvaležna. Glede na to, da v naši občini ni bilo evidentirane okužbe, je dejstvo, da so občani pokazali veliko mero odgovornosti do varovanja lastnega zdravja in zdravja drugih. Lahko rečem, da smo bili pri preprečevanju širjenja virusa uspešni, hkrati želim, da bi tako tudi ostalo.

V rečiško občino prihaja precej turistov, zlasti tujih. Na vašem ozemlju je na primer Kamp Menina.

Zgornja Savinjska dolina je ena najlepših dolin v Sloveniji. Naša občina je umeščena bolj na začetku vhoda v dolino. Industrije nimamo. Znano je, da kmetijska ze-

Županja Rečice ob Savinji Ana Rebernik

mljišča težko ugledajo luč sprememb namembnosti, zato si še bolj prizadevamo za razvoj turizma. Današnji turisti so sorazmerno zahtevni in si želijo poleg uživanja lepote in miru še mnogo spremljajočih dejavnosti. Celovite ponudbe, razen izjemno obiskanega Kampa Menina, nimamo prav veliko. Torej našo občino in dolino spoznavajo predvsem turisti, obiskovalci kampa. Čestitke izrekam lastniku Kampa Menina. Tudi v

občini imamo nekaj lokalnih kulturnih spomenikov, ki že leta čakajo na obnovo in bi bili vredni, da si jih turisti ogledajo. Žal država nima posluha in ne razpisuje dovolj sredstev, s katerimi bi lahko našo preteklost obnovljali. Sami ne zmoremo. Posledično tudi na tem področju nimamo prav veliko ponudbe. Kot pomanjkljivost opažam tudi slabo povezavo med vsemi občinami naše doline. Morale bi se povezati za skupno

načrtovanje razvoja turizma in trženja.

Katere naložbe nameravate v občini izvesti do konca leta?

Pred kratkim smo prejeli od ministrstva za okolje in prostor pogodbo za sanacijo plazu Homec. Dela bodo predvidoma končana

avgusta. Zeleno luč smo dobili tudi za sanacijo dela cestišča proti Kotam. V občinskem proračunu imamo predvidena sredstva za avtobusno postajo in pločnik v Spodnji Rečici. Ta naložba naj bi bila končana pozno jeseni. Razpis za izbiro koncesionarja za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega in investicijskega vzdrževanja občinskih javnih cest je v tretji, zaključni fazi. Območna razvojna agencija SAŠA je izvedla projekt Kolesarske povezave, v okviru katerega naj bi v občini označili kolesarske poti. S še petimi občinami naše doline smo vložili s pomočjo programa Las dokumente za pridobitev sredstev za Prostofer. Ta projekt je namenjen starejšim, ki ne vozijo sami, nimajo sorodnikov in imajo nižje mesečne dohodke, a tudi slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi. Če bomo uspešni pri pridobivanju sredstev na razpisu, bo morda letos ugledala luč tudi posodobitev trga z amfiteatrom. V ognju je še nekaj drugih naložb, o katerih pa je prezgodaj govoriti, saj so postopki dolgi in zahtevni.

Foto: arhiv občine

Akvareli, Ekspresionizem in Ex tempore

Na Rečici ob Savinji sta na ogled likovni razstavi Ekspresionizem ter akvarelov Blanke Božič. Svoja dela predstavljajo člani društva Gal, ki povezuje likovne ustvarjalce Zgornje Savinjske doline ter okolice. Društvo, ki je zelo dejavno, je pripravilo v tem mesecu poleg tega tudi drugi Ex tempore.

Tematika ekspresionizma dopušča avtorjem pri njihovem likovnem izražanju več svobode. Slike so očiščene likovnih znakov in figuralike in avtorji razmišljajo abstraktno. »Gre predvsem za igro barve, sence, globine, forme in ideje posameznika,« poudarja društvo. Zgornjesavinjski slikarji vse to obvladajo.

Veliko možnosti izražanja nudi tudi tehnika akvarela, ki ji je med drugim predana Blanka Božič iz Letuša, podpredsednica društva Gal. Akvarel je ena najtežjih likovnih tehnik, ki terja obvladovanje različnih likovnih prvin. Avtor mora sliko najprej »naslikati« v svojem

Druga rečiškega Ex tempora so se udeležili številni udeleženci iz različnih krajev Slovenije.

spomenu ter jo nato prenesti na papir. »Pojavlja se večna borba s pigmentom in vodo, kar je poseben čar,« pravi Božičeva. Na svojih akvarelih izrazito upodablja krajino, ki jo navdihuje med sprehodi. Akvarelistka Blanka Božič je postala letos tudi predsednica Zveze likovnih društev Slovenije. Obe razstavi sta na ogled

v rečiški Medgen hiši: akvarele si bo mogoče ogledati do 14. julija ter Ekspresionizem do konca tega meseca.

Zgornjesavinjsko društvo likovnih ustvarjalcev Gal, ki ima sedež na Rečici ob Savinji, je nasploh zelo dejavno. V tem mesecu je med drugim pripravilo tudi drugi Ex tempore. Udeležilo se ga je kar 37

likovnikov iz različnih krajev Slovenije, med njimi devet članov zgornjesavinjskega društva likovnih ustvarjalcev. Udeleženci so po rečiški občini ustvarjali na temo, ki so si jo izbrali sami. Ustvarjali so tako slikarji kot kiparji. Nastala dela bodo predstavljena na razstavi, ki bo septembra.

BJ, foto: arhiv društva Gal

Najvišje priznanje Utripu

Po odločitvi občinskega sveta je prejelo najvišje letošnje priznanje rečiške občine Kulturno-umetniško društvo Utrip. Gre za njen zlati grb. Društvo, ki je bilo zelo dejavno šestnajst let, je letos prenehalo delovati.

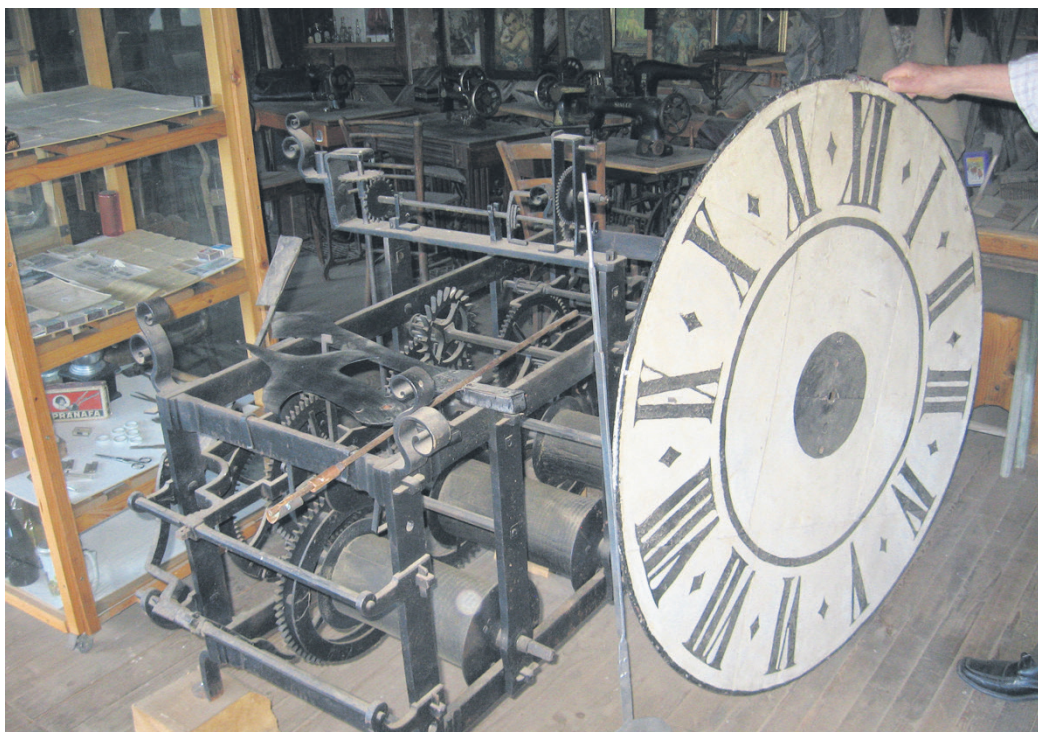
Na Utripovih prireditvah so bili med drugim predstavljeni znani Slovenci. Društvo je pripravljalo tudi razstave, koncerte, okrogle mize in literarne večere. Na prireditvi, ki je bila včeraj, so bila podeljena tudi županjina priznanja. Za človekoljubno delo, še posebej za požrtvovalnost med zadnjo epidemijo, sta prejela priznanje krajevni odbor Rdečega križa in župnijska karitas. Za človekoljubno delo je dobil priznanje tudi prostovoljec Marko Marovt in to za prizadevanje pri izvedbi akcije reševanja stanovanjskega problema. Za svoje 50-letno delo in skrb za ohranjanje čebelarstva je prejela županjino priznanje čebelarstva družina.

Med prejemniki županjinih priznanj za odlične učne dosežke med osnovnošolskim izobraževanjem so Aneja Bitenc, Anže Breznik, Zara Govek, Kaja Jerovčnik, Hajdi Sevcnikar in Veronika Starič.

Rečičani so se izkazali

Na letošnjem ocenjevanju zgornjesavinjskih železnic so osvojili vsa tri zlata priznanja izdelovalci iz občine Rečica ob Savinji. Ocenjenih je bilo dvajset železnic. Letošnje ocenjevanje je bilo že trideseto leto po vrsti.

Najvišjo oceno je prejel Ivan Pavlič iz Spodnjega Pobrežja (19,13 točke). Za njim sta se uvrstila na 2. oziroma 3. mesto Slavko Brezovnik in Anže Brezovnik, oče in sin (z oceno 19 točk). Ocenjevalno komisijo je vodila dr. Lea Demšar, profesorica na ljubljanski biotehniški fakulteti.

Med posebnostmi Kolenčeve zbirke sta na primer številčnica in zapleteno kolesje ogromne ure cerkvenega zvonika.

Francu Kolencu je pri srcu tudi njegov starodobnik opel olympia rekord iz leta 1956.

Zbirka Brinečevega Franca iz starih za nove čase

Od »trušce« do »deže« in »užarjev« ...

Brinečev Franc s Spodnje Rečice, ki se piše Franc Kolenc, hrani pestro muzejsko zbirko. Ta priča o tem, kako so v Zgornji Savinjski dolini živeli in delali v starih časih. »Zbirati sem začel, ko se je začelo podiranje starih stavb. V njih je bilo veliko starih stvari, ki bi lahko končale med smetmi,« je povedal o začetku zbiralca in raziskovalca Franc Kolenc.

BRANKO JERANKO

»Tudi druge ljudi sem spraševal, ali ima kdo zame odveč kakšen zanimiv predmet,« je še povedal. Kolenc je shranil tudi nekatere naprave s svoje domačije, ki bi nenazadnje prišle prav v najbolj hudih časih. Ste že kdaj pomislili, kaj bi se zgodilo v najhujšem primeru, ko bi nam zmanjkalo nafte, ki poganja traktorje? Zmanjkalo bi lahko tudi elektrike, ki so jo imele domačije po Spodnji Rečici celo že v času Avstro-Ogrske, je povedal Brinečev Franc. No, iz otroških let na elektriko nima ravno najlepših spominov, saj mu je hudo poškodovala roko. Med delom z mlatilnico se je kot petletni deček pre-

več približal žici. Oče ga je pred delom posvaril, naj se ji ne približuje, česar deček ni upošteval. In ker so bili v tistih časih drugačni splošni vzgojni prijem, je bil Francček za nameček še kaznovan po zadnji plati. Po tistem je glavar družine vpregel konja in malega poškodovanca odpeljal k zdravniku.

Brinečeva domačija, ki je dandanes zelo znana po kmečkem mlinu, je imela v starih časih tako mlin kot žago. K domačiji je spadala še usnjarna. Tisto so bili časi zgornjesavinjskega splavarjenja, »flosarije«, po kateri je dolina zelo prepoznavna še danes. Splavarji so vozili les vse

do Beograda. Francjev stric je odprl v Boljehcih v okolici Beograda celo lesno trgovino. V letih po drugi svetovni vojni, ko je prišel na obisk v rojstno Zgornjo Savinjsko dolino, je na rodni груди umrl.

Kako je bilo nekoč

V zbirki Franca Kolenca je vse mogoče. Med drugim so zbrani različni predmeti, ki spominjajo na »flosarske« čase. Na seznamu plovbenih upravičencev iz tridesetih let prejšnjega stoletja je zabeleženih kar 84 imen in priimkov Zgornjesavinjčanov. Med njimi je tudi Kolenc. Franc hrani v svoji zbirki med drugim različno orodje za spravilo lesa, štampljke za označevanje lesa ... Med orodjem so na primer tudi klešče za merjenje okroglega lesa. Ne manjka niti zbirka različnih starih obličev, svedrov, žag, ključavnic in lepo oblikovanega okovja za vrata ...

Ce bi nam nenadoma zmanjkalo goriva za traktorje, bi lahko bila posebej dragocena Brinečeva zbirka nekda-

njih plugov ... Ne manjka niti zbirka starih tovornih sani. Tistim, ki so jih vozili vpreženi konji, pravijo starejši ljudje »poke«. Kolenc hrani tudi zelo velike in prostorne »filcaste«, polstene škornje. V nekdanjih hudih zimah so jih uporabljali tisti, ki so morali hoditi po snegu, na primer ob saneh. V takšnih škornjih je bilo več kot dovolj prostora za tople nogavice. Upoštevanja vredna je tudi Brinečeva zbirka starih kolovratov. Predice so uporabljale ovčjo volno in tudi lan. Saj se spominjate ljudske pesmi: »Le predi, dekle, predi, prav tanko nit naredi, da se ne bo »krotičila« in tud ne tkalce trgala ...«

Med različnimi napravami, s katerimi so si ljudje pomagali v starih časih, je v Kolenčevi zbirki tudi takšna, ki je služila izdelovanju vrvi. Tistim, ki so jih izdelovali, so rekli »užarji«. Eden od »užarjev«, ki je izdeloval vrvi še po drugi svetovni vojni, je delal v bližnjem Pobrežju. Kmetje so potrebovali vrvi na primer med spravilom sena, ko so po-

Na steni Brinečevega kmečkega mlina visi zemljevid nekdanjih mlinov in žag v Grušovelski strugi. Franc Kolenc (na fotografiji) ga je pripravil z raziskovalcem Markom Jerajem.

ložili na voz »žrt« ter uporabili vrv. Franc Kolenc hrani tudi napravo sodarjev za merjenje količine soda. Ne manjkajo niti naprava za brušenje kose, stol za šivanje jermenov, s katerimi so poganjali v mlinih in žagah, naprava za tolčenje lanene rastline, nožna stopa za »phanje« žita, vevnjak za čiščenje mlatenega žita, mehovi za prenašanje žita ...

Med posebnostmi Kolenčeve zbirke so na primer številčnica in zapleteno kolesje ogromne ure cerkvenega zvonika, kletka za prenos poštnega goloba ter stara hišna stranišča. Na kme-

tih so nekoč imeli stranišča na štrbunk, ki so bila zaradi smradu nekoliko proč od domačije. Za tiste, ki dolge poti niso zmogli, je bilo pripravljeno hišno stranišče. Vgrajeno je bilo v sedež močnega stola.

V Knin z lesenim kovčkom

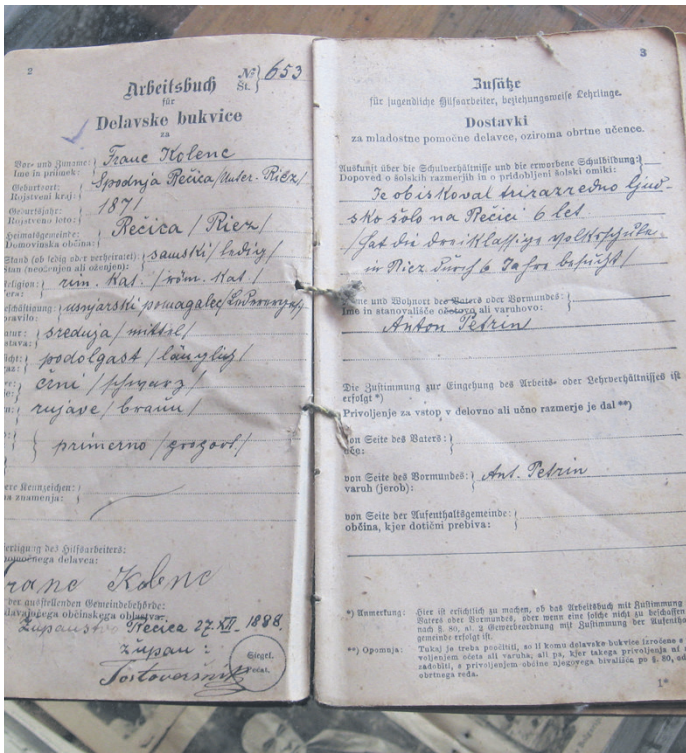
V Kolenčevi zbirki je prav tako vse mogoče iz nekdanjih kmečkih gospodinjstev. Med glineno posodo je na primer tako imenovana posoda klubuk s kovinsko mrežo na vrhu. Na njej so gospodinjje v krušni peči pekle krvavice

Igrača za razvedrilo ob dolgih zimskih večerih, iz leta 1910

Za nekdanjo fino gospodo ... Pripomoček za uživanje kurjih beder, ki je pripomogel, da si jedec rok ni umazal ...

»Delavske bukvice« Kolenčevega starega očeta, iz leta 1888

Lesen kovček, s katerim je odšel Franc Kolenc leta 1960 na služenje vojaškega roka v Knin.

Več kot sto let star kovaški meh ...

Naprava za ločevanje lanenega semena

Različne naprave za izdelovanje surovega masla

ali pečenko, njihova maščoba se je cedila na dno posode. Poleg tega so v zbirki kar tri naprave za izdelovanje surovega masla, posoda, ki je služila za pripravljanje kislega mleka, »deža« za mesenje testa, »žrmlje« za pripravo moke, kotel za žganjekuho, naprava za stiskanje savinjskega želodca ... Še več, v zbirki ne manjka niti »trušcak«, ki spominja na zibelko. Matere so med delom na njivi dojenčka položile v »truščok«, postavljeno na zemlji, kjer je bil razmeroma na varnem. Po drugi strani je v Kolenčevi zbirki zelo star otroški voziček, ki ga je uporabljala gospoda.

V domačijah so nekatere predmete shranjevali v lesene skrinje. Med drugim je ohranjen lesen kovček, s katerim je odšel Franc Kolenc leta 1960 na služenje vojaškega roka v jugoslovansko vojsko. Odšel je v Knin in to v časih, ko nas vsa mogoča plastika še ni »bogatila«. V Kolenčevi zbirki ne manjka niti zbirka starih koles, med katerimi je najstarejše avstro-ogrsko, Puchovo kolo. Francu sta zelo pri srcu tudi njegova starodobni avto Opel Olympia Rekord iz leta 1956 ter dve leti mlajši dvotaktni dvestokubični NSU-motor. In v starih časih so radi brali ... V Kolenčevi zbirki starega ča-

sopisja so tako izvodi Slovenskega gospodarja, Domoljuba, Naše moči, Slovenskega čebelarja ...

Kolenčevo mlinarstvo

Zbiratelj in raziskovalec Franc Mlinar je odšel v pokoj kot mlinar. Pri Brinečevih so imeli mlin že takrat, ko se je na primer rodil največji slovenski pesnik France Prešeren. Pozneje je imela družina Brinovec nekaj časa celo zaposlenega mlinarja, ki je v mlinu stanoval. V starih časih so mu stranke prinašale žito v mehovih, ki so bili nepremočljivi. »Prihajali so tudi z Dobrovelj. Človek je

prišel zjutraj ter prinesel s seboj konec kruha, pol litra »tolkca« ter malo »špeha«. Počakal je tako dolgo, dokler ni bilo vse zmleto, »se spominja Kolenc. Stranka je imela do mlina kar tri ure hoda. Nekateri so pripeljali žito kar z volovsko vprego za več »paurov« (kmetov) skupaj. Med najinim pogovorom je Franc Kolenc vse to primerjal z današnjimi časi, ko porabimo za takšna opravila malo časa. Kljub temu smo v večni časovni stiski ...

Franc se je najprej izučil za mlinarja in to v šempetškem valjčnem mlinu. Po vrnitvi je nekaj let delal, mlel v domačem. Nato so se za mlinarje

začeli slabi časi, ko so ljudje začeli moko kupovati v trgovinah. Zato se je zaposlil v rečiški usnjarni. Sledila so tri leta zdomstva v Nemčiji, po vrnitvi je spet delal v usnjarni ter pozneje še v Glinu. Po preureditvi domačega mlina se je redno zaposlil na domu. Franca sta nasledila njegov sin in sinova soproga, ki nadaljujeta Kolenčevo staro mlinarsko tradicijo. Mlinarstvo je spet zelo cenjeno. Kolenčeva kmetija deluje dandanes tudi kot turistična kmetija, ki nudi apartmaje.

Muzejsko zbirko Franca Kolenca si najpogosteje ogledajo skupine šolarjev in tuji turisti, ki so v bližnjem

Kampu Menina. Od tam prihaja precej Nizozemcev in Belgijcev, ki jih zbirka zelo pritegne. Nekateri tuji gosti prihajajo celo vsako leto in posamezne predmete že dobro poznajo. In zbiratelj Kolenc se ne posveča le svoji upoštevanja vredni zbirki, ampak tudi raziskuje. Tako popisuje po Zgornji Savinjski dolini hišna imena nekoč številnih mlinov in žag. Na steni Brinečevega kmečkega mlina je zemljevid nekdanjih mlinov in žag v Grušovelski strugi. Pripravila sta ga z raziskovalcem Markom Jerajem. Na Rečici ob Savinji sta lani tudi predavala o savinjskem splavarstvu.

Na kmetih so nekoč imeli stranišča na štrbunk, ki so bila zaradi smrada nekoliko stran od domačij. Za tiste, ki dolge poti niso zmogli, je bilo pripravljeno hišno stranišče.

Meh za prenašanje žita v mlin, postavljen na stojalo

Škarje za odrezovanje stenja sveče

Delovne sobote v kolesarskem parku Kotečnik

V Libojah nastaja adrenalinsko-športni park za vse generacije

Namesto smučišča kolesarski park za vse generacije

Že lani so se športni zanesenjaki iz Liboj in okolice, združeni v Športno društvo Vertikala, lotili velikopoteznega projekta. Z rednimi delovnimi akcijami ob koncih tedna in s pomočjo lokalnih podjetnikov ter Občine Žalec so začeli nekdanje libojško smučišče spreminjati v kolesarski park. Prve vožnje so opravili v maju, 4. julija bodo pripravili manjše odprtje s spremljevalnim programom, uradno pa naj bi kolesarski park na pobočju nekdanjega smučišča odprli v drugi polovici septembra. Sosednja društva, ki jih družijo ljubezen do športa, narave in domačega Kotečnika, pripravljajo kolesarsko-tekaško-plezalni festival.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

S krampi, z lopatami, ročnimi valjarji in drugim orodjem člani Športnega društva (ŠD) Vertikala in njihovi prijatelji te dni gradijo približno kilometer dolgo kolesarsko progo. »Na progi se dobimo vsako soboto ob 9. uri. Razdelimo si naloge, primemo orodje in začnemo delati,« je povedal predsednik društva **Grega Kotar**, ki je z Matejem Kanižem in Blažem Ženkom pripravil prvo idejno zasnovo kolesarskega parka Kotečnik.

S smučji presedlali na kolesa

Glavni cilj športnih in adrenalinskih navdušencev, ki so se pred dvema letoma povezali v društvo Vertikala, je bil ljudem približati športe v naravi, ki jih ponujata okolica in hrib Kotečnik, ki je zelo priljubljen predvsem med športnimi plezalc. Prvi projekt novoustanovljenega društva je bila organizacija teka na Kotečnik. Tekška proga je deloma potekala po nekdanjega smučišča v Li-

bojah, ki je zadnjih deset let samevalo in propadalo. Člani društva so se takrat odločili, da na tem mestu ustvarijo nekaj novega. Čeprav so se najprej spogledovali z oživitvijo smučišča, so kmalu ugotovili, da bo to prevelik finančni zalogaj. »Veliko denarja in časa bi bilo treba vložiti v birokracijo in dokumentacijo za pridobivanje ustreznih dovoljenj za delovanje žičnice,« je o ovirah do novega smučišča dejal Kotar. Vprašljiva je bila tudi smiselnost drage in zapletene obnove smučišča, saj je v zadnjih letih snega bolj malo. Takrat so se odločili, da bi območje lahko namenili kolesarstvu. »Gorsko kolesarstvo je v Sloveniji vedno bolj priljubljeno, hrib, kjer je bilo nekdanj smučišče, pa sam po sebi nudi idealne pogoje za postavitve oziroma gradnjo kolesarske proge.«

Najprej dovoljenja, potem lopata

Čeprav so od vsega začetka verjeli v projekt, so ga z nekoliko strahu predstavili lokalnim oblastem in okoliškim prebivalcem, prizna

V spustu in skokih bodo lahko uživali tako kolesarji z veliko tehničnega znanja kot tudi začetniki.

Kotar. »Pri tovrstnih projektih se ponavadi najde kdo, ki ga nekaj moti. A na srečo tokrat ni bilo tako in smo z vsemi vpletenimi hitro našli skupni jezik. Vsi stremimo k enakemu cilju, in sicer oživitvi območja, ki lahko resnično veliko da,« razlaga sogovornik. Projekt je takoj podprla Občina Žalec, ki pri uresničitvi zastavljenih ciljev tudi dejavno sodeluje. Zemljišče, ki je v lasti sklada kmetijskih zemljišč, je vze-

la v letni najem, finančno je podprla tudi gradnjo postojanke ob vznožju hriba, kjer bo tudi vstopna točka v kolesarski park.

Pred začetkom gradnje so člani društva dogovorili dosegljive s lokalnim kmetom, ki sicer skrbi za travnik, a tudi z lovci, ki imajo na hribu postavljeno opazovalnico. Da bi se kar najbolj približali naravi in z dejavnostmi čim manj posegali v naravni habitat, so se povezali tudi s koroškim

društvom za preučevanje metuljev.

Po pridobitvi vseh soglasij in dovoljenj so vse moči usmerili v gradnjo. Čeprav so najprej mislili, da bodo to zaupali zunanjemu izvajalcu, so po prejemu predračuna, ki je znašal 35 tisoč evrov, to misel hitro opustili, zavihali so rokave in začeli graditi. »Pri prvih in najtežjih gradbenih delih so nam veliko pomagala lokalna podjetja. Pozimi nam je izjemno spre-

Kolesarski park bo mogoče obiskati tudi ob večerih, saj je celotna proga osvetljena. Osvetljava, ki sicer potrebuje nekaj prenove, je zapuščina nekdanjega smučišča.

ten bagerist skopal stezo, ki smo jo potem vso pomlad urejali,« je povedal Kotar. Gradbena dela so večinoma končana, sledili bodo le še manjši lepotni popravki in zadnje tehnične izboljšave.

Prvi bolj množičen preizkus proge bo že kmalu. Za 4. julij načrtujejo tako imenovan »soft-opening«, manjše odprtje, ki ga bo pospremil zanimiv spremljevalni program, ki bo, kot se za športni center spodobi, precej športno obarvan.

Zabava za vse generacije

»Proga je takšna, da se bodo po njej lahko vozili vsi, od otrok do najstarejših. Po njej se bodo lahko spustili tisti, ki so zelo vešči kolesarjenja, a tudi tisti z nekoliko manj tovrstnega znanja. To je tudi naš namen,« poudari Žunko.

Vstopnine ne bo, razmišljajo pa o pobiranju pro-

stovoljnih prispevkov oz. o uvedbi nekakšne vinjete, ki jo uporabljajo tudi v drugih kolesarskih parkih. Na ta način bi prišli do denarja za vzdrževanje proge.

Člani društva, ki jih je trenutno približno 30, imajo ogromno idej, kako kolesarski park obogatiti in nadgraditi ponudbo. »V dolgoročnem načrtu društva je gradnja pravega kolesarskega parka, legalnega in uradno zgrajenega po vseh predpisih – z mrežo flow linij, pro linij, s skills parkom, krogom za olimpijski kros, z e-bike krogom in še čem. Kasneje nameravamo na libojskem smučišču v sodelovanju z Občino Žalec urediti še kolesarski poligon za otroke, tekaško stezo, planinsko pot, plezalno steno,« so smeje načrte nasmejani in prepoteni razkrili Gregor Kotar, Blaž Ženko in David Kokolj, ko

smo jih minulo sončno soboto zmotili na delu. Glede na vse napovedano in glede na to, da so v neposredni bližini tudi teniška igrišča, v Libojah nastaja adrenalinsko-športni park za vse generacije.

Pri tem je treba poudariti, da fantje še niso povsem obupali tudi nad smučiščem. Ob dovolj debeli snežni odeji se bo v zimskem delu leta dalo po hribu še vedno tudi smučati, deskati in sankati. Je pa res, da pomoči pri vzpenjanju ne bo. A pravih športnih zanesenjakov tudi to ne moti.

Foto: SHERPA

S kolesarskim parkom bo postal hrib Kotečnik (722 m), ki je s 334 smermi vseh težavnostnih stopenj največje slovensko naravno plezališče, še bolj znan tako v Sloveniji kot tujini.

Blaž Ženko je zadolžen za tehnično ureditev proge.

Gregor Kotar je kot predsednik ŠD Vertikala gonilna sila tudi na terenu.

Začetna in najzahtevnejša gradbena dela so člani ŠD Vertikala opravili s pomočjo izkušenega voznika bagerja. Nato so »peli« krampi in lopate.

Po dogovoru s kmetom in z naravovarstveniki so se odločili, da bodo ves čas na travniku puščali posamezne zaplate z visoko travo. S tem bodo pomagali ohranjati naravni habitat.

Proga je primerna za vse generacije kolesarjev.

Odkrivanje velenjske zgodovine s Piko Nogavičko

Lov na svetilko skrivnosti

Slovenska mesta skrivajo ogromno zanimivih zgodb in Slovenci jih vedno raje odkrivamo. V Velenju, kjer so na svojo zgodovino zelo ponosni in jo radi predstavijo obiskovalcem, so združili sodobno tehnologijo in klasično turistično raziskovanje. Zavod za turizem Šaleške doline je v sodelovanju s partnerji razvil novo mobilno aplikacijo Lov na velenjsko svetilko skrivnosti (Trippstory Velenje), ki je namenjena predvsem družinam z otroki. Aplikacija s pomočjo interaktivne igre, ugankarstva, raziskovanja in Pikinih namigov omogoča odkrivanje skrivnosti Velenja.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Mladi starši se pogosto sprašujejo, kam naj se z »mulci« podajo na izlete po Sloveniji. Izbira je res velika. Na svetovnem spletu lahko najdemo ogromno namigov in nasvetov. Od lanske jeseni je za odkrivanje rudarskega mesta v Šaleški dolini na voljo tudi posebna mobilna aplikacija, ki obiskovalce sočasno vodi po mestu in razkriva zanimivosti iz preteklosti ter sedanjega obdobja. Da je pohajkovanje po mestu še zabavnejše, poskrbi Pika Nogavička, tudi ambasadorica mesta in festivala, ki ga Velenje gosti jeseni.

S projektom razvoja mobilne aplikacije so želeli v Velenju razviti inovativno turistično doživetje, ki bo v enotni zgodbi z aktivno vključitvijo obiskovalca predstavilo najzanimivejše zgodbe, znamenitosti mesta in Pikin festival, je povedala **Tina Belina** iz Zavoda za turizem Šaleške doline: »Igralna zgodba Lov na velenjsko svetilko skrivnosti je

zasnovana na liku pustolovke Pike, ki igralcem pomaga na poti do skritega zaklada in pri reševanju 18 skrivnosti mesta. Z videozgodbami, virtualnimi karakterji ter uporabo virtualne realnosti igralci pokukajo v preteklost ter razkrivajo skrivne pomenne 3D-predmetov, stavb ali artefaktov, ki so v okolju že izginili,« razlaga vodja projekta. Ker je aplikacija v prvi vrsti namenjena družinam z mlajšimi otroki, so temu prilagojeni igralni scenariji, zgodbe, igralna misija, jezik in težavnost izzivov.

18 točk in 18 izzivov

Aplikacija uporabnike vodi po ne prezahtevni krožni poti z enim lažjim vzponom. Pot se začne pri Vili Bianci in traja približno dve uri, priporočljivo je, da se raziskovalci na pot podajo v udobni športni obutvi. Na pustolovščini jih čaka 18 točk s skrivnostnimi izzivi, ki jih lahko osvojijo peš.

Tina Belina, vodja projekta Trippstory Velenje: »Izhodišče razvoja doživljajsko-digitalne igre in mobilne aplikacije Trippstory Velenje je bilo ustvariti edinstveno turistično doživetje za družine z otroki, s katerim bodo lahko destinacijo in klasične atrakcije doživele na drugačen, bolj interaktiven način, hkrati pa jim predstaviti Pikin festival.«

Da bo odkrivanje skrivnosti ravno prav zabavno, Tina Belina svetuje: »Natančno preberite zgodbo vsake točke in pogledajte galerijo slik, saj se v njih skrivajo navodila in nasveti, kako rešiti izzive. Pri nekaterih izzivih bo treba dobro napeti oči in možgane ter pravilne odgovore poiskati v neposredni okolici. Če želite odkriti skrivno mesto magične svetilke in pridobiti kodo za odklepanje zaklada, morate uspešno rešiti glavne izzive oz. skrivnosti. Teh je deset. Ne skrbite, pri vsakem imate več poskusov.«

Poleg glavnih skrivnosti raziskovalce na poti čaka še osem bonus izzivov. Kot pojasnjuje Belina, lahko z njimi osvojijo nagradne cekine, ki se z vsakim uspešno rešenim izzivom zbirajo v Zakladnici skrivnosti, ki jo prejme vsak udeleženec oziroma družina. »Bonus točke z izzivi so na interaktivnem zemljevidu

»Star velenjski rudar mi je med ogledom velenjskega premogovnika zaupal posebno skrivnost. Nekega dne, ko je delal v rovu, je njegov zadnji udarec s kladivom namesto ob kamen zadel ob nekaj nepričakovanega. Ob nekaj iz kovine. Bila je skrivnostna svetilka, ujeta v zmajovo kri. Sijala je tako močno, da jo je komaj gledal. In ko jo je odkopal, je v trenutku uvidel vse skrivnosti tega mesta. Tako je stari rudar postal prvi zaščitnik svetilke skrivnosti. Ker je bila njena moč tako velika, je rudar vedel, da za nobeno ceno ne sme priti v napačne roke. Zato je svetilko skril. In ustvaril deset težkih preizkušenj. Le tisti, ki rešijo vseh deset skrivnosti mesta, si resnično zaslužijo tajno 10-mestno šifro, ki odpira skrivno mesto in ključavnico skrinje velenjskega zaklada,« pravi ena od zgodb, ki jo raziskovalcem med virtualnim druženjem in resničnim odkrivanjem razkrije Pika.

Mobilna aplikacija je brezplačna. Zainteresirani si jo lahko naložijo tako, da v iskalnik spletne trgovine vpišejo Trippstory Velenje. Vanjo se lahko prijavijo z računom Facebook ali Google+ oziroma se na novo registrirajo z e-naslovom. (Foto: TS)

Velenje skriva številne skrite zgodbe iz bližnje in daljne preteklosti, zanimivi so tudi aktualni dogodki. Z obiskom Zavoda za turizem Šaleške doline (Stari trg 3) bodo zainteresirani dobili praktične napotke, ki bodo pripomogli k odkrivanju velenjskih skrivnosti in reševanju ugank. Prvi izziv jih čaka v Vili Bianci.

Pika je s svojo močjo odprla vrata zgodovine in nas vse povabila na potep po mestni preteklosti in lov na svetilko skrivnosti.

S Piko je razvoj aplikacije omogočil Zavod za turizem Šaleške doline v sodelovanju z Lanara Consultingom, YouTree in drugimi partnerji.

Trippstory Velenje je mobilna aplikacija, ki pomaga razkrivati skrivnosti mesta Velenje in s pomočjo katere se obiskovalci dokopljejo do starega zaklada, ki ga osvetljuje velenjska svetilka skrivnosti. Uporabnike vestno spremlja Pika, ki interaktivno in postopoma razkriva skrivnosti, postavlja uganke ter pošilja namige. Uporabniki na ta način izkusijo nekaj posebnega in drugačnega ter aktivno odkrivajo, raziskujejo in spoznavajo mesto.

označene z vijolično barvo. Bonus izzivi niso obvezni za rešitev pustolovske misije, lahko pa udeleženci z njimi razkrijejo še kakšno dodatno skrivnost Velenja. »A pozor, pri bonus izzivih je za rešitev na voljo zgolj en poskus. Ne-katere bonus točke so sicer na mestih, ki so omejena z delovnim časom, a kot podarja vodja projekta, jih je mogoče pravilno rešiti tudi brez vstopa v zaprte prostore.

Čeprav dodatni izzivi ne pripomorejo h končnemu cilju in k razkritju skrite kode, za katero je skrita magična svetilka, se zanje vseeno splača potruditi. Prinašajo namreč simpatične nagrade, ki jih lahko uporabniki unovčijo pri različnih lokalnih turističnih ponudnikih.

Sogovornica opomni še, da si lahko udeleženci raziskovalnega potepanja po Velenju pomagajo z interaktivnim ze-

Ne, ni mamut. Mastodont je. Pika že pozna razliko, jo poznate vi?

Inovativno turistično doživetje nagovarja predvsem družine z otroki. Sočasno je namenjeno tudi lokalnemu prebivalstvu, ki je, kot pravijo v Zavodu za turizem Šaleške doline, prvi ambasador mesta.

mljevidom, ki jim bo pokazal, kje se nahajajo. »Če bodo imeli težave pri iskanju nove točke, jih bo zemljevid s sporočili ustrezno usmeril na pravo pot. Pri odkrivanju skrivnosti jim bo s koristnimi namigi pomagala Pika. Njeni namigi bodo v obliki sporočil, ki se bodo pojavila ob opisih točk, zato teh ne smejo spregledati.«

Več aktivnih obiskovalcev

Kot je še povedala Tina Belina, sta glavna namena mobilne aplikacije privabljanje obiskovalcev in spodbujanje družin k aktivnemu preživljanju prostega časa in raziskovanju Velenja: »Turizem je vedno bolj pomembna gospodarska panoga tudi v Velenju in aplikacija bo zagotovo pripomogla k okrepi-tvi prepoznavnosti mesta kot turistične destinacije. Velenje se predstavlja kot mladostno mesto ob jezeru, kjer se poveže s svojimi najdražjimi in najdeš nov vir navdiha.« Kot je pojasnila, so želeli z razvojem doživljajsko-digitalne igre in mobilne aplikacije ustvariti edinstveno turistično doživetje za mlajše družine z otroki, da bodo lahko

mesto in klasične atrakcije doživele na drugačen, bolj doživet način. Tako želijo privabiti obiskovalce k aktivnemu odkrivanju, raziskovanju in spoznavanju Velenja skozi vse leto. Z vključitvijo in s soustvarjanjem doživetja želijo krepiti pozitivna čustva obiskovalcev. To je, so prepričani v šaleškem zavodu za turizem, predpogoj, da neme obiskovalce spremenijo v aktivne promotorje.

In kako jim bo to uspelo? S tem, da bodo na zabaven način predstavili tisto, kar je v Velenju edinstvenega. Velenje je mesto z rudarsko dediščino, ki je »zraslo« tako rekoč čez noč. V bližini so tri jezera, ki so nastala zaradi izkopavanja premoga. Značilna je modernistična arhitekturna zasnova mesta, središče krasi največji kip Tita na svetu, zaradi premogovništva imajo tudi najgloblje ležečo jeditnico v Sloveniji. Eden od zaščitnih znakov je tudi mastodont, katerega okostje so našli prav v Velenju. Poleg tega mesto, ki skriva skrivnostno svetilko, vsako leto gosti največji otroški festival pri nas.

Foto: Zavod za turizem Šaleške doline

Novinarska konferenca, na kateri je društvo Likovnih umetnikov Celje predstavilo letošnji festival Vstop prost/Admission Free. (Foto: SHERPA)

Ob lanskim jubilejni izvedbi tudi posebna tematska številka revije Borec

Vstop prost tokrat na temo dezinfekcije

Društvo Likovnih umetnikov Celje je minulo soboto v središču knežjega mesta izvedlo tradicionalni festival umetnosti v javnem prostoru Vstop prost/Admission Free, tokrat na temo dezinfekcije. Celjski umetniki so se na letošnjo akcijo pripravljali v posebnih okoliščinah, koronaobdobje je vplivalo tudi na njihov projekt. Glede na razmere so morali biti v stalni pripravljenosti, a trud bi zaradi koronavirusa lahko bil tudi zaman. A je društvu ob pravočasnem rahljanju vladnih ukrepov uspelo tudi letos, po lanskem že dvajseti akciji. Ob jubileju je založba Sophia izdala posebno tematsko številko revije Borec, v kateri sta prikazana zgodovina in poslanstvo te zdaj v celjskem in širšem slovenskem kulturnem prostoru nepogrešljive umetniške akcije.

ROBERT GORJANC

»Ob vsakem tovrstnem projektu premislimo o širši družbeni situaciji. In tako smo ugotovili, da je na področju umetnosti

prisotna neka hiperprodukcija. Na začetku smo gradili ta festival tako, da je vsak udeleženec pripravil svoj projekt. Sčasoma smo izčistili pristop in se odločili, da bomo naredili skupen projekt kot akcijo v javnem prostoru in da se bomo predstavili kot sekcija umetnikov iz Celja,« je povedala predsednica Društva likovnih umetnikov Celje Andreja Džakušič, sicer tudi sourednica jubilejne izdaje ob lanskem dvajsetem festivalu.

Odzivanje na aktualne družbene razmere

Član društva Simon Macuh je spomnil, da je že v prete-

klosti prišlo do povezovanja v smislu skupnega vsebinskega nastopa udeležencev kot odziv na aktualne razmere, čeprav je prevladovalo načelo, da se umetnik predstavlja s svojim lastnim delom. »Leta 2013 smo kot odziv na krizo pripravili komemoracijo in pred bankami polagali venec iz bodeče žice. Kriza, ki je nastala zaradi drugačnih okoliščin, je bila izhodišče tudi za letošnjo umetniško obdelavo družbenega stanja.«

Teme festivala v minulih letih so bile raznolike, bolj ali manj provokativne in umetniško žgečkljive. Umetniki so občinstvo nagovarjali s

Kovanci, gradniki letošnjega festivalskega sporočila (Foto: Andraž Purg – GrupA)

temami, kot so prepovedi, zapovedi, zvok, dom, želje in strasti, eno leto pa je bila iztočnica za ustvarjanje tudi naslov kulturne ameriške televizijske serije Seks v mestu.

Letošnja tema festivala, dezinfekcija, ponazarja po eni strani način letošnje priprave na festival v času karantene, ko so tudi umetniki, čeprav odločeni za skupen nastop kot sekcija, morali delovati posamično, doma

in se z drugimi povezovati virtualno. Izraz seveda tudi namiguje na koronačas in takšne ter drugačne dezinfekcije, o katerih je bilo v minulem obdobju veliko govora.

»Zadovoljna sem, da nas karantena ni ustavila in da nismo odpovedali letošnjega festivala, kar je tudi bila možnost, ki smo jo preigrali na prvem srečanju. No, zgodilo se je ravno obratno in nas je situacija še bolj povezala. Odločili smo se, da izkoristimo in uporabimo te naše izkušnje ter naredimo skupen projekt pod skupnim imenom, kar ni tako pogosto med vizualnimi umetniki. Šlo je za neko posebno dinamiko, ki je nisem bila toliko vajena pri prejšnjih projektih,« je povedala Iza Pavlina, ena mlajših predstavnic društva in tudi udeleženka letošnje akcije.

Umetniška akcija kot izlet v neznano

Pri festivalu Vstop prost/Admission Free gre za umetniški projekt, v katerem lahko sodelujejo tudi obiskovalci. Za Andrejo Džakušič je v tem še poseben čar, saj nikoli ni povsem jasno, kako se bo to sodelovanje občinstva udejstvovalo. »Hkrati je ta festival tudi preizkus nas kot umetnikov kot posamičnih avtorjev ali kot skupine umetnikov, ki delujemo v nekem družbenem okolju,« je poudarila Andreja Džakušič in dodala, da je razmerje med individualnim in kolektivnim tudi eno od osrednjih aktualnih vprašanj, o katerem razmišljajo v svojem nastopu.

V najboljših časih je ministrstvo za kulturo festival financiralo kot večletni projekt in je tudi trajal več dni, letos se ministrstvo še ni odzvalo, je pa dogodek podprla Mestna občina Celje, tako da bodo lahko organizatorji pokrili materialne in potne stroške.

Sodelujoči umetniki na letošnjem festivalu so v soboto na zvezdi s kovanci ustvarili pomenljivo sporočilo »All we need more« (Vsi potrebujemo več) More is less (Več je manj). (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Franc Purg, kipar, eden od pobudnikov festivala:

»Ali lahko kot umetniki delujemo brez ustanov?«

Eden od pobudnikov nastanka festivala je kipar Franc Purg, ki zdaj kot umetnik deluje v Londonu. V svojem nastopu se je ozrl dve desetletji nazaj in orisal razvojno pot festivala.

»V devetdesetih letih se je uveljavila fraza, da je umetnost samo to, kar je v galerijah. Galerijski sistem, umetniški sistem filtrira in mora prepoznati umetnost in potem se ta zlahkoto naseli v ustanove. Ideja festivala je bila obratna. Šlo je za vprašanje, kaj je umetnost. Tudi umetniki smo se vprašali, ali je umetnost res samo to, kar je v galerijah. Naš pristop je torej bil, da lahko delujemo brez ustanov. To je bila osnovna ideja festivala Vstop prost.

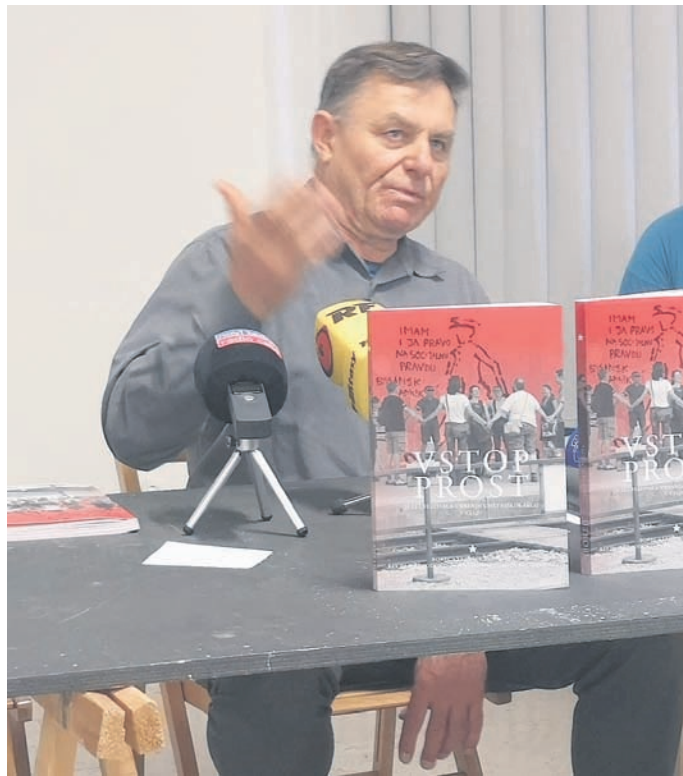
Takratni strukturi, pred 21 leti, smo se tudi nekoliko zamerili, ampak nekako se je vse prepletlo in začelo delovati v nekem sožitju z lokalnimi umetnostnimi ustanovami, Likovnim salonom, Galerijo sodobne umetnosti ...

Delali smo brez denarja, brez vsakih dotacij. Uresničevanje idej je bilo temu primerno in prepričan sem, da se je zgodila neka druga linija, druga umetnost, kot se je dogajala v galerijah.

Tudi mi smo bili nekoč dojenčki in smo se spremenili v takšne in drugačne osebe.

Tako se neka ideja skozi čas in družbene pogoje spreminja. Zamisel o festivalu ima še vedno neko strukturo, kot je bila na začetku, ampak ni več tako radikalna, kot je

bila na začetku. Mi smo se omehčali, a tudi ustanove so se omehčale in kot vidim, je zdaj sodelovanje dobro. Torej smo dali neko sporočilo ustanovam, ki so to sprejele kot kritiko. Kritika ni vedno samo nekaj blatiti, ampak razjasniti, to je bila osnovna ideja.«

Maja Antončič, kustosinja, Zavod Celeia Celje:

»Festival se je razvil v pogumno in emancipatorno prakso«

Njena profesionalna pot se je začela kasneje, kot se je začel festival Vstop prost. V svojem prispevku za posebno izdajo ob jubileju festivala je poskušala kronološko osvetliti zgodovino umetniške akcije na podlagi dokumentacije, ki je bila na voljo. Opazovala je predvsem to, kako so se umetniki neposredno odzivali na anomalije, ki so se pojavljale v Celju.

»Mesto se ves čas giba med urbanim in provincialnim, Ta stavek, ta ugotovitev seveda ni

čisto moja pogruntavščina, že nekaj desetletij se to sprašujejo tako umetniki kot kustosi, kul-

turniki, teoretiki ... Takšnega festivala, udejanjanja različnih umetniških praks v javnem prostoru, v devetdesetih letih niti Ljubljana ni imela. Nam, mlajši generaciji, se zdi povsem običajno, da zasledimo mnogo festivalov na različne teme. Ob svojem začetku v devetdesetih letih je bil Vstop prosto bolj izjema kot pravilo. V prvih desetih letih je res nagovarjal probleme v mestu, kar je bila zelo emancipatorna in pogumna praksa. Če umetniki leta in leta nagovarjajo neke aktualne vsebine, potem sežejo tudi do občinske oblasti in ustanov, ki lahko prispevajo k spremembam splošnega stanja v mestu. Sčasoma se seveda tudi nekoliko izpojejo in poskušajo nagovarjati druge teme ter se začnejo poglobljati v bolj intimne svetove. Zato je zanimivo opazovati to dinamiko, kako festival v nagovarjanju v javnem prostoru razvija najrazličnejše umetniške prakse. Pri tem se umetniki niso omejevali na performans kot neko obliko, ampak gre za akcije, tudi zelo likovne intervencije, in celo neke aktivistične akcije, prakse.«

Foto: SHERPA

Monografski dokument o iskanju umetniške avtonomije

Ob jubileju festivala Vstop prost je založba Sophia izdala posebno tematsko številko revije Borec.

Posebna izdaja, ki je pravzaprav bolj podobna knjigi, v retrospektivi aktivnega dvajsetletnega delovanja podčrtuje lokalno in regijsko umetniško skupnost, številna gostovanja umetnikov iz tujine, ki širijo mednarodno mrežo povezav, ter zlasti pomen nekompromisnega delovanja v javnem prostoru, ki pomembno povezuje polje sodobne umetnosti s svojim okoljem. Festival je bil utemeljen na ideji iskanja umetniške avtonomije onkraj ustanov, v smeri aktivizma, gostoljubja in vključenosti vseh.

»Zelo sem vesela, da se v teh čudnih časih prizorišča končno odpirajo in da je festival Vstop prost spet lahko zaživel v svojem pravem mediju, v živosti na ulici.

Mojca Puncer je na novinarski konferenci v Likovnem salonu predstavila tematsko številko revije Borec o jubilejnih, dvajsetih letih festivala Vstop prost.

Takšne ugodno okoliščine so tudi prava priložnost za predstavitev posebne tematske izdaje o festivalu, ki poskuša osvetliti pestro

dvajsetletno zgodbo festivala,« je knjigi na pot povedala Mojca Puncer, sourednica posebne tematske izdaje in avtorica enega od besedil.

Na dvorišču krčme Tamkoučiri je svoj performans izvedel legendarni celjski umetnik Bori Zupančič. (Foto: Vstop prost)

Pri ustvarjanju sporočila letošnjega festivala so lahko sodelovali tudi obiskovalci. (Foto: Andraž Purg - GrupA)

Nova podoba prenovljene nekdanje šole v Jagnjenici

Občina Radeče v Jagnjenici uspešno končala projekt Stara šola za nove ideje

Za tesnejše vezi prebivalcev in turistični razvoj

Prenova nekdanje osnovne šole v Krajevni skupnosti Jagnjenica v Občini Radeče je lahko primer dobre prakse, kaj je mogoče s pomočjo evropskih sredstev narediti iz opuščene in počasi že propadajoče stavbe, kljub temu da je proces preobrazbe spremljalo kar nekaj zapletov. Ampak občinskemu vodstvu to ni vzelo poguma. V približno dveh letih je tako nastal interpretacijski center za predstavitev naravne in kulturne dediščine doline Sopot, ki je prostor za dejavnosti in druženje domačih društev in hkrati priložnostno izobraževalno središče. Skupna vrednost projekta je znašala malo več kot 200 tisoč evrov.

ROBERT GORJANC

»Težko je povedati, kakšno zadovoljstvo smo čutili, ko smo po dolgih letih zapletov v zvezi z obnovo te stavbe uspešno končali projekt. Kot župan in prej svetnik sem tolikokrat poslušal, kako je treba to staro šolo urediti, porušiti ... Dobili smo tudi že evropska sredstva, a so propadla, ker nismo prejeli soglasja. Ampak vse te tegobe so pozabljene, ko je projekt uspešno končan in ko so zadovoljni prebivalci v lokalni skupnosti,« je ob koncu projekta povedal **Tomaž Režun**, župan Občine Radeče.

Prve zamisli o projektu so se začele leta 2017. Po odobritvi države je izvedba trajala 18 mesecev, projekt se je tudi uradno končal minuli ponedeljek.

V okviru evropskega projekta CLLD – Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, je Občina Radeče kot vodilni partnerka pod okriljem LAS Posavje že-

lela uresničiti potrebe lokalnega prebivalstva, okrepiti medgeneracijsko povezovanje in sobivanje ter hkrati omogočiti pogoje za turistični razvoj s poudarkom na lokalni kulinariki.

Projekt prenove je občina izvajala na infrastrukturni in programski ravni, kar pomeni, da je bilo treba obnoviti stavbo nekdanje osnovne šole, ki je pod zaščito zavoda zavoda za varstvo kulturne dediščine, ter zasnovati nove vsebine v stavbi. Za prvi del je vodja tega projekta na občini mag. Matjaž Šušteršič povedal, da je bil zelo zahteven, saj je bila stavba v zelo slabem stanju.

Sočasno z obnovo stavbe je Kulturno, turistično in rekreacijsko društvo Radeče (KTRC) z lokalnimi prebivalci iskalo nove namene in programe v nekdanji šoli ter vsebine interpretacijskega centra, nove turistične zgodbe. »Pri tem smo sledili principu »od spodaj navzgor«, kar pomeni, da so domači prebivalci aktivno sodelovali v tem procesu in se opredeljevali glede tega, kaj naj se dogaja v stavbi. Odkrili smo več kot 50 znamenitosti in značilnosti doline Sopot, ki bi se jih splačalo dolgoročno vključiti v turistične zgodbe,« je pojasnila **Duška Kalin**, direktorica KTRC Radeče.

Za še mikavnejšo turistično ponudbo

Pri procesu osmišljanja novih vsebin v nekdanji šoli, ki ga je KTRC izvajal v okviru delavnic in študijskih krožkov v prostorih sosednjega gasilskega doma, so sodelovali strokovnjaki s področja naravne in kulturne dediščine ter podjetniki, ki so predstavljali svoje rešitve. Tako so zametke dobile tudi izobraževalne vsebine, ki bodo pomemben del programskega delovanja prenovljene šole. Obiskali so tudi interpretacijski center na Notranjskem in se tako seznanili z zgledi in rešitvami v drugem okolju.

Študijski krožek Gozdna železnica je tako s pomočjo starih skic izdelal repliko vozička gozdne železnice, ki je nekoč vozila les iz gozdov Jatne. Odmevno vlogo v tem snovalnem procesu je imela kulinarika. Članice Društva kmečkih žena Arnika s Svibnega so raziskale kulinarčno dediščino doline Sopot in poiskale recepte iz zgodnjih dvajsetih let prejšnjega stoletja, da bi se nekoč priljubljene jedi spet znašle v menijih domačih gostincev.

Tomaž Režun,
župan Občine Radeče:

»Vesel sem, da so v tem prostoru možnost za delovanje dobili krajevne skupnosti, kulturniki, športniki in druga društva. Veseli me, da pri tem sodeluje celotna lokalna skupnost, tudi Krajevna skupnost Svibno s svojimi društvi, da pri tem ni bilo čutiti nobenega ljubosumja, ampak predvsem sodelovanje. Najbolj je pomembno, da stavba živi in da bo živela še dolgo.«

Rado Mrežar,
predsednik KS Jagnjenica
»Po dolgoletni želji in prošnjah smo krajani po

V stavbi načrtujejo tudi ureditev degustacijskega centra. S povezovanjem z že dosedanjimi aduti, kot so splavarjenje,

Duška Kalin, direktorica KTRC Radeče, je bila v sodelovanju s krajevno skupnostjo, z lokalnim prebivalstvom in s strokovnjaki gonilna sila pri snovanju »mekkih« vsebin za nove programe delovanja v nekdanji stari šoli.

Podpis pogodbe
o prenovi šole
pred dotrajano
stavbo

Novinarska konferenca v interpretacijskem prostoru prenovljene stare šole v Jagnjenici, kjer je občina predstavila zaključek projekta.

Izbrana kulinarika, kot je bila pripravljena za konec projekta, bo imela pomembno vlogo v novem poglavju življenja te stavbe, saj v načrtu tudi ureditev degustacijskega centra.

različnih zapletih le prišli do teh lepih prostorov. Tudi društva so bila že kar skeptična, kakšno bo to delovanje v novih prostorih, ampak mislim, da so se kar dobro vklopila. Moški pevski zbor, športno društvo in razne sekcije, v okviru KS (npr. pikado) ugotavljajo, da so prostori res primerni. Tudi kraj je veliko pridobil z delavnicami, ki jih pripravlja KTRC, morda bodo krajanj odkrili tudi kakšno tržno nišo.«

Mag. Matjaž Šušteršič,
višji svetovalec za projektno delo in investicije v Občini Radeče:

»Lahko izrazim le zadovoljstvo, da je uresničevanje tega projekta tako gladko teklo, saj je bila stavba v zelo slabem stanju, na voljo smo imeli omejena sredstva za obnovo. Izvajalec del je dobro opravil svoje delo, prav tako ostali udeleženci v sodelovanju s krajevno skupnostjo. V nadaljevanju, ko je šlo za vsebine, je vajeti prevzel naš KTRC in z orga-

nizacijo delavnic ter študijskih krožkov delo tudi opravil vrhunsko.«

Marjana Dolinšek,
predsednica Društva kmečkih žena Arnika:

»Predstavnice našega društva se vedno radi vključimo v projekte, če nas povabijo. Naš namen delovanje je sicer družnje, ohranjanje kulturne dediščine. Vse to je za nas koristno in prijetno. Ko smo se odločile, da bomo obujale kulinariko doline Sopot, smo naredile tri dobre stvari: vsak teden smo se družile, obiskale smo naše starejše gospodinje, ki so pobrskale po starih receptih. Ko smo kuhale po teh receptih, smo ugotovile, kako skromni so bili nekoč naši ljudje. Tako smo morale izbrati njihove praznične jedi, da smo pripravile res dobro pojedino. Poleg druženja je v našem društvu najpomembnejše vseživljenjsko učenje.«

ribolov, kolesarjenje in poho-
dnštvo ob reki Savi, je tudi
kulinarika pomemben dejav-
nik za še mikavnejšo turistič-
no ponudbo tega območja.

Interpretacijski prostor
predstavlja jedro prenovljene
stavbe, v njem so predstavljene
ključne naravne znamenitosti
doline Sopot, predvsem
z namenom, da jih v pristnem
okolju ne bi izpostavljali to-
kovom množičnega turizma.
Zanimivo oblikovno rešitev
tega prostora je izdelal doma-

čin umetnik Bojan Sumrak,
ki je tako zrisal podobe jam-
skega medveda, Gašperjev
kostanj in zemljevid celotne
doline Sopot z naravnim in
kulturnimi znamenitostmi.

Eden velikih izzivov pri do-
ločanju poslanstva prenovljene
stavbe je bil, kako doseči,
da bo stavba ohranila večna-
membnost, kar je snovalcem
in izvajalcem projekta z zgle-
dnim sodelovanjem z lokalnim
prebivalstvom tudi uspelo.

Foto: Andraž Purg - GrupA

Na kulinarčni delavnici

V vitrini interpretacijskega prostora so na ogled dragoceni arheološki ostanki jamskega medveda.

**Prostori za vaje moškega
pevskega zbora**

Z ene izmed delavnic v sosednjem gasilskem domu.

**Na krožku ob pripravi replike
gozdne železnice**

CELJE, 17. JUNIJA 1976 — ŠTEVILKA 34 — LETO XXX — CENA 3 DINARJE

NOVI BAI

GLASILO OBKINSKIH ORGANIZACIJ SZDL, CELJE, LASKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ZALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

V tem trenutku, ko prebirate te vrstice, namaha naš glavni in odgovorni urednik svoje noge v blagodejno slani vodi medje na dolgi obali Jadranskega morja. Medtem v uredništvu odvijemo prave in blazne dogodke, predvsem na BAI, kaj hitreje v Celju vrnemo vsako leto, pa je zato ta in bo tudi prihodnja številka tednika bolj športna.

Kotičke pripravljajo tudi volontarji drugi boljši, zato se šturti ključ klamare neradno bližajo. Priskrbite nam na pomoč a kakšno norijo in valpa krava. Predložite za nove roman sicer prihajajo, na jih pa volontarji, duje, potrudite se a jazno karton. In kot boljša boplen Pielu gruč. Pa lepo doberbljeni!

Pomohot, ničlega ureduha

BALKANSKE ATLETSKE IGRE 76 V CELJU

Vse Celje živi z BAI. Prav je tako, saj smo mesto atletike. Ktina ima mnogo zaslug, da bo prireditve stekla kot se spodobi. Vrvce po mestu bo v petek, soboto in nedeljo se živahnejši, saj nas čaka doslej največja atletska prireditev v Celju. — Foto: Drago Medved

DOBRODOŠLI UDELEŽELCI BAI V CELJU!

V duhu od 11. do 20. junija bodo v Celju 25. jubilejne balkanske atletske igre. V njih sodelujejo reprezentance Bolgarije, Grčije, Rumunije, Turčije in vsega Jugoslavije. Te igre so nedvomno eno izmed največjih in najpomembnejših telesno-kulturnih in športnih prireditev, ki si je bila kdoli prirejala v Celju. Zato smo zelo zadovoljni, ponavljaj se počudeni, da se bila udeležitev tepe vseh tega telesno-kulturne pomena prav celjskim športnim delavcem. To je veliko priznanje našemu športu in atletiki, športistom in organizatorjem prireditve pa tudi našemu mestu in vsem, ki k ljubitelji atletike pri prireditvi igra. Najbolj pa nas je srečala veselost in razpoložljivost, da je po prireditvi na vrhovi preostali republike kmalu šla.

Balkanske atletske igre so največje

no za Celje izjemno športni dogodek in imajo veliki družbenopolitični in gospodarski pomen. Te igre bodo gotovo velika prireditev z mednarodnim sponzoriranjem atletskih ekip in v celjske in kmetijske sponzorje, na daljšino oblikovanje, boljšo razumevanje in sodelovanje med narodi balkanskih držav. Vseprispevanje pa bodo tudi nasproti na naša država, prireditelj, razvoj in napredovanje atletike in telesno-kulturne dejavnosti, pri nas. Zato se hočemo potruditi in moramo storiti vse, da bi igre same čimbolj uspele in da bo Celje sponzorjem potrdilo svojo sposobnost organiziranja velike športne prireditve.

Vseprispevanje organizacij pripravi in izvedbo igre je prenelo atletsko društvo Kladno. In se ob podpori države, ki svoje Jugoslavije in Slovenije, SIS na telesno kulturo, delomih in drak-

DRAGI ATLETI, SPOŠTOVANI GOSTJE!

V imenu organizacijskega odbora vam izrekam prisrčno dobrodoščilo. Naša želja je bila, da vam v mestu, iz katerega je sodelovalo 53 atletov na dosednjih balkanskih atletskih igrah, pripravimo najboljše možne pogoje za prijetno bivanje in uspešne športne dosežke.

MILICA PIPAN
predsednik organizacijskega odbora
balkanskih atletskih iger

benopolitičnih organizacij, obsevanje skupščine in drugih dogodkov, da so pogoje vse materialne, kadrovske, organizacijske in tehnične pogoje na močevno potje in uspeh prireditve. Prireditelj in na to, se omejuje atletski klub. Državljani pa imajo tudi bogato tradicijo, velike zabave in dovolj prireditelj, skromnih, splošnih atletskih svetih, delovne, ki niso niso števila truda in časa, ki ga je bilo treba prireditelj za napredke atletike in organizacijo tekmovalcev. Zato smo trdni prepričani, da bodo tudi teletski mesta uspešno dojele opraviti.

Toda pogoje uspeh balkanskih atletskih iger pa vendarle ni odvisen le od uspešnosti športnikov in odgovornih organizatorjev tekmovalcev. K temu lahko in moramo prispevati vsi delci prave in občani. Predvsem bi se morali usrečiti, da bi se pred igrami

temeljito pospremiti, vrediti in potrditi naše mesto, da bi naši poroki, nibe in atletične, slaboizvajajo, kmetije, predvsem pa obliko bi, slaboizvajajo, blonon, avtorov, ustanov, pa tudi tovar, trgovskih, gostinstva in drugih lokalnih dobila leži in bolj uravni, edet. Želim pa tudi, da bi naše posele, športnike in sprejemajoče reprezentance, predstavnike telesnokulturnih organizacij, norivore, glodisce in ost, ki bodo v čemu iger prišli in Celje nore posornu in gostoljubno sprejeli in točno potrdili. Vsem srčkomu prireditelj dobrodoščilo a želja, da bi se v duhu bratstva bivanja pri nas čimbolj počutili ter odšli a najboljše etati in prireditelj sponzi.

Predsednik
atletične občine Celje
Jule Moravč

BAI 76 CELJE — BAI 76 CELJE — BAI 76 CELJE — BAI 76 CELJE

[illegible]

Največja športna prireditev do takrat v Celju

Balkanske atletske igre 1976

Časovni stroj zgodovinskega pregleda pisanja Novega tednika, ki ga pripravljamo ob jubileju našega časopisa, smo tokrat ustavili v letu 1976 in se osredotočili na to, kaj smo v drugi polovici junija pisali o športu. Seveda je bila glavna pozornost namenjena največjemu športnemu tekmovanju do takrat v Celju, 35. Balkanskim atletskim igram, ki so bile za atlete eden zadnjih večjih preizkusov pred olimpijskimi igrami v Montrealu. To je bil nasploh dogodek izjemnega pomena za Celje, mesto je živelo z njim, zato seveda tudi ne preseneča, da mu je vodstvo takratnega uredništva namenilo veliko prostora v časopisu in v dveh zaporednih številkah tudi naslovnico.

ROBERT GORJANC

Da sta Atletska zveza Jugoslavije in domača nacionalna

zveza tako pomembno tekmovalje zaupali Celju in do-

mačemu atletskeemu društvu
Kladivar, je bila za mesto veli-

DOBRODOŠLI UDELEŽENCI BAI V CELJU!

DRAGI ATLETI, SPOŠTOVANI GO

V imenu organizacijskega odno dobrodošlico. Naša želja je bilo terega je sodelovalo 53 atletov v atletskih igrah, pripravimo najboljeto bivanje in uspešne športne

V dneh od 18. do 20. junija bodo v Celju 35. jubilejne balkanske atletske igre. V njih sodelujejo reprezentance Bolgarije, Grčije, Romunije, Turčije in sededa Jugoslavije. Te igre so nedvomno ena izmed največjih in najpomembnejših telesno-kulturnih in športnih prireditve, ki je bila kdajkoli prirejena v Celju. Zato smo zelo zadovoljni, ponosni in počutilci, da je bila organizacija tega velikega tekmovanja ponujena prav celjskim športnim delavcem. To je veliko priznanje našemu športu in atletiki, športnikom in organizatorjem prireditve pa tudi našemu mestu in vsem, ki kakorkoli sodelujejo pri pripravi iger. Najbolj pa nas je sededa vzradostila in razveselila vest, da je pokroviteljstvo naših igrari prevzel predsednik republike Kovarij Tito.

Balkanske atletske igre so nesporno za Celje izjemni športni dogodek in imajo velik družbenopolitični in izspodbujalni pomen. Te igre bodo gotovo veliko prispevale k medsebojnemu spoznavanju mladih športnikov in epilcane na krepitev zaupanja, na daljnega zblizevanja, boljsega razumevanja in sodelovanja med narodi balkanskih držav. Vzpodbudile pa bodo tudi napore za nadaljnjo pospeševanje, razvoj in napredek atletike in telesno-kulturne dejavnosti pri nas. Zato se hočemo potrditi in moramo storiti ese, da bi igre zares čimbolje uspele in da bo Celje ponovno potrdilo sloves sposobnega organizatorja velikih športnih prireditve.

Neposredno organizacijo priprav izvedbo iger je prevzelo atletsko društvo Klavdiv, ki je ob podpori Atletske zveze Jugoslavije in Slovenije, SRS za telesno kulturo, delovnih in študentskih organizacij, občinske skupštine in drugih dejavnikov že zagotovilo vse materialne, kadrovske, organizacijske in tehnične pogoje za nemoten potek in uspeh prireditve. Preurejen in na novo je opremljen atletski stadion. Društvo pa ima tudi bogato tradicijo, velike izkušnje in dovolj prizadevanj, skromnih, sposobnih atletiki zvestih delavcev, ki nikoli niso štedili truda in časa, ki pa je bilo treba 4rtovati za napredek atletike in organizacijo tekmovanja. Zato smo trdno prepričani, da bodo tudi tokrat svojo nalogo dobro opravili.

Toda popoln uspeh balkanskih atletskih iger pa vendarle ni odvisen le od zavzetosti športnikov in neposrednih organizatorjev tekmovanja. K temu lahko in moramo prispevati svoj deleč prav ti občani. Predvsem bi se morali zvesti, da bi se pred igrari

[illegible]

Veliko zanimanje novinarjev

Balkanske atletske igre v Celju leta 1976 je spremljalo izjemno veliko novinarjev, kar je seveda pomenilo tudi veliko dela za »press« službo

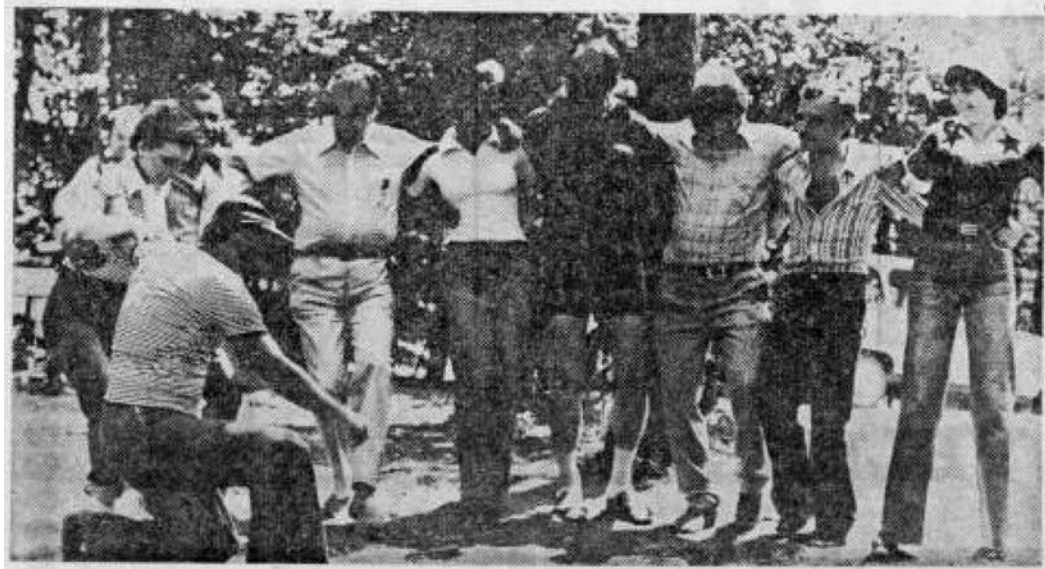
na tem tekmovanju. Novinarsko središče je vodil žal tudi že pokojni novinar Dela Henrik Ūbeleis, pri delu tiskovnega centra je sodeloval

tudi novinar Novega tednika Tone Vrabl in sodelavec Tone Tavčar. Da za novinarje spremljanje velikega tekmovanja v Celju ne bi bilo samo naporno, ampak tudi prijetno, se je potrudilo uredništvo Novega tednika, ki je ob pokroviteljstvu legendarne veleblagovnice Tkanina Celje pripravilo piknik za akreditirane novinarje. Piknik v ribiškem domu pri Šmartinskem jezeru je navdušil tuje in domače novinarje, ki se ob tem niso mogli načuditi, da v tako čudovitem naravnem okolju ni nobenega turističnega objekta.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje je sicer ob koncu tekmovanja podelilo tudi priznanje najboljšemu celjskemu atletu na prvenstvu.

Izredno razumevanje

Organizacija tiskovne službe na velikih športnih tekmovanjih, kakršne so bile tudi BAI, je izredno zahtevna naloga, za najbolj kritične ocenjevalce novinarje časopisov, televizije, radia in filma je treba ustvariti kar najboljše delovne možnosti. Tako nalogo tokrat v Celju nisem opravljal prvič. Na skoraj vseh dosedanjih svetovnih in evropskih prvenstvih, ki smo jih organizirali v tivoljski dvorani v Ljubljani in drugih velikih mednarodnih prireditvah po Sloveniji sem bil kar najtesneje, največkrat kot vodja press-centra, povezan s tem delom. Tako sem pač postrgal dolgoletne skušnje, tudi te, ki sem si jih nabral kot poročevalec »Dela« s peti olimpijskih iger in drugih medna-

PRIJETEN PIKNIK

Prav gotovo ne bi bilo našega piknika, če ne bi bilo zraven tudi mnogih, ki so pripomogli, da je vse uspelo tako, kot je treba. Pokroviteljstvo je prevzela celjska veleblagovnica Tkanina, katere direktor temeljne organizacije zbranih dela malo.

Za resnično obilno obloženje mize so poskrbeli celjski ribiči pa Mesnine Celje s poslovalnico v Žalcu, keramična Liboje, pivovarna Laško, tovarna nogavic Polzela Libela, modna kreatorica Staša Goranšek, slikar Stane Petro-

co. Vsi, ki smo jih spremljali in to poslušali, smo morali biti žal tihi, kajti za odgovor, zakaj je tako, ne vemo. Res pa je, da turistični biser v neposredni bližini Celja ne znamo izkoristiti. Če so namreč ribiči laško nalo-

ZA BAI SO POROČALI:

TONE VRABL, BRANE STAMEJČIČ, JOŽE KUZMA, TONE TAVČAR, DRAGO MEDVED, LOJZE OJSTERSEK ter kot gosti VILKO LUNCER, Sportske novice in HENRIK ŪBELEIS, Delo.

Tudi letos je redakcija Novega tednika in Radia Celje podelila ob koncu tekmovanja kristalni pokal najboljšemu celjskemu atletu v državni reprezentanci. Letos ga je dobil Dušan Prezelj za uspeh v skoku v višino. Preskočil je 215 cm, izenačil svoj republiški rekord, osvojil drugo mesto in srebrno medaljo. Po sprejetju pokala je Dušan povedal, da ga ni pričakoval (pokala namreč), da je uspeha vesel, vendar pa mu je žal, ker ni izpolnil olimpijske norme (218 cm). To je njegova prva medalja na balkanskih igrah in njegov največji uspeh v karieri. Zdaj, ko je zamudil »vlak« za Montreal pa se bo poskušeno pripravil za evropsko prvenstvo. O Dušanu, ki je izredno skromen športnik, bomo še pisali.

RACE NA RIBE

Na novinarskem pikniku, katerega pokrovitelj je bila celjska Tkanina, smo pripravili tudi tekmovanje v ribolovu. Udeležilo se ga je samo pet tekmovalcev, ker so ostali raje takrat sedeli za težko obloženimi mizami, kjer so počivale ribe, raki, žabji

no so imele dovolj prostora za plavanje. Karl Šmauc, ki je z ženo in ostalimi ribiči odlično pripravil ribje specialitete je bil ob takšnem ulovu izredno vesel in je rekel, da so novinarji dobri ljudje, ker jim niso naredili prevelike škode.

Odlična organizacija, slabi rezultati naše reprezentance

Za izvedbo tega velikega atletskega tekmovanja sta Celje in domači atletski klub Kladi-var prejemale same pohvale, vendar žal rezultati naše takratne jugoslovanske reprezentance niso navdušili. Zaradi tega je bil v svojem komentarju v uvodniku časopisa, ki je izšel

po tekmovanju, zelo kritičen naš takratni športni novinar Tone Vrabl. Prav tako je bil glede tekmovalnih rezultatov oster in kritičen slovit hrvaški novinar, žal že pokojni Vilko Luncer, ki je prispeval komentar za časopis. Nekdanji novinar in glavni urednik Sport-

skih novosti, mož legendarne celjske atletinje Olge Šikovec Luncer, velik prijatelj Slovenije in Celja, ni skopalil z razočaranjem glede nastopa atletov jugoslovanske reprezentance, prav tako ne s superlativi na račun Celja, ki je odlično izvedlo prvenstvo.

„BY, BY“ BAI

Celjske Balkanske atletske igre so končane, naslednje bodo prihodnje leto v Turčiji, v Ankari ali Izmiru. Zastava balkanskih iger je tako v nedeljo zvečer po letu dni bivanja pri nas odpotovala. V kratkem poročilu lahko zapišemo, da so vsi v en glas poudarjali, da bi zaradi odlične organizacije v vseh pogledih še radi ostali v Celju, medtem ko je organizator verjetno mislil nekoliko drugače. Zlasti v zadnjih mesecih in dnevih so bili vloženi ogromni napor pri številni organizacijskega odbora, da bi tekmovanje v vseh pogledih potekalo v najbolj-ši možni meri. To pa je zahtevalo ogromne napore, številne neprepane noči in mnogo delovne energije. Zdaj je tekmovanje za njimi in atletsko društvo Kladi-var se lahko pohvali, da če mu je kdaj, mu je tokrat stalo ob strani celo Celje z vsemi službami.

Celjani smo brez dvoma položili izpit z najvišjo možno oceno, kar potrjujejo številne izjave v jugoslovanskem in tujem tisku, na radju in televiziji. Žal je bilo mnogo slabše z rezultati, za kar pa seveda ni kriv organizator. To še posebej velja

skih dosežkov. Nekateri so tudi brezvoljno odstopali sredi tekmovanja, kar seveda ni fair do celjske atletske publike, ki se na takšne in podobne stvari izredno dobro spozna. Ob samem tekmovanju so bila še številna druga srečanja: kongres balkanskih atletskih zvez, simpozij športnih zdravnikov, srečanje atletskih statističarjev, razni sprejemi, piknik naše redakcije za vse akreditirane novinarje (110!), sprejem za vse nekdanje celjske atlete, ki so sodelovali na BAI (pripravil ga je celjski Izletnik) in podobno. Zaključna slovesnost je bila

v vseh prostorih Narodnega doma, kjer so najboljšim ekipam podelili priznanja. Pokal naše redakcije kot najboljši celjski atlet je dobil Dušan Prezelj za uspešen nastop v skoku v višino, ko je z izenačenim republiškim rekordom 215 cm osvojil drugo mesto in srebrno medaljo.

35. Balkanske atletske igre, katere pokrovitelj je bil sam predsednik tovariš Tito (v Celju ga je zastopal Zoran Polič, predsednik zbora narodov in pokrajin), so tako končane.

»By, by« celjske BAI!

TONE VRABL

Največjo tragedijo — športno in osebno — je na tekmovanju dosegel Peter Svet, ki je bil v teku na 5000 metrov šele sedmi s časom nad petnajst minut, kljub temu da je pred tekmovanjem veljal za enega izmed favoritov. Žal za ta neuspeh ni kriv Peter, ampak njegovo zdravje. V ponedeljek je prišel v redakcijo in kot fair športnik rekel: »Prišel sem tudi zdaj, da ne boš mislil da hodim samo ob uspehih.« Pokazal je prst na desni roki, kjer je bila majhna pika in zaradi tega je prišlo dan pred tekmovanje do zastrupitve, nakar je dobil dve injekciji. Vnele so se mu bezgavke. Vendar Peter je in bo velik športnik — šel je na stezo, se boril kolikor se je lahko in ni odstopil, čeprav so to drugi naši atleti popolnoma zdravi delali. Zdržal je do konca zaradi celjske atletske publike, ki ga cenil in spodbujala. Čeprav je končal na zanj neobičajnem mestu, pa je v očeh vseh dobil točko več kot resnično odlični, pošten športnik. Peter se je uspešno vrnil na stezo po težki bolezni, zdaj je zdržal še to bitko in prepričani smo, da bo tudi naslednje. Prav zaradi takšnega Petrovega odnosa nismo žalostni, še več, še raje ga imamo.

IZJAVA NA BAI, KI JE NAMENJENA V SEM CELJANOM

USPEH VSEH CELJANOV!

V teh nekaj vrsticah, ki jih pišem za Radio Celje in Novi tednik bom poskušal biti do konca odkrit in iskren:

Atletika je šport, na katerega sem sentimentalno vezan polnih 28 let. Poročal sem že s treh olimpiad, vseh evropskih prvenstev od leta 1958 v Stockholmu do 1974 v Rimu, bil sem na breževnih atletskih tekmovanjih širom po svetu, ali vsako srečanje s Celjem je za mene svečanost, radost in posebno doživetje. Če izznamem moje rojstno mesto Zagreb, je Celje tisto, kjer bi zaradi atletike in neke posebne, intimne atmosfere, z največjim zadovoljstvom živel in delal.

Bil sem prepričan, da bodo 35. Balkanske atletske igre v Celju popolnoma in vsestransko uspeli. V vsakem pogledu. Niti en sam trenutek nisem podvomil v sposobnost celjskih športnih in predvsem atletskih delavcev. To je bila velika športna manifestacija, katere se bomo vsi zelo zelo dolgo spominjali z največjim spoštovanjem. Žal istega ne morem trditi tudi za rezultate, še posebej naše reprezentance, ki so mi lovo povedano bili slabi. Takšen odnos do celjskega športnega občinstva, ki v atletskih krogih v Jugoslaviji nima konkurenta, ni niti najmanj umesten. Naši atleti niso izkoristili doma-

čega stadiona, odličnih tekmovalnih naprav in velikega spodbujanja številnega občinstva, ampak so nastopali brez volje, odstopali in dosegali slabe rezultate. Celjani si tega niso zaslužili! Zato obtožujem vodstvo reprezentance, zveznega kapetana, trenerje in vse tiste, ki so osebne, egoistične interese dali pred interese reprezentance in ekipe. To je neodpustljiva napaka! Kakšna škoda je, da izvrstni dosežki organizatorjev niso spremljani z adekvatnim rezultati na stezi, zmaganimi in rekordi domačih tekmovalcev! Tovariško čestitam dobrim organizatorjem in atletsko Celje je ostalo dostojno svo-

jeja ugleda in slave.

VINKO LUNCER, novinar Sportskih novosti Zagreb

BAI 76

ALBUM S CELJSKEGA

Med zidovi Zajckloštra (Žičke kartuzije), 1955

Stanislav Horvat, nekdanji učitelj v osnovni šoli v Slovenskih Konjicah, je bil poznavalec lokalne zgodovine in velik ljubitelj kulturne dediščine, a tudi odličen amaterski fotograf.

Med letoma 1935 in 1965 je izdelal album svojih fotografij, tudi s povzetki nekaterih drugih posnetkov. Album je poimenoval Monumenta historica Gonobicensis (Konjiški zgodovinski spomeniki). V njem je pri razlagi fotografij poleg motiva in časa nastanka fotografij v nemščini ali slovenščini zapisal tudi osnovne podatke o kulturnih spomenikih v Slovenskih Konjicah, Ločah in okolici, tudi o Žički kartuziji.

Ker je bil družinski prijatelj gospe Marije Wöding, ma-tičarke iz Slovenskih Konjic, je avgusta 1955 v razvalinah Zajckloštra oz. Žičke kartuzije fotografiral, kako sta se njena hči Roswitha in nečak Marjan Wöding sprehodila med zidovi starodavnega samostana ...

Besedilo: Sebastjan Habicht

Fotografijo je iz arhiva družine Pem prispeval Robert Vrečko; rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje, info: srecko.macek@knjiznica-celje.si, medijski pokrovitelj: Novi tednik, vir: www.kamra.si, Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

novi tednik

radio celje

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko pripravlja Osrednja knjižnica Celje.

Ob 60-letnici smrti: slovenski kipar Ivan Napotnik

(1888–1960)

Ivan Napotnik slovi kot mojster ustvarjanja v lesu. V šoštanjski Vili Mayer je na ogled njegova stalna kiparska zbirka – približno 70 kipov (vsi so v lasti Občine Šoštanj) od več kot 400 evidentiranih. Večina umetnin je v zasebnih zbirkah, Napotnikova dela hranijo tudi nekatere javne ustanove.

Rojen 12. decembra 1888 v hribovski vasi Zavodnje nad Šoštanjem je Napotnik odrasčal na Zdovčevi domačiji. Kot otroka ga je za ustvarjanje navdušil potujoči rezbar Jager s Kalobja, ki je na domačiji udeležil zaobljubo Napotnikovega ponesrečenega očeta in ustvaril devet svetniških kipov za domačo kapelo. Napotnik je kasneje menil, da je bil rezbar nadarjen človek, in »če bi Jagra ne bilo, bi tudi mene ne bilo«.

Napotnik je obiskoval ljubljansko umetnoobratno šolo (iz tega obdobja je ohranjen »šolski« kip Putto v stalni zbirki v Šoštanju). Leta 1906 se je na Dunaju izpopolnjeval v kiparski delavnici F. Zeleznyja, kjer je ozavestil prirojeno nagnjenje do lesene plastike, ki se ji je kasneje kot zrel umetnik popolnoma posvetil.

Leta 1908 je bil sprejet na Akademijo upodablajočih umetnosti na Dunaju, leta 1915 je končal specialko pri Edmundu Hellmerju, prof. V študijskih letih je Napotnik razstavljal na Dunaju, v Gradcu, Münchnu in Ljubljani. Večkrat je delal v ateljeju znanega madžarskega kiparja Janosa Horvaya. Še pred koncem prve svetovne vojne se je Napotnik vrnil v Zavodnje, kjer je kiparil in kmetoval.

Napotnik se je na začetku ustvarjalne poti navduševal nad poznobaročnim kiparjem Donnerjem. Med študijem se je tesno povezal z Dunajem in spremljal takratne umetni-

ške tokove s pomembnimi umetniki, kot sta bila Rodin in Meštrovič. Postopoma je razvil samosvoj in prepoznaven likovni slog. Svoje ustvarjanje je usmeril v les. Spretno je poudarjal njegove značilnosti in prednosti. Uporabljal je les nagnolja, hrške, slive, hrasta, lipe, vrbe in breze ter tudi mahagonij in cedrovino. Posebnost je dvobarvni nagnoj, s katerim je povečal slikovitost kipa in poudaril njegovo kompozicijo.

Upodobil je plesalke, matere z otroki, debelušne in hudomušne dečke, ki še najbolj ohranjajo spomin na baročne kompozicije. Naredil je vrsto ženskih in moških aktov, figur z mitološko vsebino ter portrete prijateljev, znancev in javnih osebnosti.

Napotnik je sodeloval na več pomembnih razstavah doma in v tujini. Postal je član Umetnostne komisije Narodne galerije v Ljubljani, leta 1959 je imel v njej veliko pregledno razstavo.

Leta 2006 sta Narodna galerija v Ljubljani in Galerija Velenje pripravili razstavo z naslovom Ivan Napotnik: iz javnih in zasebnih zbirk, ki je bila odprta na dveh lokacijah. Razstavo je spremljala izdaja obsežnega kataloga Napotnikovih del.

Med pomembnejše samostojne predstavitve sodi Napotnikova razstava na Akademiji upodablajočih umetnosti na Dunaju ob kiparjevi 120-letnici rojstva in med predsedovanjem Slovenije EU (2008).

Leta 2018 so v Šoštanju v okviru Napotnikovega leta obeležili 130-letnico kiparjevega rojstva, kjer so izdali publikacijo Kipar Napotnik, izpostavljeni pogledi, ki predstavlja Napotnikovo delo in umetnine z drugačnega zornega kota kot doslej.

Letos 19. junija bo minilo 60 let, odkar je Napotnik preminil, medtem ko so njegova dela brezčasna in jih lahko občudujemo še danes.

Prispevala: Vila Mayer Šoštanj

KIPAR NAPOTNIK izpostavljeni pogledi

Naslovnica knjige: Kipar Napotnik, izpostavljeni pogledi, avtorja Rok in Špela Poles, 2018

Iztok Vrenčur: Ouš in Zija

S pravljicami po znanje

Ni ravno običajno, da se na tem mestu znajde otroška knjiga oziroma pravlji-ca. Toda zbirka devetih kratkih pravlji pod skupnim naslovom Ouš in Zija iz Potočke zijavke ni navadna otroška knjiga.

Osrednja lika zbranih pravlji sta mlada jamska medveda Ouš in Zija, ki bralca ne glede na starost na zanimiv in igriv način popeljeta v zgodovino in predstavita življenje v mlajšem paleolitiku in arheološke najdbe v Potočki zijavki. Pravljiice prikazujejo medvedovo leto in – kot se je

ob predstavitvi slikovito izrazil avtor Iztok Vrenčur – resnično predstavljajo poljub med fikcijo in znanostjo. V knjigi so navedeni številni podatki in dejstva o življenju jamskih medvedov v Potočki zijavki in avtor nas v uvodu opozori na to, da se v Sloveniji premalo zavedamo pomena arheološkega najdišča svetovnih razsežnosti.

Pravljiica bralca vabi, naj se pridruži dogodivščinam medvedjih mladičev Ouša in Zije, njunih starejših sorodnikov in ostalih živali, ki so v starejši kameni dobi živele v Alpah. Medvedi v pravljiici so bili vedno lačni, iskali so hrano, se učili, spoznavali, ovohavali, borili, potovali in celo plesali.

V pravljiicah je namreč vse dovoljeno in v tem primeru gre za pravljiico, osnovano na zgodovinskih dejstvih.

Sprva spoznamo mladega zaspanega Ouša, ki je obsijan s pomladnim soncem veselo poležaval na pobočju gore Olševe in sanjari o debeli javorjevi veji, iz katere v curkih teče sladek meden sirup. Njegov ded Silvo je bil pristaš stroge vzgoje in ni prenašal tovrstnega sanjarjenja, zato je mladega smrčaka hitro postavil na realna tla. Ouš je nato med pohajkovanjem po gozdni jasi in zobanjem sladkih jagod spoznal majhno prestrašeno medvedko Zijo. Ta mu je razkrila svojo žalostno zgodbo, ko so ji goliči, kakor v zgodbi imenujejo praljudi, pobili mamo in tako je ostala povsem sama. Ouš jo je kot pravi medvedji kavalir povabil k sebi. Mama Medika jo je brez

vprašanj sprejela. Enako tudi ostali člani medvedje družine, ki je topel del leta preživela na in pod pobočji Olševe, ko pa je v deželo prišel mraz, si je zavetje poiskala globoko v jami.

Z opisom vsakoletnih medvedjih premikov po gori in njeni okolici tako medvedji mladiči kot tudi bralci spoznavamo še ostale takratne prebivalce tega območja in njihovo porazdelitev na hierarhični lestvici. Tako se srečamo na primer z ogromnim, a nenapadnim mamutom in jamskim levom, ki ima povsem drugačen, precej bolj napadalen značaj. Izjemno zanimivo je opisano tudi srečanje medvedje družine z goličmi. O njem so veliko vedeli, a videli ga do takrat še niso. Čeprav ta na prvi pogled ni bil videti tako nevaren, je njegov vonj medvedjim silikom narekoval, da bo bolje, če se umaknejo.

Tako nas medvedja mladiča vodita od pomladnega prebivanja do poletne vročine in lenarjenja, vse do jesenskega prenašanja in priprave na dolgo zimsko spanje. Še pred prvim snegom so si medvedje poiskali vsak svoj kotiček, mladiča sta se z mamo zvila v kosmat medvedji klobčič. Ko so tako veselo smrčali in sanjari o večni pomladi, je zunaj bril leden veter in raznašal snežinke. Potočka zijavka je zaprla svoja kamnita usta in zavarovala spečo medvedjo družino, ki je v jami za kosti in spanje sanjala svoje medvedje sanje.

Človeških mladičev morda zgodba zaradi zanimanja in poslušanja z odprtimi usti ter preštevilnih vmesnih vprašanj sicer ne bo zazibala v sladek spanec, bo pa zagotovo dober navdih za kakšen družinski izlet.

LKK

O avtorju

Iztok Vrenčur sodi med mlajše literarne ustvarjalce. Je diplomirani arheolog, večš pisanja in oblačanja besed. Pred tremi leti je prejel glavno nagrado Festivala mlade literature Urška in Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti mu je za nagrado natisnil njegov knjižni prvenec, roman Odrekanje svetlobi. Vrenčur redno sodeluje s celjskim pokrajinskim muzejem, ki je v sodelovanju z Občino Solčava tudi izdal knjigo pravlji o Oušu in Ziji. Čeprav je sprva sodelovanju pri projektu zavrnil, je danes vesel, da se je pustil prepričati v zapis zgodb za otroke. Knjiga Ouš in Zija iz Potočke zijavke je tako njegov »otroški prvenec«.

Med stojnicami Podeželja v mestu

Vrvež kot v predkoronarnih časih

V soboto je bilo v središču Celja tako živahno kot v predkoronarnih časih. Številne stojnice z raznoliko ponudbo so vabile k degustacijam in nakupu.

TATJANA CVIRN

Tradicionalna prireditelja Podeljeja v mestu, ki želi meščanom približati podeželje, njegove dejavnosti, življenje in izdelke, tokrat ni ponujala le okusnih dobrot s kmetij, ampak širši izbor pripomočkov in preparatov. Predstavilo se je več kot 30 ponudnikov iz regije in izven nje. Za razliko od prejšnjih let glasbe v živo ni bilo. Prireditelj dogodka Zavod

Celeia Celje je stojnice postavil v razmaku, ki ga zahtevajo navodila NIJZ, in s tem omogočil, da so bili ponudniki in obiskovalci na varni razdalji.

Istočasno je Kulturno-prosvetno društvo Svoboda Celje pripravilo v Umetniški četrti Umetniško tržnico, na kateri so umetniki ustvarjali na temo podeželja.

Foto: Andraž Purg – Grupa

Dijaki šole za strojništvo, mehatroniko in medije nanizali kar nekaj zmag

Čeprav zadnje mesece delo srednješolcev poteka na daljavo, dijakov in mentorjev Srednje šole za strojništvo, mehatroniko in medije ŠCC to ni ustavilo. Ponovno so nanizali nekaj lepih uspehov na različnih strokovnih področjih.

Dijaki mehatroniki so sodelovali v projektu Moje podjetje, ki ga izvajajo pod okriljem Junior Achievement Slovenija. Projekt zajema pridobivanje številnih znanj z različnih področij podjetništva: od načinov, kako najti idejo, ki jo je možno uresničiti, do izdelave poslovnega načrta, ustanovitve podjetja, trženja in vse do končnega finančnega poročila.

Dijaki so letos ustanovili dve podjetji. Podjetje Mali čoko delivery, ki so ga sestavljali Lovro Majer, Luka Malič, Martin Močnik in Gašper Stupan, je na državnem tekmovanju doseglo prvo mesto v kategoriji Reklamni video.

Fotonatečaj Mladost ni norost

Na srednješolskem fotografskem natečaju Mladost ni norost 2020, ki je potekal pod pokroviteljstvom Fotografske zveze Slovenije (FZS), je naša šola v konkurenci srednjih šol osvojila skupno 1. mesto.

V sklopu tega tekmovanja je bilo izvedeno tudi tekmovanje med dijaki sodelu-

jočih srednjih šol. Posebej so se izkazali trije dijaki programa Medijski tehnik. Gašper Rebernik je s fotografijo z naslovom Seance znanja osvojil 2. mesto in s tem srebrno medaljo FZS. Sara Krajnc je s fotografijo z naslovom Sožitje mladosti z naravo osvojila diplomu FZS. Nik Hrovat je s fotografijo z naslovom V svojem svetu brez izhoda dobil nagrado revije Digitalna kamera. Najboljša dela bodo objavljena v reviji Digitalna kamera.

Moja najlepša flaška

Na natečaju Moja najlepša flaška, ki ga je pripravila Zveza prijateljev mladine Slovenije v sodelovanju s podjetjem Eurospin Slovenija, je bil med 120 prispelimi motivi izbran motiv naše dijakinje programa Medijski tehnik Lane Hrastelj. Naslov njene zmagovalnega dela je Ščiti naravo kot samega sebe.

Steklenice bodo v trgovinah Eurospin naprodaj od konca julija do konca septembra. Od vsake prodane bo evro namenjen za nakup šolskih potrebščin in delovnih zvezkov za otroke iz socialno šibkejših družin.

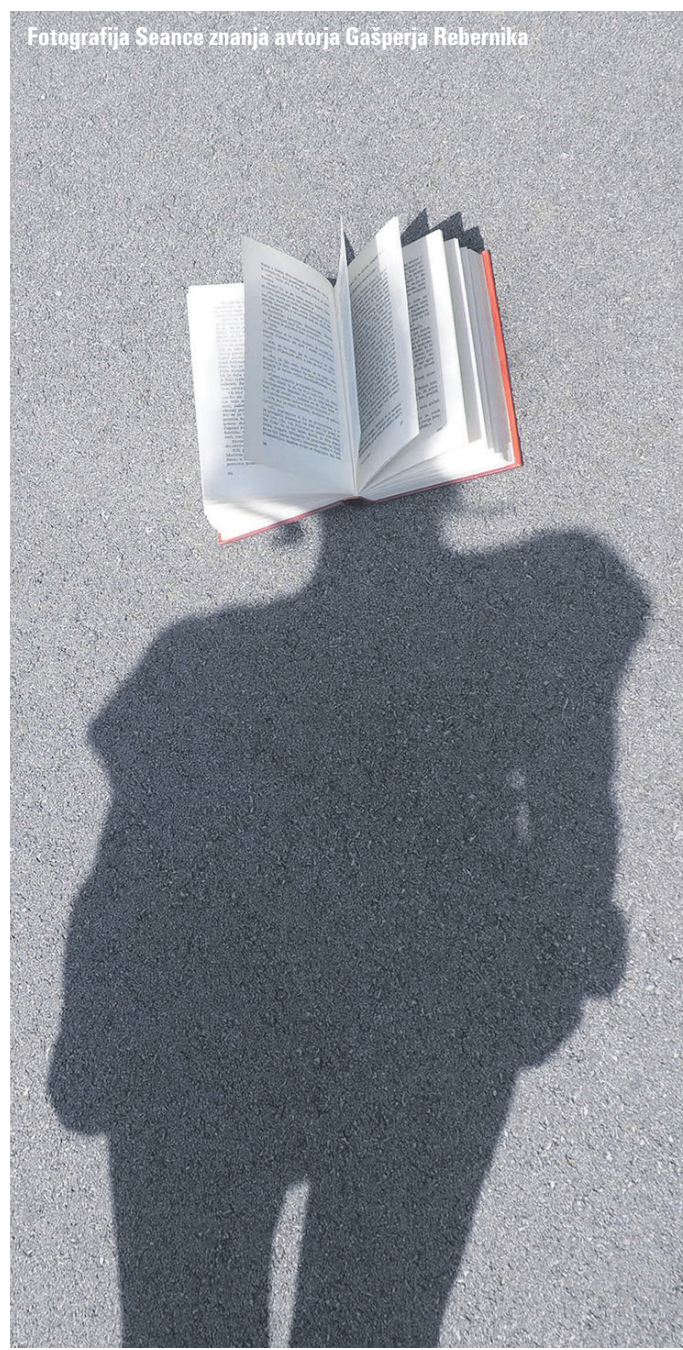
Pisali so poezijo

Slovenska karitas je v povezavi s preventivno akcijo 40 dni brez alkohola v

sodelovanju z Javno agencijo RS za varnost prometa in Zavodom Med. Over. Net nagovorila mlade ustvarjalce, da sodelujejo na literarnem natečaju Za zdravje in zdrave odnose. Z natečajem so želeli spodbuditi mlade k razmišljanju o tem, kaj so zdravje in zdravi odnosi doma, med prijatelji in v družbi ter kako te vrednote razvijati in jih negovati v našem okolju, ki je preveč tolerantno do čezmernega in škodljivega pitja alkohola. Na natečaj je prispelo 54 literarnih del, med katerimi je strokovna komisija izbrala 13 najboljših. Naša dijakinja Matevž Pečnik in Leon Kovše iz M-3.c-razreda sta se s pesmijo Alkohol? Ne, hvala! uvrstila na 3. mesto. Tudi letos sta komisijo prepričala tako s svojim kritičnim pogledom na alkohol kot z umetelno uporabo akrostiha, saj se vsaka kitica pesmi začneja z eno od črk v naslovu, celotna pesem pa se zaključi z magistralom.

Dijaki še vedno snemajo svoje vloge, intervjuje in kuharske recepte. Vso produkcijo si lahko ogledate na <http://vitv.sc-celje.si/>

Nekaj prispevkov je bilo objavljenih tudi v oddaji Dobra volja z Iztokom na TV3.

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Oglas

Iščem poročeno žensko, prevarano in razočarano, z željo po maščevanju, ki želi prodati možev motor za pol cene. Plačam z gotovino.

Obvestilo

Iščem človek, ki ima denar. Naj se mi oglasi, jaz imam denarnico in bi lahko nekako skombinirala ...

Večje oči

Po uspešni lepotni operaciji kirurg vpraša mladenko: »No, kako ste kaj zadovoljna z velikostjo prsi?«
»Zelo. Rada bi pa imela tudi večje oči.«

»Ni težav, sestra, prinesite ji račun.«

Deset evrov

Blondinka se vozi po Ljubljani, ko ji naenkrat na okno avtomobila potrka brezdomec: »Daj mi 10 evrov.«

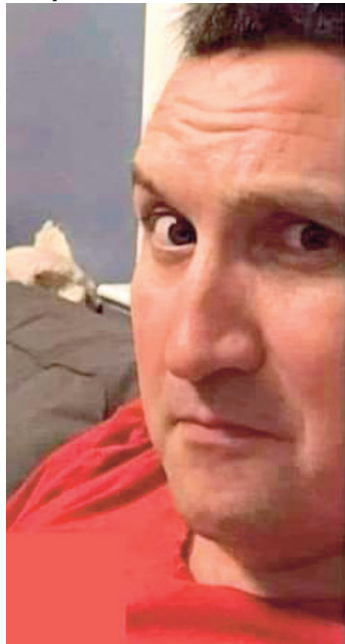
Blondinka brez besed odpelje naprej, ko čez nekaj časa zopet potrka isti brezdomec: »Daj mi 10 evrov.«

Vsa jezna stopi na plin. Po kakšnih 20 minutah vožnje po oknu zopet trka isti brezdomec. Blondinka se ujezi: »Kako ti to uspeva, da si vedno pred menoj, čeprav si brez avta?«

Brezdomec: »Daj mi 10 evrov in ti pomagam iz krožišča ...«

Pijem samo na tiste dni, ki se začnejo na črko P: ponedeljek, pa torek, pa sredo, pa četrtek ...

FB profilna slika

Resnična slika

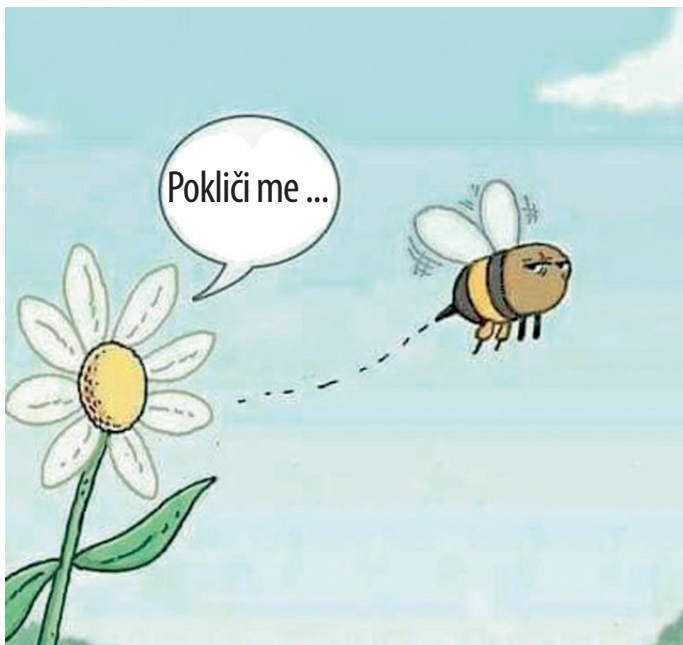
Vsi sorodniki me sprašujejo, če že imam dekle. Nihče pa me ne vpraša, če imam na primer helikopter. Kdo pravi, da ga ne bi mogel imeti?

Shujševalna kura mi ni nikoli pomagala, ocvrta pa vedno.

Eni zjutraj skočijo iz postelje kot opečen kruh iz opekača. Jaz sem bolj kot kruh, ki z namazano stranjo pade na tla ... in tam leži.

Danes je točno eno leto, odkar mi je ena zelo prijazna punca rešila življenje in večno ji bom hvaležna ... Poročila se je namreč z mojim bivšim in od takrat imam mir.

SLOVENSKI ŠAH
ŠTAJERSKA vs DOLENJSKA

Oven

V mislih ste si jasno začrtali pot v naslednjem obdobju. Življenje vam bo v teh dneh ponudilo izjemno lepe prilike, da zaživite bolj umirjeno in osrečujoče. Dnevi, ki prihajajo, v vas sprožajo velika pričakovanja in hkrati tudi blokade, ki so v vaši podzavesti. Vaš vladar še vedno biva v znamenju rib in vam povzroča pretirano občutljivost. Prisluhnite notranjemu glasu.

Bik

Sonce v dvojčkih bo spreminjalo vaše razpoloženje in počutje. Opravkov bo veliko, ravno tako veselja zaradi velikega presenečenja, ki vam ga pripravlja življenje. Vaša vladarica je še vedno v retrogradnem gibanju, zato nekatere zadeve postavite na svoje mesto. Slednje predvsem velja za finančno in ljubezensko razmerje. V tem času se vam obeta privlačna nova priložnost.

Dvojčka

Vsekakor so pred vami naporni dnevi, ki bodo tudi izjemni po svoji veličini. Dogajale se vam bodo velike spremembe, presenečali vas bodo ljudje okoli vas. Nikar se v teh dneh ne ravajte po svojih nenavadnih načelih, bodite bolj prilagodljivi in počakajte, da se zadeve pokažejo v svoji pravi luči. Previdnost pri besedah ne bo odveč. Raztresenost bo povečana.

Rak

Malo so se razmere umirile, vi pa že delate načrte, kako naprej. Nekdo vas bo prijetno presenetil, zato se prepustite veselju in novemu pričakovanju. Veliko lahko v tem času naredite zase, kar velja za vsa področja življenja. Prihajajoči sončev mrk bo vpliv, ki ga boste doživeli zelo osebno, pripravite se na močne in mogočne energije. Vpliv ljubezni bo v tem času zelo močan.

Lev

Nikar prihajajočih dni ne zapletajte, raje se prepustite energiji, kajti presenečenj ne bo manjkalo. Vpliv planetov bo spodbuden tudi za ljubezen, zato ne zamudite izjemne prilike. Venera, kraljica ljubezni, še vedno z retrogradnim delovanjem opozarja, da se morajo določene zadeve spremeniti. Mnogi levi boste pred pomembnejšo odločitvijo, ki zaradi okoliščin ne bo najlažja.

Devica

Malo občutljivejši boste v teh dneh, zato pazite, da se komu ne zamerite. Svoje organizacijske sposobnosti tokrat uredite. Veliko bo v teh dneh odvisno od vas, zato naredite tako, da boste srečni. Merkur se postavlja v retrogradno gibanje. Njegov vpliv bo močnejše deloval na vaše znamenje, saj je vaš vladar. Stopajte počasi naprej, nikar se ne zaletavajte v zadeve, ki jih ne obvladate.

Tehtnica

Neodločno boste stali pred dvema odločitvama. Svetujemo vam, da se tokrat posvetujete z nekom. Kar veliko obveznosti je še pred vami, zato se nikar ne ubadajte z nepomembnimi malenkostmi. Vaša vladarica v retrogradnem gibanju vam je prinesla kar nekaj nevednosti, ki ste jih prestopili. Tokrat se boste ukvarjali s čustvi, z zadevo, ki ste jo doživljali v preteklosti.

Škorpion

Izkoristite čas, ki je pred vami, v svoje dobro. Odlično se boste počutili med ljudmi, ki vam veliko pomenijo. Poskrbite, da se boste spravili s tistimi, s katerimi niste v najboljših odnosih. Na nekatere zadeve se boste odzvali izredno čustveno, vaša občutljivost bo močno povečana. Najbolje bo, da boste z racionalnimi pristopi reševali problematiko, ki vam leži na duši.

Strelec

Več pozornosti morate v teh dneh nameniti partnerju, saj ga zaradi neprestanega hitenja in vznemirljivega vzdušja zanemarjate. Previdno tudi glede zbranosti, predvsem zaradi položaja Sonca v dvojčkih. Puščico boste usmerili v točno določen cilj, nikakor ne boste zgrešili, če boste hitri in tudi nekoliko drzni. V ljubezni se vam obeta pozitivna sprememba, na katero ne boste pripravljeni.

Kozorog

Nikar si teh dni ne otežujte še bolj, kot je nujno potrebno. Strahove morate izključiti in se raje zamisliti, zakaj sploh obstajajo v vaših mislih. Skušajte ujeti ravnotežje med čustvi in razumom. Čas je za spremembo na delovnem področju. Prihajajoče obdobje vam bo pokazalo, da se ne smete vračati v preteklost in ponavljati starih napak. Vaš vladar v vašem znamenju vam bo prinesel lepo priložnost.

Vodnar

Navidezno se boste ravnali po nasvetih drugih, v resnici pa boste delali po svoje. Skušali boste uresničiti vse načrte. V mislih boste že drveli v naslednji teden. Tudi ta teden boste preživeli nenavadno, morebiti nekoliko odmaknjeno. Dobro bi bilo, da si določite prednosti svojega delovanja. Marsikatero zadevo morate spreminjati in postaviti na svoje pravo mesto.

Ribi

Zgodilo se vam bo nekaj zares izjemnega in nenavadnega. Naj tokrat ne odide mimo vas. Saj veste, za svojo dušo potrebujete ljubezen in romantiko ter hitrejši utrip srca. Vaš vladar prehaja v retrogradno gibanje in vam bo s tem vplivom pomagal, da boste zadeve videli iz pravega zornega kota. Pospešeno boste iskali način, kako boste najbolj izrazili svojo energijo.

HOROSKOP JE PRIPRAVILA ASTROLOGINJA GORDANA

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na **041 404 935** in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana**.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265, 090 64 30** in na Facebookovi strani **Dolores Astro**.

Poletje 2020 na morju

v družbi Novega tednika in Radia Celje in turistične agencije ATP

Simonov zaliv

Vabljeni - uživajte poletje z nami!

Vsi, ki želite letos poleti preživeti dan v pravi družbi, bodite naši prijatelji in obljubljam vam čudovite trenutke v Simonovem zalivu pri Izoli.

Vsako soboto od 27. 6. do 29. 8. 2020 vas bomo odpeljali na nepozaben kopalni dan na slovensko morje. Za vas smo s turistično agencijo ATP pripravili posebna doživetja.

Enodnevna sprostitev na morju bo stala **15 evrov**, pri čemer za naročnike Novega tednika velja nižja cena, **10 evrov**. Prijave na 070-244-150.

Posebno ponudbo smo pripravili za tiste, ki se boste od 12. 3. do 27. 6. 2020 naročili na Novi tednik. Brezplačno boste lahko uživali vse poletne sobote na morju (od 27. 6. do 29. 8. 2020).

Če torej želite 10 sobot brezplačnega in brezskrbnega uživanja na morju, postanite novi naročniki Novega tednika.

Vsem tistim, ki boste z nami čez poletje potovali najmanj petkrat, bomo v soboto, **5. 9. 2020**, podarili brezplačni kopalni dan v Simonovem zalivu s pogostitvijo, dobro glasbo in druženjem z voditelji in novinarji Novega tednika in Radia Celje.

S SKLENITVIJO NAROČNIŠKEGA RAZMERJA PRIDOBITE TUDI DRUGE UGODNOSTI:

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi smrtnic in zahval v Novem tedniku
- Avtobus zvestobe (izbrani izleti po ugodnejših cenah)
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

RESNIČNO SE SPLAČA POSTATI NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA!

NAROČILNICA ZA novi tednik

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

E-naslov:

Datum naročila:

Podpis:

Naročnino bom plačeval: ☐ mesečno ☐ na 3 mesece ☐ na 6 mesecev ☐ letno

Račun mi pošiljajte na e-naslov: ☐

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Hkrati potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil naročnik.

NT & RC, d.o.o.
Prešernova 19
3000 Celje

novi tednik

radio celje

Do nagrade ste upravičeni novi naročniki, ki pred tem vsaj 6 mesecev niste bili naročeni na Novi tednik in se zavežete, da boste naročnik ostali vsaj eno leto.

Pogoji in spletna prijava: <https://www.novitednik.si/postanite-narocnik>. E-pošta: narocnine@nt-rc.si, telefon: 03-42-25-171.